

Jaarstukken 2020

Corsanummer 21bij09779

INHOUDSOPGAVE

Inleiding / Jaarrekening in één oogopslag	3
Analyse rekeningresultaat en structurele doorwerking naar 2021	6
Bestemming rekeningresultaat	8
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	10
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	12
Programma 3 Economische zaken	15
Programma 4 Onderwijs	18
Programma 5 Cultuur, sport en recreatie	22
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	28
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	37
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	41
Programma 9 Financiën en bedrijfsvoering	49
Programma 10 Algemeen bestuur	53
Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutaties reserves	56
Paragrafen	60
I. Lokale lasten	60
II. Weerstandsvermogen	67
III. Onderhoud kapitaalgoederen	76
IV. Financiering	80
V. Bedrijfsvoering	84
VI. Verbonden partijen	91
VII. Grondbeleid	104
VIII. Corona	107
B. JAARREKENING	114
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	114
Overzicht van baten en lasten	118
Toelichting overzicht van baten en lasten	119
Analyse begrotingsrechtsmatigheid	121
Overzicht aanwending onvoorzien	122
Overzicht incidentele baten en lasten	122
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	124
WNT	125
Balans	126
Toelichting op de balans	128
Gebeurtenissen na balansdatum	136
C. BIJLAGEN	137
I. Lijst met gebruikte afkortingen	137
II. Specificatie onttrekkingen Algemene Reserve	138
III. Voortgang onderzoeken Rekenkamercommissie (RKC)	140
IV. Overzicht SISA	144
V. Controleverklaring	151

INLEIDING / JAARREKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2020 aan. In de jaarstukken leggen we verantwoording af over de uitvoering van het in de begroting vastgestelde beleid.

Voor in te gaan op de jaarrekening zelf, kunnen we uiteraard niet voorbij gaan aan de uitbraak van het Corona-virus en de enorme impact daarvan wereldwijd en dus ook voor onze inwoners en organisatie. Naast het bestrijden van het virus en het continueren van de dienstverlening was ook het verlenen van steun aan inwoners, ondernemers en instellingen een belangrijke taak voor onze gemeente in 2020. De landelijke steunpakketten werden aangevuld met een uitgebreid gemeentelijk steunpakket. Voor een uitgebreide toelichting op de (financiële) gevolgen ed. van het Corona-virus verwijzen wij u naar de paragraaf VIII Corona.

Resultaat

We sluiten het jaar 2020 af met een overschot van € 2.400.000. In de 2e Bestuursrapportage 2020 waren de ombuigingsmaatregelen verwerkt van spoor 0 die waren gericht op een sluitende begroting van het lopende jaar 2020. Met deze maatregelen en bijbehorende financiële mutaties ontstond een verwacht voordelig saldo van € 542.000. Dit voordelige saldo is vervolgens toegevoegd aan de begrotingspost onvoorzien voor eventuele tegenvallers in de rest van het jaar waarmee het begrotingssaldo op € 0 uitkwam. Voor een specifieke toelichting op het resultaat 2020 verwijzen we naar het hoofdstuk "Analyse rekeningresultaat".

Algemene Reserve

Op grond van deze jaarrekening bedraagt de omvang van de Algemene Reserve op 31 december 2020 € 8,1 miljoen. Bij de bestemming van het resultaat 2020 wordt voorgesteld om een bedrag van € 175.000 als vrij besteedbaar toe te voegen aan de Algemene Reserve. De stand komt daarmee dan uit op € 8,3 miljoen.

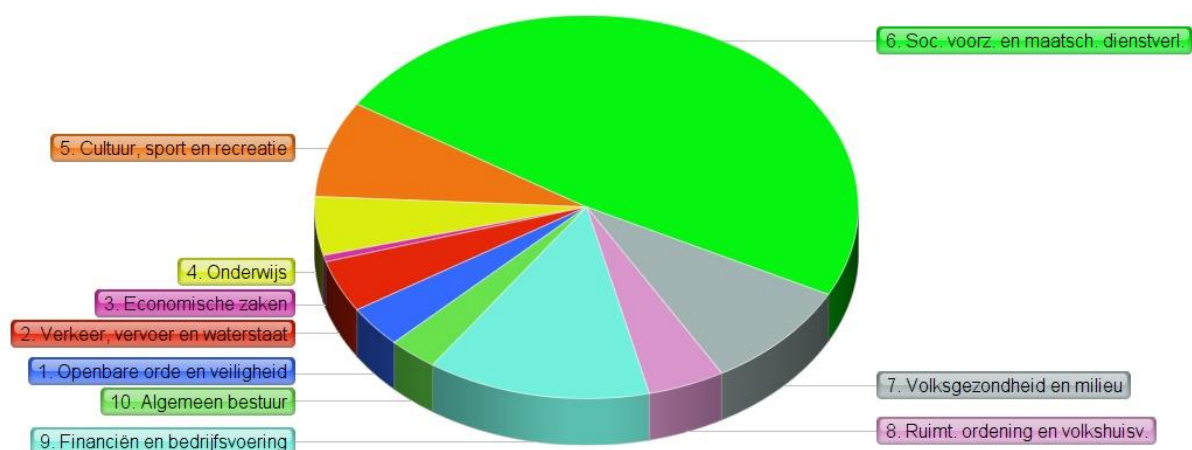
Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit drie onderdelen; A. het jaarverslag, B. de jaarrekening en C. de bijlagen. In het jaarverslag zijn de beleidsmatige en financiële verantwoording van de programma's en ook de voorgeschreven paragrafen opgenomen. Daarnaast is een extra paragraaf over Corona toegevoegd. In het onderdeel jaarrekening vindt u het overzicht van baten en lasten en ook de balans met alle bijbehorende toelichtingen. De bijlagen bestaan naast een overzicht van de gebruikte afkortingen, uit een specificatie van de onttrekkingen aan de algemene reserve, een overzicht follow-up onderzoeken Rekenkamer Commissie en het overzicht Sisa.

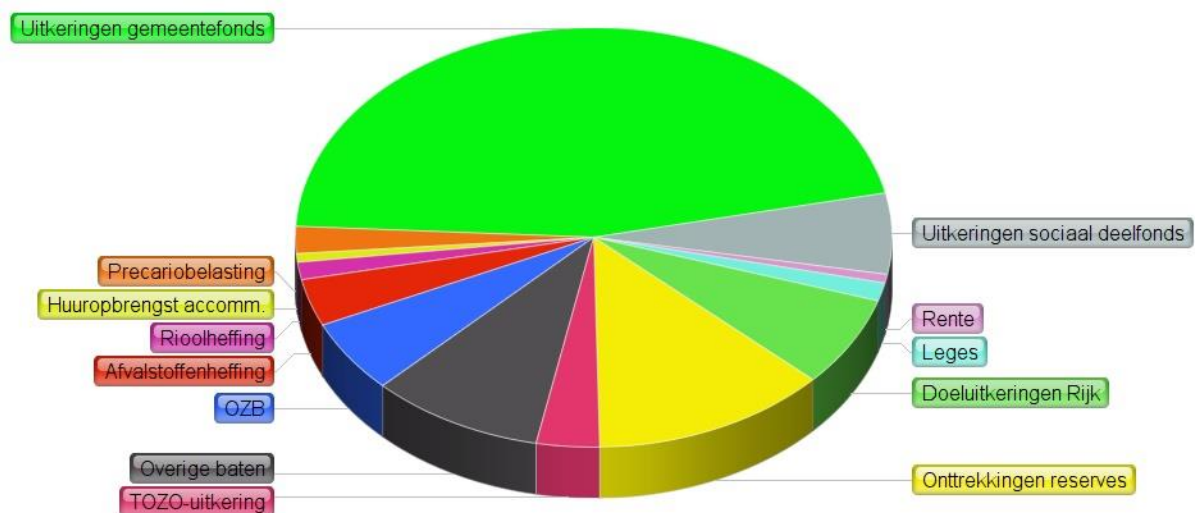
Weergave van de werkelijke lasten en baten van 2020

Hieronder ziet u een weergave van de werkelijke lasten en baten 2020

WERKELIJKE UITGAVEN 2020 (bedragen x €1.000)	
1. Openbare orde en veiligheid	€ 3.800
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 4.800
3. Economische zaken	€ 600
4. Onderwijs	€ 5.500
5. Cultuur, sport en recreatie	€ 8.900
6. Sociale voorzieningen en maatschapp. dienstverlening	€ 54.100
7. Volksgezondheid en milieu	€ 10.000
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 4.100
9. Financiën en bedrijfsvoering	€ 14.500
10. Algemeen bestuur	€ 3.200
Totale uitgaven programma's en bijbehorende projecten	€ 109.500
Diverse overige lasten (onvoorz., inning belast., stort. reserves)	€ 23.200
Totaal uitgaven	€ 132.700

WERKELIJKE INKOMSTEN 2020 (bedragen x €1.000)	
OZB	€ 7.600
Afvalstoffenheffing	€ 4.900
Rioolheffing	€ 1.800
Huuropbrengst accommodaties (o.a. De Helster)	€ 900
Precariobelasting kabels en leidingen	€ 2.800
Uitkeringen gemeentefonds	€ 61.800
Uitkeringen sociaal deelfonds	€ 8.400
Rente eigen en vreemd vermogen	€ 900
Leges (o.a. bouwvergunningen, APV)	€ 1.900
Doeluitkeringen Rijk (o.a. WWB)	€ 9.400
Onttrekkingen uit reserves	€ 17.300
TOZO-uitkering (vanwege corona)	€ 4.600
Diverse overige baten	€ 12.800
Totaal inkomsten	€ 135.100

ANALYSE REKENINGRESULTAAT EN STRUCTURELE DOORWERKING NAAR 2021

Analyse rekeningresultaat

Hieronder is een (beknpte) analyse opgenomen van het verschil tussen het werkelijke rekeningresultaat 2020 en het verwachte resultaat op basis van de 2e Bestuursrapportage 2020 (2e Berap - 2020).

(bedragen x €1.000)

Verwacht saldo 2020 bij 2e Berap - 2020	0
Werkelijk saldo 2020	+ 2.362
Te verklaren verschil	+ 2.362

Budgettaire verschillen > € 100.000 t.o.v. 2e Berap 2020 (bedragen x €1.000)	
Nadelen	
Nadeel Sociaal Domein	- 1.035
Aanslagen vennootschapsbelasting 2017-2019 vanwege winsten Westeraam	- 672
Storting voorziening verliesgevende complexen woningbouw	- 617
Aanvullende storting in voorziening wethouderspensioen	- 460
Naheffing dividendbelasting 2019 Commandiet Westeraam	- 295
Meerkosten ruimtelijke ordening algemeen	- 277
Meerkosten openbaar groen (onderhoud door derden)	- 263
Lagere doorbelasting aan actieve grondcomplexen	- 251
Lagere rente riolering en grondexploitatie door rentecorrectie	- 250
Meerkosten afvalinzameling	- 222
Totaal nadelen	- 4.342
Voordelen	
Winstuitkering vanuit GEM Westeraam	1.920
Niet gestort bedrag in VZ Afkoopregeling RTG (zie resultaatbestemming)	930
Hoger BUIG-budget en lagere WWB-lasten	764
Niet ingezet post onvoorzien	542
Meeropbrengst bouwleges	380
P-budget	375
Lagere kapitaallasten door vertraging infrastructurele projecten	283
Nog niet besteed deel van rijks- en provinciale bijdrage vanwege corona	259
Lagere kapitaallasten door vertraging onderwijshuisvesting	250
Vrijval VZ verliesgevende complexen bedrijventerreinen	247
Onderwijsachterstandenbeleid (145K) + leerlingenvervoer (83K)	228
Grondexploitatie resultaat Steenbeekstraat	209
Lagere bijdrage ODRA (o.a. afrekening werkprogramma 2020)	173
Onderbesteding inburgering	147
Hogere verkoopopbrengst woning Thorbeckestraat	105
Totaal voordelen	6.812
Saldo kleinere overige voor- en nadelen (per saldo nadeel)	- 108
Totaal verklaard lager voordelig resultaat	2.362

Structurele doorwerking

De structurele afwijkingen in deze jaarrekening 2020 zijn opgenomen in de 1e Berap - 2021 en onderdeel van Spoor 2a van de Kadernota 2022 zoals dat met u is gedeeld op 2 maart 2021.

BESTEMMING REKENINGRESULTAAT

Het rekeningoverschot over 2020 bedraagt afgerond € 2.362.000. Wij stellen voor om het rekeningresultaat als volgt te bestemmen:

- a. drie afzonderlijke bestemmingsreserves te vormen voor Aankoopregeling Knoop 38 (RTG) (€ 930.000), het overschot Corona (€ 259.000) en het overschot Duurzaamheid (€ 90.000).
- b. € 908.000 voor de in onderstaande toelichting benoemde doelen vanuit het rekening resultaat beschikbaar te stellen en geoormerkt te storten in de Algemene Reserve.
- c. € 175.000 als vrij besteedbaar toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Toelichting nader te bestemmen bedragen

Aankoopregeling Knoop 38 (RTG) (€ 930.000)

In 2020 hebt u als raad besloten (20rb000054) om in het kader van de Aankoopregeling Knoop 38 (RTG) een voorziening te treffen van € 930.000 ter dekking van de advies-, beheers- en onderhoudskosten van de woningen en het nadelig saldo voortvloeiende uit de verkoop van de woningen. De dekking hiervoor was een onttrekking van € 930.000 uit de Algemene Reserve die ook is verwerkt in deze Jaarstukken 2020. Bij de accountantscontrole bleek dat de vorming van een voorziening niet was toegestaan, maar dat hiervoor een aparte (nieuwe) bestemmingsreserve voor gevormd moet worden via de bestemming van het resultaat 2020. Omdat de storting in de voorziening wel was geraamd op TV 8.3 is op dat taakveld nu sprake van een voordeel van € 930.000.

Corona (€ 259.000)

In 2020 zijn de compensatie ontvangsten € 259.000 hoger dan daadwerkelijke Corona kosten. Dit voordeel wordt gereserveerd voor de dekking van eventuele corona nadelen in 2021.

Duurzaamheid (€ 90.000)

Via een aangenomen motie (18mo043) is het college gevraagd om bij onderbesteding van het jaarlijks beschikbare budget de ruimte beschikbaar te houden voor maatregelen, die ten goede komen aan het realiseren van klimaatdoelstellingen.

P-budget (€ 245.000)

Van de eenmalige onderbesteding van € 375.000 op het P-budget, wordt € 245.000 bestemd voor arboverantwoorde thuiswerkplekken. Zie de nadere toelichting in de Paragraaf Bedrijfsvoering.

Inburgering (€ 147.000)

Dit budget is in 2020 door het Rijk beschikbaar gesteld om nieuwkomers, met name statushouders op te vangen en te ondersteunen (integratie) en te begeleiden (participatie en werk) voor de periode tot 1 juli 2021.

Maatschappelijke begeleiding (€ 31.000)

Deze gelden zijn als taakmutatie in de december-circulaire 2020 beschikbaar gekomen voor de maatschappelijke begeleiding statushouders en worden voor dit doel gereserveerd.

Extramuralisering Ggz (€ 40.000)

Het pilotproject 'Ggz in de wijk', waarvoor deze middelen zijn bestemd, is doorgeschoven naar 2021.

Cliëntondersteuning (€ 294.000)

Voor de uitvoering van het Koplopersproject Onafhankelijke Cliëntondersteuning hebben we een uitkering ontvangen van het Rijk. Het project loopt van september 2020 tot september 2022.

Kerkenvisie (€ 38.000)

Voor het opstellen hiervan hebben wij in 2020 een eenmalige uitkering ontvangen van het Rijk. In 2020 is het projectplan voor de kerkenvisie geschreven. In 2021 zal de kerkenvisie opgesteld worden.

Dak- en thuisloosheid (€ 18.000)

Deze gelden zijn als taakmutatie in de septembercirculaire 2020 beschikbaar gekomen voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid en worden voor dit doel gereserveerd.

Overbetuwe Samen (€ 95.000)

Het budget is nodig voor de inrichting van (oorspronkelijk de coöperatie Overbetuwe Samen) en later het Sociaal Team Overbetuwe. Het wordt onder andere ingezet voor juridisch advies, communicatie (intern en extern) en training van medewerkers.

PROGRAMMA 1 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Toelichting

Overbetuwe is een relatief veilige gemeente en daar blijven we samen met vele partners voortdurend aan werken. Dit doen we o.a. omdat veiligheid voor onze inwoners en ondernemers hoge prioriteit heeft. We werken er ook aan omdat een veilige gemeente bijdraagt aan een prettige woon- en werkomgeving en het welzijn en de sociale cohesie positief beïnvloedt. Inwoners, maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven en professionele organisaties als politie, Openbaar Ministerie (OM) en veiligheidsregio hebben allemaal een rol binnen het thema veiligheid. Het is dus niet alleen een zaak van de gemeente. Zij heeft binnen dit thema de regierol.

Door de werkwijze die Overbetuwe hanteert in haar veiligheidsbeleid kan er snel en daadkrachtig gereageerd worden op onvoorzienbare of onverwachte ontwikkelingen.

Beleidsnota's

Integraal Veiligheidsplan 2021-2022

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

10. Handhaving

Het afgelopen jaar is een bijzonder jaar geweest, zeker voor de handhaving. Het gehele jaar stond natuurlijk in teken van het Corona virus. Het was continu aanpassen, hollen en weer stil staan. Van versoepeling van de regels naar weer een lockdown en avondklok. Samen met de inwoners, bedrijven en instellingen hebben we het afgelopen jaar ons goed door deze lastige tijd heen geslagen.

11. Openbare orde en veiligheid

Door de coronacrisis hebben we niet alle geplande activiteiten kunnen uitvoeren. Zo hebben we in 2020 minder activiteiten georganiseerd in de Week van de Veiligheid. Door de coronavoorschriften was het slechts beperkt mogelijk fysieke bijeenkomsten te houden. Hierdoor hebben we bijvoorbeeld minder activiteiten georganiseerd in het kader van de aanpak van ondermijning. Ondanks de beperkingen zijn veel activiteiten wel uitgevoerd. e.e.a. in nauwe samenwerking met diverse veiligheidspartners. Te denken valt aan de verkeerscampagnes, de bewustwordingsbijeenkomst voor ondernemers over het thema cybercrime, integrale controles i.h.k.v. de aanpak van ondermijning, - voorlichtingsactiviteiten over diverse veiligheidsthema's, etc. In uw vergadering van 8 december 2020 heeft u het Integraal Veiligheidsplan 2021-2022 vastgesteld.

Wat heeft het programma Openbare orde en veiligheid gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
1.1 Crisisbeheersing en brandweer.			
Lasten	2.345	2.336	9
Baten	0	-44	44
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer.	2.345	2.292	54
1.2 Openbare orde en veiligheid.			
Lasten	1.523	1.506	17
Baten	-89	-110	20
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid.	1.433	1.396	37
Gerealiseerd resultaat	3.779	3.688	91

Verbonden partijen

De Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) draagt bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest Bron actuele)
Winkeldiefstal: aantal per 1.000 inwoners	1	0,9	0,7	-	2,3 CBS - Diefstallen
Diefstal uit woning: aantal per 1.000 inwoners	1,9	1,4	1,8	-	2,3 CBS - Diefstallen
Geweldsmisdrijven: aantal per 1.000 inwoners	3,6	3,2	2,9	-	4,8 CBS - Criminaliteit
Vernielingen en beschadigingen: aantal per 1.000 inwoners	3,7	3,7	3,8	-	5,9 CBS - Criminaliteit
Verwijzingen Halt: aantal per 10.000 jongeren	77	78	105	-	132 Stichting Halt

PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Toelichting

Gemeente Overbetuwe ligt centraal tussen Arnhem en Nijmegen aan een knooppunt van snelwegen en een belangrijke openbaar vervoer as. We zetten maximaal in op een goede bereikbaarheid en ontsluiting van onze gemeente.

Een snelle en veilige afwikkeling van verkeersstromen, inclusief het goederenvervoer, vinden wij belangrijk. Vanzelfsprekend hebben we aandacht voor de leefbaarheid van de kernen en willen we verkeershinder zoveel mogelijk beperken. We werken intensief samen met verschillende medeoverheden en externe partijen.

Beleidsnota's

Historische invalswegen 2010

Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe (GMO) 2004

Toekomstvisie+ 2009

Gebiedsvisie stationsomgeving Zetten-Andelst 2015

Betere bereikbaarheid van modaliteit naar mobiliteit-uitwerking OV-visie, fase 1 (2020) 2016

Fietsvisie Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2010

Regionale Aanpak mobiliteit stadsregio Arnhem-Nijmegen 2011

Overbetuwe fiets verder; optimalisatie fietsnetwerk tussen de kernen 2018

Bereikbaarheidsaanpak Regio Arnhem Nijmegen 2017

Samenwerkingsagenda Fiets regio Arnhem Nijmegen 2018

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

12. Mobiliteit

In 2020 is een actueel beleidskader opgesteld. Dit beleid is vastgelegd in het Ambitiedocument Overbetuwe 2030 sociale, slimme en schone mobiliteit (raadsbesluit, 8 dec. 2020). De belangrijkste opgaven die hierin zijn opgenomen, zijn: de voorzieningen en kernen bereikbaar houden, de transitie naar duurzame mobiliteit en het op orde houden van onze regionale bereikbaarheid. De kaders en doelen in het ambitiedocument helpt de gemeente om de komende jaren aan de slag te gaan met deze opgaven. Het ambitiedocument wordt door het college in 2021 uitgewerkt tot een actieagenda. In deze agenda bepaalt het college de inspanningen voor de korte termijn om onze doelen te realiseren. Het beoogde effect van de uitvoering van deze acties is dat ze een bijdrage leveren aan de mobiliteits- en duurzaamheidsambities.

Vooruitlopend op de vaststelling van de actieagenda zijn in 2020 al acties in gang gezet. Enkele voorbeelden zijn: uitwerking van vraagstukken die voortkomen uit de dorpsagenda; inzet regionale mobiliteitsmakelaar op Park15; verkenning snelfietsroute tussen Arnhem-Elst-Nijmegen (zgn. Westflankroute).

13. Optimale verbindingen tussen kernen

Er is uitvoering gegeven aan acties uit de fietsagenda, onderdeel van de vastgestelde notitie "Overbetuwe fietst verder" Naar een optimaal fietsnetwerk tussen de kernen (raadsbesluit 9 januari 2018).

Zo is de fietsontsluiting van bedrijventerrein De Schalm verbeterd en zijn verkenningen opgestart voor optimalisatie van fietsverbindingen in Heteren, langs de Linge en tussen Driel en Arnhem. Ook is een regionale verkenning opgestart naar een snelfietsroute tussen Arnhem-Elst-Nijmegen (zgn. Westflankroute). In 2021 volgen de resultaten van deze verkenningen.

33. Verbeteren Infrastructuur Elst Noord

Het viaduct, het fietspad langs de Linge en de nieuwe kruising Rijksweg-Noord–1eWeteringsewal zijn afgerond en in gebruik genomen. De Rijksweg-Noord is afgesloten voor de realisatie van de onderdoorgang. Voor de onderdoorgang zijn de bouwkuip, het spoordek en de paalfundaties van de toeritten gerealiseerd.

Voor het borgen van de veiligheid op de omleidingsroutes zijn een tijdelijke fietsroute en fietsbrug toegepast, is de Grote Molenstraat ter hoogte van de komgrens definitief aangepast en zijn tijdelijke maatregelen getroffen bij de Ceintuurbaan, kruising Grote Molenstraat-Griegstraat en kruising Grote Molenstraat-1eWeteringsewal.

Tijdens de treinvrije periode zijn de benodigde werkzaamheden succesvol uitgevoerd, waarmee de laatste overwegen in het hoofdspoor tussen Arnhem en Nijmegen zijn gesaneerd.

34. Stationsomgeving Zetten-Andelst

In 2020 heeft de provincie positief besloten op de subsidieaanvraag voor herinrichting van de stationsomgeving Zetten-Andelst. De projectopdracht voor de herinrichting van het stationsgebied is geactualiseerd en de planontwikkeling wordt opgestart. Het schetsontwerp wordt geactualiseerd en verder uitgewerkt in een voorlopig ontwerp. Dit proces wordt in overleg met belangrijke stakeholders en de omgeving opgepakt. Deze eerste fase van de gebiedsvisie is gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid in de stationsomgeving.

52. Rehabilitatie Vogelenzang Elst

Het afgelopen jaar hebben geen activiteiten plaatsgevonden op dit project, omdat we eerst de bouw van twee tweekappers afwachten in de Vogelenzang. Als de bouw gereed is start de planvoorbereiding, aanbesteding en uitvoering.

53. Vervanging wegdekken Poort van Midden Gelderland

Afgelopen jaar is het Voorlopig Ontwerp opgesteld. De bedoeling was om het VO te bespreken met de bedrijven. Vanwege corona is dit uitgesteld.

Wat heeft het programma Verkeer, vervoer en waterstaat gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
2.1 Verkeer en vervoer.			
Lasten	5.106	4.463	643
Baten	-26	-370	344
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer.	5.080	4.093	986
2.2 Parkeren.			
Lasten	177	169	7
Baten	0	0	0
Totaal 2.2 Parkeren.	177	169	7
2.5 Openbaar vervoer.			
Lasten	184	135	48
Baten	0	-87	87
Totaal 2.5 Openbaar vervoer.	184	48	136
Gerealiseerd resultaat	5.440	4.311	1.129

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

2.1 Verkeer en vervoer	Voordelen	Nadelen	I/S
- Het bovenwijkse complex B016 (Afslag 38) had over 2020 een positief saldo van € 290.503 hetgeen op deze post leidt tot een niet geraamd voordeel. Dit voordeel heeft feitelijk geen gevolgen voor het totale exploitatieresultaat 2020 omdat dit saldo is gestort in de bestemmingsreserve Afslag 38 via het taakveld 0.10 (mutaties reserve). Op 0.10 staat een niet geraamde storting (€ 290.503 nadeel).	291		I
- De projecten spoor kruisingen Elst Noord, reconstructie Bloemenbuurt Heteren en Kastanjelaan Heteren zijn nog niet volledig uitgevoerd. De kapitaallasten van deze projecten schuiven dus door naar 2021.	283		I
- In 2020 is (verder) gewerkt aan een aantal eenmalige projecten , maar die zijn nog niet afgerond. Dit leidt tot een voordeel op dit taakveld. Deze projecten worden gedekt uit de Algemene Reserve. De lagere mutaties in deze reserve zijn verantwoord op het taakveld "mutaties reserves". Het gaat om de volgende projecten: - voorbereidingskrediet fietspad Aamsestraat € 76.000 - verwijderen masten straatverlichting € 113.000 - voorbereidingskrediet stationsomgeving Zetten-Andelst € 50.000 - bestrijding invasieve plantensoorten € 45.000	284		I
- Door de verplichte renteaanpassing (1,51% i.p.v. 2,0%) is sprake van een voordeel op de rentelasten Hier staat echter een nadeel tegenover op het taakveld 0.5 Treasury (zie uitgebreidere toelichting bij TV 0.5).	72		I
- Lagere uitgaven aan gladheidsbestrijding (minder technisch onderhoud noodzakelijk en lagere aanschaf van wegzout) door zachte winter.	32		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen	24		I
Totaal	986	0	

2.5 Openbaar vervoer	Voordelen	Nadelen	I/S
- In 2019 is gestart met het project fietsverbinding langs de Linge en dit project loopt ook nog door in 2021. (Zie ook speerpunt 13). Het voordeel dat hierdoor ontstaat bedraagt €49.000. Aangezien deze kosten gedekt worden uit de Algemene Reserve wordt er op het taakveld "mutaties reserves" een lagere onttrekking aan deze reserve verantwoord.	49		I
- In 2020 zijn al een aantal acties in gang gezet om een bijdrage leveren aan de mobiliteits- en duurzaamheidsambities die ook zijn vastgelegd in het Ambitiedocument Overbetuwe 2030 sociale, slimme en schone mobiliteit . (Zie ook speerpunt 12). De afronding hiervan loopt door in 2021. Dit leidt tot een voordeel van € 35.000. Op het taakveld "mutaties reserves" is de lagere onttrekking aan de Algemene Reserve verantwoord.	35		I
- Niet geraamde bijdrage vanuit het Waterschap en andere gemeenten inzake Samenwerkingsagenda en visie Boven-Linge en Ambitiedocument Linge.	23		I
- In 2020 is van Stichting Veren Gelderland een bijdrage in de exploitatiekosten 2019 van de overzetveren ontvangen. Deze stond niet geraamd.	14		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen	15		I
Totaal	136	0	

PROGRAMMA 3 ECONOMISCHE ZAKEN

Toelichting

Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, participatiebanen en hebben een belangrijke bijdrage in de sociale structuur van onze gemeenschap. Wij zetten daarom in op een sterk ondernemersklimaat en ondernemersvriendelijke dienstverlening. In Overbetuwe zijn bijna 4.500 (bedrijfs)vestigingen die samen zorgen voor 21.500 banen. Overbetuwe is na Arnhem en Nijmegen de grootste gemeente qua werkgelegenheid in de regio Arnhem Nijmegen.

Beleidsnota's

Economisch Uitvoeringsprogramma 2019 – 2022

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

15. Economisch Uitvoeringsprogramma

2020 stond vooral in het teken van de coronacrisis. De impact (op een deel van) de ondernemers was en is nog steeds erg groot. De gemeente heeft veel tijd geïnvesteerd om ondernemers te informeren over de verschillende regelingen. Er is er veel contact/overleg geweest met ondernemers(collectieven) over coronamaatregelen. Daarnaast is er ingezet om lokale inkoop te stimuleren.

Daarnaast zijn de acties die waren opgenomen in het Economisch Uitvoeringsprogramma 2019-2022 uitgevoerd, indien dat mogelijk was door de coronamaatregelen. Veel bijeenkomsten samen met ondernemers, zoals Betuwe Onderneemt Betuwe, konden niet doorgaan. Samen met ondernemers is er zoveel mogelijk gezocht naar mogelijkheden om het contact digitaal te organiseren.

In 2020 zijn de onderzoeken naar toekomstbestendige bedrijventerreinen en voorzieningen voor startersbeleid afgerond. De vervolgacties die hieruit voortvloeien worden verwerkt in de actualisatie van het Economisch Uitvoeringsprogramma.

Daarnaast is er een rondetafelgesprek geweest met de raad. Hierbij is het vervolg van RTGC economische beleid Overbetuwe van 10 februari 2021 beschreven.

Ondersteuning agrarische sector

Aanleiding voor deze PNL was de motie "Ondersteuning agrarische sector". Aangezien de strekking van deze motie voldoende geborgd is in andere projecten en acties, is besloten om deze PNL in te trekken. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd (20inf00043).

Wat heeft het programma Economische zaken gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
3.1 Economische ontwikkeling.			
Lasten	344	238	106
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling.	344	238	106
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.			
Lasten	229	236	-8
Baten	-199	-433	234
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.	30	-197	227
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Lasten	160	166	-6
Baten	-157	-152	-5
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3	14	-11
Gerealiseerd resultaat	376	55	322

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

3.1 Economische ontwikkeling	Voordelen	Nadelen	I/S
- In de begroting 2020 was via het PNL een eenmalige raming opgenomen van € 66.000 voor uitvoering van de motie "Ondersteuning agrarische sector". Aangezien de strekking van deze motie voldoende geborgd is in andere projecten en acties, is besloten om deze PNL in te trekken. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd (20inf00043). Dit betekent dus een eenmalig voordeel. Aangezien deze kosten gedekt zouden worden uit de Algemene Reserve wordt er op het taakveld "mutaties reserves" een lagere onttrekking aan deze reserve verantwoord.	66		I
- Met ingang van de begroting 2021 is het budget voor het economisch uitvoeringsprogramma structureel met € 30.000 verlaagd. Vooruitlopend daarop en ook mede door de geldende coronamaatregelen is een deel van het beschikbare budget van 2020 niet aangewend.	42		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		2	I
Totaal	108	2	

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Voordelen	Nadelen	I/S
- Bij het actualiseren van de exploitatieopzetten per 1 januari 2021 van de bedrijvencomplexen De Merm Oost (Elst), De Merm (Elst) en Spoorallee (Elst) is de looptijd verkort van 31-12-2025 naar 31-12-2022 door een snellere verkoop van bedrijfskavels dan verwacht. Daarmee worden de te verwachte eindresultaten minder negatief waardoor dus een deel van de voorziening verliesgevende complexen kan vrijvallen.	247		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		20	I
Totaal	247	20	

Een uitgebreidere toelichting op het resultaat van de bedrijventerreinen complexen is te vinden in de Paragraaf Grondbeleid.

Verbonden partijen

Ondernemerscentrum De Schalm BV draagt bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest actuele)	Bron
Banen: aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	661,4	714	745,1	-	792,1	CBS Bev / LISA - bewerking ABF Research
Vestigingen: aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	144,6	148,6	152,7	-	151,6	LISA
% Functiemenging	50,8	52,5	53,3	-	53,2	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS

Toelichting

Goed en passend onderwijs biedt alle kinderen een goede basis voor de rest van hun leven. We gaan uit van de kracht van de kinderen en hun ouders. De gemeente schept kansen door onderwijs goed te faciliteren op de gebieden waar zij verantwoordelijk voor is: huisvesting, een zorgstructuur, schoolbegeleiding en educatie op het gebied van cultuur, natuur en milieu. Uitgangspunt is dat onderwijs en zorg dichtbij ieder kind beschikbaar zijn voor zover dat mogelijk is gezien de schaalgrootte van onze gemeente. Voor kinderen die een extra steun in de rug nodig hebben, investeren we meer dan wettelijk voorgeschreven in voor- en vroegschoolse educatie, passend onderwijs en leerlingenvervoer.

Wij willen de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren. Bijvoorbeeld door lokale en regionale ondernemers aan het onderwijs te koppelen. Wij willen een goede beroepskeuze (en voorafgaand daaraan een geschikte profielkeuze) stimuleren voor alle leerlingen van het Voorgezet Onderwijs.

Voldoende digitale, reken- en lees- en schrijfvaardigheden zijn een basis vereiste om mee te kunnen blijven doen in de maatschappij. Daarom willen wij extra werk maken van de bestrijding van laaggeletterdheid.

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

16. Strategisch Meerjarig Huisvestingsplan 2020

Het traject strategisch meerjarig huisvestingsplan onderwijs (SHP) is in 2018 opgestart. Op 22 november 2018 heeft er een Kennisconferentie "Het beste voor het kind" voor o.a. onderwijs, opvang, dorpsraden/wijkplatforms en politiek plaatsgevonden. Met inzet van objectieve externe expertise is een nulmeting voor alle schoolgebouwen, z.g. quickscan binnen onze gemeente verricht. De input en opbrengsten vanuit de Kennisconferentie en de QuickScans is gebruikt om het SHP voor te bereiden, op te stellen en nader uit te werken.

De notitie SHP is 3 december 2019 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Op 8 december 2020 heeft de gemeenteraad het Strategisch meerjarig huisvestingsplan onderwijs gemeente Overbetuwe (SHP) unaniem vastgesteld. Het project is gerealiseerd binnen het geraamde bedrag van € 40.000 zoals oorspronkelijk in de Kadernota 2019-2022 is opgenomen en is ingezet voor inhuur van externe deskundigheid voor de opzet, begeleiding en uitvoering.

17. Doorlopende leerlijn

In de praktijk werken we met partners aan de doorlopende leerlijn, binnen de bestaande netwerken zoals KOO (bestuurlijk kinderopvang overleg), DOO (directeurenoverleg), LEA (lokaal educatieve agenda). We organiseren de netwerkbijeenkomsten jeugd en hebben goede samenwerking met de samenwerkingsverbanden van het primair- en voortgezet onderwijs. Mede door de inzet van een VVE (Voor- en vroegschoolse Educatie)-coördinator zorgen we ervoor dat leerlingen een soepele overgang ervaren van de kinderopvang naar het (speciaal) basisonderwijs.

Door intensieve samenwerking met het RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) voorkomen we onderwijsachterstanden en het voortijdig zonder startkwalificatie verlaten van het onderwijs. In 2020 heeft er extra focus gelegen op de samenwerking tussen onderwijs en zorg. Onze activiteiten hebben zich gericht op het versterken van de ronde tafel overleggen en zorg adviesteams, een nauwere samenwerking tussen onderwijs, jeugdconsultanten en schoolmaatschappelijk werkers. Tevens is er een start gemaakt met het beleidsmatig inrichten van zorg binnen onderwijs (ZBO).

37. Huisvesting OBC

Na het verlenen van het aanvullend krediet is de uitvoering gestart van het openbare gebied en is de bouw van de school in volle gang.

Wat is er in 2020 gebeurd:

Bouw- en woonrijp maken openbare ruimte OBC Elst:

De voorbereidende werkzaamheden t.b.v. werkvoorbereiding, aanbesteding en realisatie zijn gedaan. Daarnaast zijn de tekeningen en het bestek opgesteld. De aanbesteding is gehouden en de volgende werkzaamheden zijn buiten uitgevoerd. Dit betreft ongeveer 70% van het totale uit te voeren werk.

- Opruimwerkzaamheden op het terrein van het OBC en de openbare ruimte;
- Grondwerk op het terrein van het OBC en de openbare ruimte;
- Aanleg van watergangen;
- Aanleg van duikers en riolering;
- Aanleg van funderingen t.b.v. verhardingen openbare ruimte;
- Aanleg van fietspaden en trottoirs/voetpaden;
- Reconstructie kruispunt Bussel-Morel;
- Aanplant groenvoorzieningen;
- Inzaaien gazons/bermen;
- Aanleg diverse terreininrichtingen:
- Vlonder;
- Brug.

Doorkijk naar 2021: De werkzaamheden t.b.v. woonrijp maken zullen verder worden uitgevoerd. Denk daarbij aan de aanleg van de definitieve verhardingen, aanleg groenvoorzieningen en het plaatsen van divers straatmeubilair zoals b.v. banken.

Bouw van de school:

- 14-07-2020: Informatieavond over het schoolgebouw, de aannemer, de installateur en de omgeving.
- 15-07-2020: Onthulling bouwboard.
- 24-08-2020: Eerste paal wordt geboord.
- 22-10-2020: Betonvloer begane grond wordt gestort.
- 30-10-2020: Eerste wanden worden geplaatst.
- 13-11-2020: Betonvloer eerste etage wordt gestort.
- 04-12-2020: Betonvloer tweede etage wordt gestort.

Doorkijk naar 2021: De ruwbouw wordt omstreeks februari 2021 afgerond. Het geheel loopt voorspoedig en we zitten op de planning. De aanbesteding van de inrichting van de gymzaal, het Bèta-domein en de keuken is afgerond. De aanbesteding van aanvullend meubilair is rond februari gepland. Uiterlijk na de herfstvakantie kunnen de leerlingen het schoolgebouw in.

Wat heeft het programma Onderwijs gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
4.1 Openbaar basisonderwijs.			
Lasten	41	41	0
Totaal 4.1 Openbaar basisonderwijs.	41	41	0
4.2 Onderwijshuisvesting.			
Lasten	3.226	2.718	509
Baten	-44	-47	3
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting.	3.182	2.670	512
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken.			
Lasten	2.905	2.711	195
Baten	-332	-328	-4
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken.	2.574	2.383	191
Gerealiseerd resultaat	5.796	5.094	702

Toelichting op afwijking groter dan € 100.000.

4.2 Onderwijshuisvesting	Voordelen	Nadelen	I/S
- Door de verplichte renteaanpassing (1,51% i.p.v. 2,0%) is sprake van een voordeel op de rentelasten Hier staat echter een nadeel tegenover op het taakveld 0.5 Treasury (zie uitgebreidere toelichting bij TV 0.5).	260		I
- Het project nieuwbouw OBC Elst is nog niet volledig uitgevoerd. De kapitaallasten van deze projecten schuiven dus door naar 2021.	250		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen.	2		I
Totaal	512	0	

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Voordelen	Nadelen	I/S
- Door de corona crisis zijn alle plannen voor het onderwijsachterstandenbudget on hold gezet. De kinderopvang en onderwijs hebben zich vooral bezig gehouden met het organiseren van opvang en onderwijs onder restricties.	145		I
- De kosten leerlingenvervoer vallen lager uit dan begroot. Dit is grotendeels het gevolg van de coronamaatregelen, waardoor er een aantal maanden geen leerlingenvervoer heeft plaatsgevonden. De tegemoetkoming aan vervoerders was 80% van de verwachte omzet over deze maanden. Daarnaast is er sprake van een eenmalig voordeel van € 10.000 met betrekking tot een correctie over 2019.	83		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen.		37	I
Totaal	228	37	

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest Bron actuele)
% Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,3	1,8	1,5	-	2 DUO/Ingrado
Absoluut verzuim: aantal per 1.000 leerlingen	0	0,8	0,8	-	1,9 DUO/Ingrado
Relatief verzuim: aantal per 1.000 leerlingen	15,78	17	21	-	16 DUO/Ingrado

PROGRAMMA 5 CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

Toelichting

De gemeente streeft naar een variatie en diversiteit in culturele uitingen. Kernwoorden daarbij zijn verbinding, samenwerken en ontmoeten, waarbij jeugd en educatie belangrijke onderwerpen zijn. Met voorzieningen passend bij de profielen van de verschillende kernen willen we beter aansluiten bij de wensen van de bewoners en de eigen positie tussen Arnhem en Nijmegen versterken. De leefbaarheid van dorpen moet dus behouden blijven, met aandacht voor de diverse karakters. Overbetuwe heeft al veel te bieden aan kunst, cultuur en erfgoed. Dat willen we graag behouden en verder ontwikkelen.

Uit de meest recente sportnota blijkt dat de gemeente een sportieve gemeente is. Voor de inwoner is er van alles te doen. Van binnen- tot buitensporten en van individuele tot teamsporten. Een belangrijke bouwsteen is de keuze voor de versterking van de sportieve infrastructuur. Daarnaast willen we de positieve maatschappelijke effecten van sport, zoals gezondheid en participatie beter benutten. Het taakveld recreatie en toerisme heeft als doelstelling om samen met de gemeente Lingewaard recreatie en toerisme te versterken en daardoor de aantrekkelijkheid van het gebied te vergroten. Dit doen we bijvoorbeeld door verblijfsmogelijkheden uit te breiden, dagrecreatie te bevorderen en bereikbaarheid te optimaliseren. Daarbij zijn marketing en communicatie sleutelwoorden.

Cultuur, sport en recreatie staan overigens niet los van andere beleidsterreinen. Het zijn namelijk beleidsterreinen die een bijdrage leveren aan het realiseren van onze brede maatschappelijke doelen, zoals meedoen, multifunctionaliteit en eigen kracht.

Beleidsnota's

Sportnota Sterk(er) aan de basis 2013
Startnota archeologische monumentenzorg Overbetuwe 2009
Nota Kunst en Cultuur 2017
Erfgoedplan Overbetuwe 2004
Actualisatie Flora en Fauna-onderzoek Elst Centraal 2009
Natuurwaardenonderzoek 2003
Uitvoeringsbeleid evenementen 2016
Landschapsvisie 2010
Monumentenlijst 2014
Nota kampeerbeleid 2008
Nota recreatie en toerisme 2017
Nota Toeristische bewegwijzering 2013
Visie op bibliotheekfuncties Overbetuwe 2016

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

18. Sportnota

Aan het begin van de eerste lockdown zijn de uitgangspunten voor het nieuwe sportbeleid door de raad vastgesteld. Het was de ambitie om datzelfde jaar deze uitgangspunten uit te werken naar een nieuwe sport- en beweegnota. Door de vele maatregelen die landelijk van kracht werden op het gebied van sporten en sportaccommodaties heeft de organisatie veel tijd en energie moeten steken in het informeren van verenigingen, het beantwoorden van vragen, het opstellen en beoordelen van protocollen en het zo veel mogelijk stimuleren van sporten en bewegen in de buitenruimte. Daardoor is de uitwerking van de sport- en beweegnota uitgesteld. Bij al het bovenstaande werkte de organisatie wel vanuit de vastgestelde uitgangspunten. Ook zijn onderzoeken en al lopende uitwerkingen wel doorgegaan. Zoals het onderzoek naar meer vitale sportparken in Overbetuwe en het ondersteunen van sport- en beweegaanbieders door Overbetuwe Beweegt. Deze krijgen een plek in het sport- en beweegbeleid dat in de eerste helft van 2021 aan uw raad zal worden aangeboden.

19. Uitvoering nota Kunst, cultuur en Erfgoed

In 2020 is nog meer ingezet op verankering van cultuureducatie in het onderwijs. Naast het Cultuurmenu voor het Primair Onderwijs is ook een Cultuurmenu voor het Voortgezet Onderwijs uitgegeven. Hierin staan culturele activiteiten die worden aangeboden door voornamelijk lokale aanbieders.

Samen met scholen, provincie, andere organisaties en fondsen zijn we tot een Convenant Cultuureducatie & Meer Muziek in de Klas - Muziekakkoord gekomen. Door corona heeft ondertekening vertraging opgelopen, naar verwachting wordt het convenant in 2021 gesloten. Verdere regionale samenwerking op het gebied van muziekonderwijs voor het primair onderwijs is aangegaan met de gemeenten Lingewaard, Arnhem en Rheden. Ondertekening van een regionaal Muziekakkoord vindt in 2021 plaats.

Het definitief ontwerp voor de Kunst-Entree-Route in Heteren is gereed. Voornemen is om in 2021 een aanvang te maken met de realisatie van het kunstwerk, als één van de vijf te realiseren objecten van de kunstroute.

De Romeinen-fietsroute langs monumentale plaatsen in Overbetuwe maakt onderdeel uit van het zichtbaar maken van de Romeinse Limes in en om Elst. Naast de fietsroute, is een erfgoedmagazine ontwikkeld, worden informatieborden bij de Grote Kerk en de Sint Werenfriduskerk geplaatst en komen er erfgoedpollers in de Dorpsstraat in Elst. Dit zijn ronde vitrinekastjes die uit de grond getrokken kunnen worden en voorzien zijn van informatie en een voorwerp, replica. Door corona heeft dit vertraging opgelopen. Uitgave en plaatsing vinden in 2021 plaats.

20. Nota toerisme en recreatie

Vanwege de verwachting dat door corona meer Nederlanders in eigen land op vakantie zouden gaan, is extra ingezet op toeristische promotie. Een hernieuwde uitgave van de toeristische kaart met nieuwe wandel- en fietsroutes is uitgebracht. Toeristische promo's met als thema natuur, actief, overnachten, eten en drinken en winkelen zijn gemaakt. De toeristische website www.bezoekdebetuwe.nl is voorzien van meer en nieuwe content. De website is in de toeristische kaart, de promo's en in een brief aan de ondernemers meer onder de aandacht gebracht. De realisatie van het wandelnetwerk is gestart in combinatie met de approute langs relevante WO2 locaties in Driel. Één daarvan is het voormalige hoofdkwartier van Generaal-majoor Sosabowski. Daar tegenover is op 18 september het borstbeeld van de generaal onthuld. Door corona lag de uitvoering van de resterende projecten van Gelderland Herdenkt stil. Het krijgt een vervolg in 2021 doordat het project is verlengd.

31. Nieuwbouw Multifunctioneel Sportcentrum te Elst

Het speerpunt 31 Nieuwbouw Multifunctioneel Sportcentrum te Elst omvat het behoefteonderzoek en locatieonderzoek ten behoeve van de nieuwbouw van een zwembad en sportaccommodatie ter vervanging van de Helster. De Helster is een goed onderhouden, maar gedateerd sportcomplex. Bouwkundig is vervangende nieuwbouw aan de orde. De onderzoeksfase is in 2019 afgerond met een positief raadsbesluit op 1 oktober 2019 (19b000086).

Het collegevoorstel (20bw000317) betreffende het Projectplan nieuwbouw Multifunctioneel Sportcentrum, raming en planning zijn 21 juli 2020 door het college geaccordeerd. Hierin worden processtappen beschreven, zodanig dat de planuitwerking van de nieuwbouw Multifunctioneel Sportcentrum kan worden gestart. De uitwerking van de definitiefase voor de nieuwbouw van een multifunctioneel sportcentrum is gestart vanaf september 2020. Uitgewerkt wordt een volledig Programma van Eisen voor scenario 2 'Lokaal met ambitie' en een volwaardig Locatieonderzoek voor locatie Woongaard en de Helster. In september en oktober zijn offertes aangevraagd, partijen aangesteld en is de uitwerking voorbereid. Voor het Programma van Eisen heeft op 3 december 2020 een startbijeenkomst plaatsgevonden met de belangrijkste belanghebbenden en alle gebruikers, zoals verenigingen en exploitant. Dit in voorbereiding op alle individuele gesprekken met de gebruikers. Tevens is het locatieonderzoek opgestart met de opzet en uitwerking van het onderzoek.

32. Actualisering Kwaliteitsplan Beheerplan Openbare Ruimte

Het IKP OR is in 2020 opgesteld. In de voorbereidende vergadering van 9 februari 2021 wordt het IKP OR behandeld. In de raadvergadering van 23 februari 2021 wordt het IKP OR ter vaststelling voorgelegd.

35. Landschapspark Park Lingezen

De jaarrekening 2019 en begroting 2021 van de GRPLZ zijn in de zomer 2020 vastgesteld. De beheersbijdrage is ongewijzigd en bedraagt € 240.000 per deelnemer. De gronden zijn op 1 december 2020 overgedragen aan de gemeente Overbetuwe. De gewijzigde regeling GRPLZ is vastgesteld door de raden van alle deelnemende partijen, zodat vanaf 1 januari 2021 de nieuwe beheerorganisatie in werking is getreden. Dit speerpunt is nu afgerond.

36. Landschapspark De Danenberg

In 2020 hebben we de eigendom verkregen van de gronden in het middengebied van Landschapspark De Danenberg. Tevens is exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar voor de twee flanken getekend.

41. Visie op bibliotheek

De uitvoeringsagenda 2020-2024 is vertaald naar de subsidiebeschikking voor OBGZ over 2020. De coronamaatregelen hebben in 2020 een grote impact gehad op het bibliotheekwerk. De bibliotheek heeft zich ingespannen om binnen de beperkte mogelijkheden haar dienstverlening aan te blijven bieden aan inwoners. Met de Voorlees Express is de bibliotheek er bijvoorbeeld ook in coronatijd in geslaagd om gezinnen te bereiken en daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan de aanpak van laaggeletterdheid. In september 2020 heeft OBGZ advies uitgebracht voor de vestiging van twee nieuwe servicepunten in Overbetuwe. Er wordt gekeken of de servicepunten kunnen worden gerealiseerd in Driel en Herveld.

Meer muziek in de klas

Samen met scholen, provincie, andere organisaties en fondsen zijn we tot een Convenant Cultuureducatie & Meer Muziek in de Klas - Muziekakkoord gekomen. Door corona heeft ondertekening vertraging opgelopen, naar verwachting wordt het convenant in 2021 gesloten. Verdere regionale samenwerking op het gebied van muziekonderwijs voor het primair onderwijs is aangegaan met de gemeenten Lingewaard, Arnhem en Rheden. Ondertekening van een regionaal Muziekakkoord vindt in 2021 plaats.

Overbetuwe Doet

Overbetuwe Doet is in 2020 volgens plan uitgerold over heel Overbetuwe. Twee keer is een waardecheque van € 7,50 verstuurd aan alle huishoudens in Overbetuwe. De eerste ronde werd uitgesteld om de communicatie aan te passen aan de coronamaatregelen. Daarna ging Overbetuwe alsnog voortvarend van start. De betrokkenheid van inwoners is direct hoog: in de eerste ronde werd 39% van de waardecheques geactiveerd (in 2019 nog 37%), bij de najaarsronde was dat al 45%. 108 initiatieven werden in 2020 gestart via Overbetuwe Doet. 99 initiatiefnemers haalden hun streefbedrag en 54 daarvan voerden hun initiatief ook al uit.

Vastgoedregisseur

De laatste jaren hebben de vastgoedregisseurs en collega's van het team Vastgoed zich bezig gehouden met de doorontwikkelingen van de 7 pijlers vanuit de Visie op Vastgoed. Zie ook de laatste evaluatie van de Visie op Vastgoed 20bij03619. Zo zijn er grote stappen gemaakt in de ontwikkeling van (nieuw) vastgoed, duurzaamheid, kostendekkende huur en Brede Scholen. Deze onderwerpen worden dan ook verder toegelicht in de evaluatie van de Visie op Vastgoed in 2021. De andere pijlers zijn zoveel mogelijk in de lijn-activiteit geplaatst en worden continu doorontwikkeld.

Knuffelbijen (Amendement)

In spoor 0 hebben we in het kader van financiële heroverwegingen besloten om het knuffelbijenproject geen doorgang te laten vinden.

Wat heeft het programma Cultuur, sport en recreatie gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
5.1 Sportbeleid en activering.			
Lasten	625	612	13
Baten	0	-41	41
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering.	625	571	53
5.2 Sportaccommodaties.			
Lasten	2.486	2.350	137
Baten	-867	-671	-196
Totaal 5.2 Sportaccommodaties.	1.619	1.678	-59
5.3 Cultuurpresent.-productie en partic			
Lasten	545	643	-98
Baten	0	-231	231
Totaal 5.3 Cultuurpresent.-productie en partic	545	412	132
5.5 Cultureel erfgoed.			
Lasten	211	202	8
Baten	0	-18	18
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed.	211	184	27
5.6 Media.			
Lasten	882	892	-10
Baten	-24	0	-24
Totaal 5.6 Media.	858	892	-34
5.7 Openb. groen & (openlucht) recreatie			
Lasten	4.089	4.157	-68
Baten	-182	-203	21
Totaal 5.7 Openb. groen & (openlucht) recreatie	3.907	3.954	-47
Gerealiseerd resultaat	7.764	7.693	71

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en participatie	Voordelen	Nadelen	I/S
- Door corona is er vertraging opgelopen bij de realisatie van de kunstprojecten in de openbare ruimte. Het kunstwerk in Slijk-Ewijk wordt naar verwachting in het voorjaar van 2021 gerealiseerd. Het definitief ontwerp voor de Kunst-Entree-Route in Heteren wordt in 2021 vastgesteld, waarna realisatie plaatsvindt in 2021 en 2022.	57		I
- Overbetuwe is penvoerder voor Regio Rivierengebied Gelderland Herdenkt. De kosten worden gedekt door een subsidie van de provincie. Het laatste deel van de subsidie ontvangen we na de verantwoording in mei 2022.		53	I
Aangezien een aantal eenmalige budgetten nog niet volledig is afgerond in 2020 ontstaat er een voordeel op dit taakveld van € 115.000. Deze budgetten dekken we uit de algemene reserve. Daardoor valt dit voordeel weg tegen een lagere onttrekking aan de algemene reserve op het taakveld "mutatie reserves". Het gaat om de volgende budgetten: - Kunst in de nieuwe publiekshal a € 81.000: door corona heeft het project kunst gemeentehuis vertraging opgelopen. Naar verwachting worden in het najaar van 2021 3 kunstwerken gerealiseerd in de publieksruimten van het nieuwe gemeentehuis. - Meer muziek in de klas a € 34.000: De raad heeft voor 2020 € 53.000 beschikbaar gesteld voor 'Meer Muziek in de Klas'. Voor dit bedrag kan een heel schooljaar muziekles gegeven worden op 5 basisscholen in Overbetuwe. Het schooljaar loopt van augustus 2020 tot juli 2021. Het restant van het schooljaar 2020/2021 wordt betaald uit het budget 2021.	115		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen	13		I
Totaal	185	53	

Verbonden partijen

Park Lingezegen en het Recreatieschap Overbetuwe dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest actuele)	Bron
% Niet-sporters	-	-	-	-	48,7	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

PROGRAMMA 6 SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Toelichting

We streven naar een samenleving waar inwoners elkaar ondersteunen, hun eigen kracht en dat van hun netwerk optimaal benutten en naar vermogen kunnen meedoen. Dit betekent dat inwoners die behoefte hebben aan zorg of ondersteuning, kunnen rekenen op hulp vanuit de gemeente. Maar het betekent ook dat we inwoners helpen om hun eigen kracht te versterken. En dat we investeren in laagdrempelige (algemene) voorzieningen. Op het gebied van werk en inkomen staat het meedoen naar vermogen centraal. Uitgangspunt is dat inwoners die kunnen werken, het beste af zijn als ze in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Als zij daarbij ondersteuning nodig hebben, geeft de gemeente die. Inwoners die (nog) niet kunnen werken, participeren op een andere, passende manier. Als werken (nog) niet tot de mogelijkheden behoort, mogen inwoners rekenen op financiële ondersteuning door de gemeente.

We hebben onze taken op het gebied van de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet in 2015 ingevoerd. Nu is het moment om een stevige veranderslag in te zetten; de werkelijke transformatie. Dit willen we niet zonder reden; zowel inwoners, onze partners als de gemeente zien veel kansen voor verbetering. Wij denken dat we de ondersteuning van onze inwoners beter én betaalbaar kunnen organiseren. Zodat zij die ondersteuning nodig hebben, dit ook in de toekomst kunnen blijven ontvangen.

We streven de volgende doelen na met de transformatie:

- Iedereen telt en doet mee: Inwoners van Overbetuwe zijn zelfredzaam en weerbaar en in staat te participeren in de samenleving;
- De buurt als haven: Het welzijn van inwoners is een verantwoordelijkheid van de hele samenleving. Evenals het signaleren van mogelijke zorgen. Daar waar inwoners zelf hun ondersteuning kunnen organiseren, faciliteren we dit. Zo kunnen dorpscorporaties ontstaan;
- Nabij zijn en passende ondersteuning: Vrijwilligers en beroepskrachten werken samen en zijn zo veel mogelijk aanwezig in de leefomgeving van de inwoner: in de buurt, op school, etc. De geboden ondersteuning is passend en sluit aan op de vraag van onze inwoners.
- Duidelijke informatie en zichtbaarheid: We zorgen voor duidelijke informatie, voorzieningen zijn toegankelijk en alle betrokkenen committeren zich aan een gedeelde opgave.

Voorzieningen op maat voor levendige kernen

We leven in een landelijke woonomgeving met het comfort van de dorpsgemeenschap waar je weet dat je er toe doet en het verschil kunt maken. De gemeente wil een partner zijn die krachtige kernen faciliteert door bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven onderling te verbinden en door bewonersinitiatieven te begeleiden. De behoefte en het zelf organiserend vermogen van inwoners in en buiten de kernen is hierbij leidend. We kiezen daarom voor differentiatie per kern. We zijn flexibel en toekomstbestendig (om in te kunnen spelen op o.a. demografische ontwikkelingen). We investeren minder in gebouwen en meer in activiteiten. Juiste verwachtingen tussen gemeente en inwoners/maatschappelijke partijen zijn essentieel om kern- of gebiedsgericht samen te werken. Vooraf moet helder zijn wat de mate van invloed en inspraak van deelnemers is.

Beleidsnota's

Visie en ontwikkeling Participatiewet 2019-2022
Uitvoeringsplan Van cliënt naar kandidaat 2019
Integraal armoedebeleid 2019 – 2022
Visie op de organisatie van het Sociaal Domein 2019
Transformatieagenda 2017 - 2019
Beleidsplan Sociaal Domein 2017 - 2021
Werken met kernteams: Leidende principes 2016
Transformatieprogramma en -agenda 2015 - 2017
Kaderstellende nota voor de decentralisaties 2013
Sociaal Maatschappelijke Visie 2013
Visie op Vastgoed 2018

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

03. Passende inrichting sociaal domein (Overbetuwe samen)

Ook in 2020 is met onze partners verder gewerkt aan de ingezette beweging om het sociaal domein te transformeren zodat we een integraal aanbod van ondersteuning bieden, zonder schotten. Het samen bouwen aan een integraal werkend Sociaal Team Overbetuwe en een sterk netwerk van betrokken partners, is in 2020 onverminderd voortgezet. Mensen zó ondersteunen, dat ze zelf de regie over hun leven kunnen voeren en hun mogelijkheden en die van hun netwerk benutten. Dát is de ambitie van de gemeente Overbetuwe. Samenwerking blijft daarbij de basis om onze doelen te bereiken. In 2020 is ook een nieuw beleidsplan Sociaal Domein vastgesteld. Hierin zijn de doelen en beleidsvoornemens beschreven die gericht zijn op een sterke sociale basis in Overbetuwe en een integraal aanbod van ondersteuning dat ook in de toekomst betaalbaar is. De vorming van het Sociaal team Overbetuwe en een sterk netwerk van betrokken partners is een belangrijke pijler van ons beleid.

Voor 2020 was een budget beschikbaar gesteld van 100.000 voor 'Overbetuwe SAMEN' (deze term gebruiken we niet meer - we werken sinds 2020 aan de vorming van het Sociaal Team Overbetuwe). Voor de inrichting van het Sociaal Team Overbetuwe is dit budget nodig. Voor juridisch advies, communicatie (intern en extern), huisvesting, systemen (telefonie en administratie), training van medewerkers etc. In 2020 hebben we minder uitgegeven dan begroot en verwacht maar deze kosten voor de (door-) ontwikkeling en inrichting van het STO gaan er in 2021 zeker komen.

04. Passende voorzieningen Sociaal Domein

Het thema 'passende voorzieningen' is niet los te zien van speerpunt 3 'passende inrichting Sociaal Domein'. In 2020 is een nieuw beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025 vastgesteld. Hierin zijn de doelen en beleidsvoornemens beschreven die gericht zijn op een sterke sociale basis in Overbetuwe en een integraal aanbod van ondersteuning dat ook in de toekomst betaalbaar is. De vorming van het Sociaal team Overbetuwe en een sterk netwerk van betrokken partners is een belangrijke pijler van ons beleid.

In 2020 is daarom met onze partners verder gewerkt aan de ingezette beweging om het Sociaal Domein te transformeren zodat we een integraal aanbod van ondersteuning bieden, zonder schotten. Vanuit de ambitie om mensen zó te ondersteunen, dat ze zelf de regie over hun leven kunnen voeren en hun mogelijkheden en die van hun netwerk benutten.

Een aantal acties werd daarnaast reeds opgepakt, zoals beleid publieke gezondheid; praktijkondersteuner Jeugd GGZ; armoedebeleid; versterking onafhankelijke cliëntondersteuning, aanpassing werkwijze mantelzorgwaardering en doorontwikkeling site vrijwilligerssteunpunt; Wijk-GGZ'er (deze werkt outreachend naar inwoners met complexe problematiek die zorgmijddend zijn en/of geen inzicht hebben in de eigen problematiek).

05. Participatie

Begin maart kregen we te maken met de coronacrisis. De verwachting was dat het aantal bijstandsaanvragen toe zou nemen. De verwachte groei bleef geheel 2020 uit. Fysieke afspraken met inwoners en de re-integratieactiviteiten kwamen stil te liggen. Ondanks alle beperkingen is er creatief gekeken naar de mogelijkheden om re-integratieactiviteiten voort te zetten. Kandidaten zijn digitaal gesproken en waar mogelijk aan het werk geholpen.

Door de invoering van het screeningsinstrument (CompetenSYS) krijgen we een duidelijker beeld van de (on)mogelijkheden van de kandidaat en wordt het eenvoudiger om maatwerk te leveren. Klantmanagers gaan in het screenen van kandidaten volgens één methode aan de slag. Samen met de consulent worden kandidaten in beeld gebracht en krijgen zij passende re-integratieactiviteiten en / of ondersteuning aangeboden. Voor alle doelgroepen zijn er nu diverse instrumenten die zich richten op de ontwikkelpunten van de kandidaat. Lokale bedrijven hebben in de ontwikkeling en re-integratie van kandidaten een prominente rol gekregen. Met de implementatie van het screeningsinstrument is er ook een start gemaakt met de implementatie van Sonar. Sonar helpt bij het transparant maken van kandidaten in de regio. Ons screeningsinstrument sluit goed aan op Sonar.

Regionaal is er (mede door Corona) veel in beweging in de werkgeversbenadering. Zo kunnen werkgevers gebruik maken van de diensten van het WSP en 'Midden-Gelderland Werkt Door'. Met onder andere aandacht voor een tekort of overschot aan personeel. Daarnaast zijn er projecten in ontwikkeling om de toekomstige impact van de coronacrisis zo klein mogelijk te maken. In 2019 is er al een start gemaakt met de strategische arbeidsmarktagenda. Daarin worden re-integratieactiviteiten regionaal opgepakt, vindt er een nauwere samenwerking tussen ketenpartners plaats en worden kansen op de arbeidsmarkt benut. Deze arbeidsmarktagenda heeft door de coronacrisis een nog grotere rol gekregen. Zo heeft samenwerking met de provincie geleid tot een cofinanciering om kansen tijdens de coronacrisis op de arbeidsmarkt maximaal te benutten. Zo is er voor de doelgroep uit het Vso, Praktijkonderwijs en het Mbo een impuls gegeven in het regionaal behouden en opzetten van stageplekken.

Tevens zijn er voor werknemers die recent werkloos zijn geraakt herscholingsvouchers in het leven geroepen. Deze vouchers bieden de mogelijkheid kandidaten door middel van een omscholing te herplaatsen in een baan. Tegelijkertijd wordt er landelijk nagedacht over maatregelen die de effecten van de coronacrisis op de arbeidsmarkt minimaliseren. Zo is wordt er landelijk geïnvesteerd in mobiliteitsteams die ervoor moeten zorgen dat het voor mensen die werkloos zijn of dreigen te raken, niet uitmaakt waar zij zich melden en altijd breed ondersteund worden bij de vraag naar werk. Lokaal wordt nauw samengewerkt met de collega's van economische zaken om de kansen van onze kandidaten op de lokale arbeidsmarkt optimaal te benutten.

We hebben snel ingespeeld op de gewijzigde situatie die deze crisis met zich meebrengt. Op die manier proberen we zo effectief mogelijk inwoners van werk naar werk te begeleiden en het uitkeringsbestand beheersbaar te houden.

06. Armoedebelief

De door de raad besloten wijziging over het verstrekken van het Persoonlijk Minimabudget is doorgevoerd. Hierdoor is de toegang tot deze vorm van inkomensondersteuning voor meer mensen toegankelijk gemaakt. De Meedoenregeling is succesvol ingevoerd als alternatief voor de Gelrepas. Daarbij is rekening gehouden met structureel uit te voeren rechtmatigheidscontroles op het bestand aan deelnemers. De vroegsignalering is voortgezet uitgevoerd via de pilot Actief Eropaf. In het kader van vroegsignalering en stress-sensitieve benadering van onze inwoners zijn extra huisbezoeken ingekocht bij Rijnstad. Voorbereidingen zijn getroffen om in 2021 te voldoen aan de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening(WGS).

21. Wanmolen

In het afgelopen jaar is het functioneel programma voor een nieuwe Wanmolen verder verfijnd in gesprekken met huidige en toekomstige partijen. Dit in nauwe samenspraak met de werkgroep Wanmolen van het bewonerscomité Zicht op Zetten. Daarnaast zijn er nadere gesprekken gevoerd met zorgpartijen over hun wens om onderdeel te worden van een nieuwe Wanmolen en de ruimtebehoefte. De stedenbouwkundige visie is hierop aangepast. Dit heeft geleid tot een voorstel dat de raad in februari behandelde.

25. MFC Valburg

In 2020 is de realisatie gestart van een multifunctionele accommodatie met een centraal ontmoetingshart ter behoud en bevordering van de leefbaarheid, de levendigheid en de maatschappelijke voorzieningen in de kern Valburg. Begin 2020 hebben we de aanbesteding afgerond. Na een optimalisatie van het ontwerp en de kwaliteitskaders en is er gestart met de bouw van het MFC. Naar verwachting wordt het gebouw begin 2021 opgeleverd en in het 2e kwartaal in gebruik genomen. Middels de bestuursrapportage is in 2020 een correctie van € 300.000,- doorgevoerd als gevolg van het btw regime waaronder het MFC valt.

26. MFC Herveld

In 2020 is de bouw gestart en nagenoeg voltooid. Begin 2021 worden zowel het dorps huis als de sportzaal opgeleverd en in gebruik genomen.

Op verzoek van het bestuur van De Hoendrik is een lening verstrekt van € 570.000 om het dorps huis af te kunnen bouwen en in te richten. Dit vanwege het feit dat de bank en de horecaleverancier eerdere toezeggingen voor een lening hadden ingetrokken vanwege corona.

Komende maanden wordt de bestaande gymzaal gesloopt en het perceel ingezaaid met gras om te voldoen aan de subsidievoorwaarden van Steengoed benutten. Er wordt een kostenoverschrijding van € 30.000 voorzien.

27. MFC Randwijk

De afzonderlijke en gedateerde gebouwen van het dorps huis Randwijks Hof en de voetbalvereniging EMM zijn door een nieuwe Multifunctionele accommodatie vervangen. De bouw is afgerond met als sluitstuk de aanleg van het parkeerterrein.

Wat heeft het programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.			
Lasten	7.860	6.601	1.259
Baten	-2.560	-2.164	-396
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.	5.300	4.437	863
6.2 Wijkteams.			
Lasten	703	760	-57
Totaal 6.2 Wijkteams.	703	760	-57
6.3 Inkomensregelingen.			
Lasten	11.812	11.346	466
Baten	-9.117	-9.835	719
Totaal 6.3 Inkomensregelingen.	2.695	1.511	1.184
6.4 Begeleide participatie.			
Lasten	4.053	3.925	128
Totaal 6.4 Begeleide participatie.	4.053	3.925	128
6.5 Arbeidsparticipatie.			
Lasten	1.137	1.014	123
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie.	1.137	1.014	123
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO).			
Lasten	2.435	2.647	-212
Baten	0	-610	610
Totaal 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO).	2.435	2.037	397
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+.			
Lasten	6.425	7.135	-710
Baten	-417	-466	49
Totaal 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+.	6.008	6.669	-660
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-.			
Lasten	18.115	18.983	-868
Baten	0	-2	2
Totaal 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-.	18.115	18.981	-866
6.81 Geëscaleerde zorg 18+.			
Lasten	87	87	0
Totaal 6.81 Geëscaleerde zorg 18+.	87	87	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-.			
Lasten	1.060	1.615	-555
Totaal 6.82 Geëscaleerde zorg 18-.	1.060	1.615	-555
Gerealiseerd resultaat	41.592	41.035	557

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Voordelen	Nadelen	I/S
Koplopersproject Onafhankelijke Clientondersteuning: Voor de uitvoering van het project hebben we in 2020 € 300.000 van het Rijk ontvangen voor de periode september 2020 tot september 2022. Het restant budget is bestemd voor de periode 2021-2022 en hiervan wordt voorgesteld om dit via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening aan te wenden in deze jaren.	294		I
Extramuralisering Ggz: Dit budget is in 2020 door het Rijk beschikbaar gesteld voor de extramuralisering van de Ggz. Het pilotproject 'Ggz in de wijk', waarvoor deze middelen zijn bestemd, is doorgeschoven naar 2021. Voorgesteld wordt om dit via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening aan te wenden in 2021.	40		I
Overbetuwe Samen: Het budget is bestemd voor de inrichting van (oorspronkelijk de coöperatie Overbetuwe Samen) en later het Sociaal Team Overbetuwe. In 2020 is minder uitgegeven dan begroot en verwacht omdat de ontwikkeling van het STO minder vlot is gegaan dan in 2019 gedacht. Het is in 2021 alsnog nodig voor juridisch advies, communicatie (intern en extern) en training van medewerkers. Voorgesteld wordt om dit via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening aan te wenden in 2021.	94		I
Onderbesteding op het budget voor jeugdgezondheidszorg door lagere uitgaven van de VGGM. Het betreft voornamelijk huisbezoeken, spreekuren en zorg-en netwerkoeverleggen.	64		I
Kinderopvang: In 2020 hebben er vanwege corona restricties minder inspecties plaatsgevonden, daarnaast zijn de inspecties die wel doorgingen vaak niet op locatie uitgevoerd, maar online.	44		I
Sociaal cultureel werk: Het overschot is ontstaan door het doorschuiven van activiteiten i.v.m. corona	53		I
Inburgering: Dit budget is in 2020 door het Rijk beschikbaar gesteld om nieuwkomers, met name statushouders op te vangen en te ondersteunen (integratie) en te begeleiden (participatie en werk) voor de periode tot 1 juli 2021. Voorgesteld wordt om dit via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening aan te wenden in 2021.	147		I
In 2021 hebben we lagere huur- en horecainkomsten ontvangen m.b.t. welzijnsaccommodaties i.v.m. corona. Dit tekort is verrekend met het overschot op corona (TV0.8)		83	I
Lagere exploitatielasten van de Brede Scholen. Dit voordeel heeft echter geen budgettair effect omdat het overschot via het TV 0.10 mutaties reserves is toegevoegd aan de BR Brede School.	94		I
Aangezien een aantal eenmalige budgetten nog niet volledig is afgerond in 2020 ontstaat er een voordeel op dit taakveld van € 79.000. Deze budgetten dekken we uit de algemene reserve. Daardoor valt dit voordeel weg tegen een lagere onttrekking aan de algemene reserve op het taakveld "mutatie reserves". Het gaat om de volgende budgetten: - Visie op vastgoed, een aantal pijlers moeten hiervoor nog worden uitgewerkt € 38.000 - Sociale dorpsprofielen, naar verwachting zijn deze profielen in 2021 voor alle kernen gereed. € 17.000, dit heeft door corona vertraging opgelopen. - Project gebiedsgericht werken € 24.000. Dit budget betreft projectgeld en is bestemd voor de implementatie van de interactievisie 2021.	79		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen	36		I
Totaal	946	83	

6.3 Inkomensregelingen	Voordelen	Nadelen	I/S
De definitieve BUIG-uitkering is € 417.000 hoger dan begroot (publicatie oktober 2020). Voor afrekeningen BBZ uit voorgaande jaren is een incidentele baat geboekt van € 148.000. Er is voor € 95.000 minder aan BBZ-leningen verstrekt. Op bijstandsuitkeringen is € 112.000 minder uitgegeven en aan loonkostensubsidie € 52.000 meer.	720		I
Overschotten of tekorten bij de BUIG; we hebben er in kleine mate invloed op. We kunnen met onze actie op het vlak van rechtmatigheid en re-integratie zorgen voor een goede doorstroom en dus meer dynamiek in het uitkeringsbestand. Aan het saldo van uitkeringen kunnen we dus niet of weinig doen.			
We hebben in 2020 te veel begroot voor de uitvoering van de collectieve ziektekosten op basis van schattingen van deelnemende verzekerden. Voor 2021 is geborgd dat er geen overschotten binnen dit budget meer te verwachten zijn.	97		I
Dit betreft het restant van het budget Klijnsma gelden dat is overgeheveld uit 2018/2019. Conform het voorstel 20RV000047 is het tekort op de totale uitvoering van de Meedoenregeling 2020 hierop in mindering gebracht. Het structureel beschikbare budget is volledig uitgegeven.	167		I
Mutatie voorziening debiteuren PW.	102		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen	98		I
Totaal	1.184	0	I

6.4 Begeleide participatie.	Voordelen	Nadelen	I/S
Het voordeel wordt veroorzaakt door het positieve resultaat van de MGR - module Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening over 2020 .	128		I
Totaal	128	0	

6.5 Arbeidsparticipatie	Voordelen	Nadelen	I/S
Deze is mede door corona ontstaan. Veel re-integratieactiviteiten konden in het eerste half jaar van de corona crisis geen doorgang vinden. Diverse re-integratie activiteiten konden vanwege de coronamaatregelen niet plaatsvinden .	123		I
Totaal	123	0	

Wmo - 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) en 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Voordelen	Nadelen	I/S
Er is sprake van een overschrijding van de begrote kosten Wmo van 373.000. Deze kan verklaard worden vanuit de volgende ontwikkelingen in 2020: 1) Door de Rijksoverheid is het zogeheten abonnementstarief ingesteld: een vast en laag tarief voor de eigen bijdragen aan Wmo-voorzieningen. Dit heeft een aanzuigende werking gehad op een aantal Wmo-voorzieningen; met name huishoudelijke hulp en vervoer. Deze aanzuigende werking is in het hele land aan de orde en niet uniek voor Overbetuwe. 2) Er zijn door de Rijksoverheid garanties afgegeven voor continuïteit van inkomsten voor gecontracteerde zorgaanbieders n.a.v. Corona. Deze rekening is grotendeels bij gemeenten terecht gekomen. Beeld is dat deze maatregel ter voorkoming van inkomstenderving geleid heeft tot extra kosten voor de gemeente, omdat de effecten van volumebeperkende maatregelen t.o.v. 2019 erdoor ongedaan gemaakt zijn. 3) Er zijn in 2020 nieuwe regionale contractuele afspraken gemaakt met aanbieders waarin ook nieuwe sectorale cao-afspraken zijn meegenomen.			
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO). In 2020 zijn we voor de hulpmiddelen Wmo overgegaan van koop naar huur. Door de overname van hulpmiddelen door de leverancier is een eenmalig voordeel ontstaan is.	397		S
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		770	S
Schuldhelpverlening: Aangezien een aantal eenmalige budgetten niet volledig is uitgegeven in 2020 ontstaat er een voordeel op dit taakveld van € 90.000. Deze budgetten dekken we uit de algemene reserve. Daardoor valt dit voordeel weg tegen een lagere onttrekking aan de algemene reserve op het taakveld "mutatie reserves". Het gaat om de volgende budgetten: - Restant claim 2018 opgeteld beter (€ 58.000) - PNL-post 45a-2019 schulden en preventie (€ 32.000) Beide restanten zijn niet meer nodig en de claims komen te vervallen.	110		I
Totaal	507	770	

Jeugd - 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Voordelen	Nadelen	I/S
We zien een forse overschrijding bij de maatwerkvoorzieningen jeugdhulp. Sinds de decentralisatie van de Jeugdwet zijn landelijk de kosten gestegen van 3,6 miljard in 2015 tot 5,4 miljard in 2019. Het aantal cliënten per jaar is met 16% gestegen. De stijging komt niet door stijgende instroom, maar door achterblijvende uitstroom. De overschrijdingen bij de jeugdhulp zijn ook in Overbetuwe een ontwikkeling die we de afgelopen jaren steeds opnieuw zien. Om financieel in balans te komen en te blijven hebben we als onderdeel van het Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025 18 maatregelen geformuleerd. Deze maatregelen waren in 2020 nog niet geëffectueerd.			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		866	S
6.82 Geëscaleerde zorg 18-		555	S
Totaal	0	1.421	

Verbonden partijen

De MGR Sociaal Domein regio centraal Gelderland, de Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen en de Werkvoorziening Midden Gelderland (Presikhaaf bedrijven) dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest Bron actuele)
% Jongeren met delict voor de rechter	-	1	1	-	1 CBS Jeugd
% Kinderen in uitkeringsgezin	-	3	3	-	6 CBS Jeugd
% Werkloze jongeren	-	1	2	-	2 CBS Jeugd
% Netto arbeidsparticipatie	69,8	70,8	71,4	-	68,8 CBS - Arbeidsdeelname
Personen met een bijstandsuitkering: aantal per 10.000 inwoners	202	214,3	210,2	236,9	459,7 CBS - Participatiewet
Lopende re-integratievoorzieningen: aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	320,9	328,5	263,8	273,7	202 CBS - Participatiewet
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo: aantal per 10.000 inwoners	-	320	450	430	640 CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Jongeren met jeugdhulp: % van alle jongeren tot 18 jaar	11,3	12,4	14,5	-	12,3 CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering: % van alle jongeren tot 18 jaar	0,3	0,3	0,4	-	0,4 CBS Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming: % van alle jongeren tot 18 jaar	0,9	0,8	1,2	-	1,2 CBS Jeugd

PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Toelichting

We willen een schone gemeente zijn waar het fijn wonen, werken en recreëren is. Niet alleen voor onszelf, maar ook voor de generaties na ons. We willen een duurzame gemeente zijn/worden. Een toekomstbestendige gemeente met een langdurige balans tussen 'people, planet en profit'. Samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen we, onder andere door in te spelen op lokale en regionale initiatieven, duurzaamheid in Overbetuwe verstevigen.

Beleidsnota's

Waterplan Gemeente Overbetuwe 2008
Nota geluidbeleid 2009
Nota hogere grenswaarden 2009
Evenementenbeleid Overbetuwe 2014
Nota bedrijven en geluid 2009
Actualisatie Routekaart Duurzaam Overbetuwe 2017-2020
Routekaart Duurzaamheid 2017
Uitvoeringsnotitie, Publieke Gezondheid Volwassen en Ouderen Overbetuwe 2018
Regiovisie publieke gezondheid Gelderland Midden 2016
Geurgebiedsvisie 2019
Transitie Warmte

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

02. Routekaart duurzaamheid 2017-2020

De gemeente realiseert met de routekaart de gemeentelijke klimaatdoelstellingen. In het 1ste kwartaal van 2021 zal de actualisatie van de routekaart worden opgeleverd.

In 2020 zijn wij gestart met de activiteiten die voortvloeien uit de Transitievisie Warmte (juli 2020 door raad vastgesteld).

De gemeentelijke inzet zal om te beginnen gebiedsgericht en gemeente breed plaatsvinden en er zal worden ingespeeld op het mogelijk maken van innovaties, het verder besparen van energie en het transitiegereed maken van woningen. We hebben onder meer verkend waarvoor subsidiemogelijkheden bestaan, zoals de Regeling Reductie Energiegebruik en een aanvraag Extern Advies Warmtetransitie (EAW) 2020. De EAW is al toegekend.

De Routekaart Duurzaam Overbetuwe 2017-2020 is geëvalueerd en ter kennisname aan uw raad aangeboden. De evaluatie is het vertrekpunt geweest voor de nieuwe routekaart 2.0. Naast het thema Energietransitie wordt de routekaart uitgebreid met de thema's; Circulaire Economie en Klimaatadaptatie. Met de geactualiseerde routekaart krijgen wij meer grip op de beleidsprestaties en – effectiviteit en kunnen wij beter anticiperen op de Omgevingswet. We benutten de routekaart ook als pilot voor een programmatische aanpak; het programma is immers één van de kennisinstrumenten uit de Omgevingswet.

Regionale Energie Strategie (RES): RES heeft in 2020 extra inspanningen geleverd en het proces is enigszins vertraagd door corona. Over de resultaten hebben wij u zoveel mogelijk betrokken en op de hoogte gehouden. Het voorlopig bod is in de zomer aan u aangeboden en u heeft hierover 'wensen en bedenkingen' meegegeven aan de regio. Dit krijgt een plek in de afwegingen ten behoeve van het definitief bod. Deze wordt u in april ter besluitvorming aangeboden.

Het thema biodiversiteit wordt daar waar mogelijk betrokken in de uitvoering. Intensivering op dit onderwerp heeft in 2020 plaatsgevonden door het een plek te geven in het Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Verdere zal het worden belegd in de nieuwe routekaart onder het thema Klimaatadaptatie. De onderwerpen die in 2020 stonden gepland voor biodiversiteit worden in 2021 met de nieuwe routekaart opnieuw bezien.

Voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte en de 'nieuwe routekaart', gebruiken wij de middelen van het structurele budget duurzaamheid, de overheveling van de niet bestede gelden uit het budget duurzaamheid 2020 (motie M-18) en de door het rijk beschikbaar gestelde middelen.

55. Milieustraat

Het afgelopen jaar hebben we het onderzoeksrapport naar de milieustraten aan de gemeenteraad gepresenteerd. Hier heeft de gemeenteraad de ambitie uitgesproken om op de langere termijn een circulair ambachtscentrum te realiseren. Verder heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven een projectplan uit te werken voor het nader onderzoeken van de varianten om te komen tot een circulair ambachtscentrum.

Wat heeft het programma Volksgezondheid en milieu gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
7.1 Volksgezondheid.			
Lasten	1.465	1.432	33
Baten	0	-13	13
Totaal 7.1 Volksgezondheid.	1.465	1.419	46
7.2 Riolering.			
Lasten	2.315	1.923	391
Baten	-3.332	-2.851	-481
Totaal 7.2 Riolering.	-1.018	-928	-90
7.3 Afval.			
Lasten	4.750	4.968	-218
Baten	-5.941	-5.936	-5
Totaal 7.3 Afval.	-1.191	-968	-223
7.4 Milieubeheer.			
Lasten	1.910	1.539	371
Baten	0	-79	79
Totaal 7.4 Milieubeheer.	1.910	1.461	449
7.5 Begraafplaatsen.			
Lasten	87	129	-42
Baten	-53	-67	13
Totaal 7.5 Begraafplaatsen.	34	62	-28
Gerealiseerd resultaat	1.200	1.046	154

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

7.3 Afval	Voordelen	Nadelen	I/S
Mutaties in de inkomsten: Lagere inkomsten uit afvalstoffenheffing door minder aanbiedingen van rest afval		220	I
Hogere vergoedingen oud papier; de prijs is toch weer gestegen	92		I
Hogere vergoeding voor PMD afval en door meer inzamelingen	66		I
Hogere opbrengsten milieustraten en materialen	57		I
Mutaties in de kosten: Lagere kosten voor de inzameling containers (minder inzamelingen)	44		I
Hogere kosten verwerken GFT; in 2020 is ruim 831 ton meer GFT ingezameld dan in 2019. Het corona-effect is hiervan de oorzaak		156	I
Lagere kosten voor verwerking van afval: de afvoer van de hoeveelheid restafval en grof afval gedaald met 146 ton	122		I
Hogere kosten voor storkosten en inzameling en verwerking bedrijfsafval/glas/hout e.d. en zwerfafval		107	I
Hogere kosten voor de inzameling oud papier		121	I
Totaal	381	604	

7.4 Milieubeheer	Voordelen	Nadelen	I/S
Het budget Duurzaamheid bestond in 2020 uit twee delen: Een eenmalig deel van € 130.000. Deze ophoging met € 130.000 betreft de out of the pocket gelden voor: het warmteplan en uitvoeringsstrategie, Circulaire Economie en duurzaam ondernemerschap, Voedsel, Groen landschap en biodiversiteit en duurzame mobiliteit. De raad vindt bovenstaande thema's prioritair, zoals is gebleken uit de raadsconferentie van juni 2019. Deze thema's worden meegenomen in de actualisatie van de routekaart die naast het thema energietransitie wordt uitgebreid met klimaatadaptatie en circulaire economie. Voor het eenmalige deel is een dekking via de algemene reserve. Deze activiteiten zullen in 2021 en volgende jaren opgepakt worden. Om die reden zullen de middelen (via de algemene reserve) worden toegevoegd aan het budget 2021.	130		I
Een structureel deel van € 196.700. Naast de reguliere activiteiten, projecten en acties uit de Routekaart Duurzaam Overbetuwe, hebben wij ingezet op een aantal ontwikkelingen die zich hebben voor gedaan. - Programma Duurzaamheid: om meer grip te krijgen op de beleidsprestaties en – effectiviteit en het anticiperen op de Omgevingswet is een start gemaakt met het programma Duurzaamheid. - Om beter in te spelen op recente ontwikkelingen en kansen die zich voordoen is begonnen met de actualisatie van de Routekaart. De eerste contouren zijn met de raad besproken en zal in Q2 2021 aan de raad worden gepresenteerd ter vaststelling. - Regionale Energie Strategie (RES): het proces van de RES is in 2020 gestart en de eerste contouren zijn vastgesteld in de RES 1.0. Het definitieve bod RES zal in 2021 gestalte krijgen. De transitievisie warmte is in 2020 door uw raad vastgesteld. In 2021 zal dit vorm gaan krijgen middels een uitvoeringsplan dat ook in de jaren daarna zijn beslag krijgt. Zowel op het gebied van wijkgerichte uitvoeringsplannen 'van het gas' en het inspelen en mogelijk maken van innovaties. Volgens afspraak wordt voorgesteld om het niet bestede deel van € 89.500 via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening toe te voegen aan het budget 2021 (uitvoering van de motie van de raad).	90		I

Lagere kosten voor hondenuitlaatvelden vooral door een ontvangen bijdrage van een projectontwikkelaar.	33		I
Lagere kosten voor de ODRA. In 2020 heeft de ODRA haar werkprogramma voor wat betreft de reguliere VTH-taken nagenoeg in zijn geheel gerealiseerd. Het aantal controles naar aanleiding van klachten, meldingen en ongevallen lag structureel lager, zeer waarschijnlijk vanwege Corona. Maar deze uren werden echter gecompenseerd door extra inzet op het gebied van naleving van de Corona-regels. De gerealiseerde uren voor de overige taken, zoals advies- en stelseltaken, bleven sterk achter bij de begrote uren en bedragen. Per saldo is uiteindelijk zo'n 85% van het begrote bedrag gerealiseerd.. Daarnaast is een bijdrage van de Provincie ontvangen voor het toezicht op energie besparing.	173		I
Lagere kosten voor (juridische) advieskosten voor milieuhandhaving.	23		I
Totaal	449	0	

Verbonden partijen

De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest actuele)	Bron
Omvang huishoudelijk restafval: kg per inwoner	90	92	88	-	163	CBS - Statistiek Huishoudelijk Afval
% Hernieuwbare elektriciteit	3,4	4,9	4,9	-	17,6	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

PROGRAMMA 8 RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

Toelichting

Overbetuwe ontwikkelt door als een onderscheidende, krachtige gemeente met een aangenaam woon-, leef- en vestigingsklimaat. Vanzelfsprekend rekening houdend met de interne en externe ontwikkelingen in de toekomst. Voortbouwend op de aanwezige omgevingskarakteristieken en kwaliteiten in de samenleving. En vanzelfsprekend integraal; we zetten in op het verbinden van mensen, netwerken, beleidsvelden én identiteit en beleving. Dit is ook de essentie van de nieuwe Omgevingswet om in de fysieke leefomgeving tot een integrale visie en planontwikkeling te komen. Hierbinnen is voldoende aandacht voor een gedifferentieerde opbouw van onze bevolking en het voorzien in de woningbehoefte van specifieke doelgroepen.

Beleidsnota's

Omgevingsvisie Overbetuwe 2040
Toekomstvisie+ 2009
Beeldkwaliteitplan Heteren Centrum 2016
Beeldkwaliteitplan Centrum Elst 2016
Welstandsnota 2016
Woonagenda 2020
Visie op Grondbeleid 2018
Beleidsplan Licht in Overbetuwe 2018-2022
Visie op Vastgoed 2018
Reclamenota 2019
Landschapsonwikkelingsplan 2010
Economisch uitvoeringsprogramma 2019-2022
Erfgoedverordening 2017
Nota Parkeren 2016

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

01. Omgevingswet

Begin 2020 is de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschoven naar 1 januari 2022. Op basis daarvan hebben wij in juni een geactualiseerd implementatieplan vastgesteld. De VNG-lijst met 'minimale acties' is hierbij onze leidraad geweest.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet bestaat een omgevingsplan van rechtswege. We hebben diverse stappen ondernomen om te komen tot een plan van aanpak voor een definitief Omgevingsplan. Ook hebben we een beleidsanalyse uitgevoerd van het huidige bestaande beleid, beleidsregels en verordeningen, om te zien wat hiervan meegenomen kan/ moet worden in het Omgevingsplan. Het vaststellen van het plan van aanpak staat voor Q1 2021 geagendeerd.

We hebben een start gemaakt met een ambitiebepaling op de implementatie van de wet, het in beeld brengen van de structurele financiële effecten en een werkgroep participatie opgericht. Resultaten hiervan zijn in Q1 2021 te verwachten.

Naar aanleiding van een motie is een raads werkgroep in het leven geroepen. Deze bereidt de nodige raadsbesluiten voor.

We hebben de aanbesteding van de applicaties voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet afgerond en de benodigde programma's zijn ingekocht en deels ook al technisch ingeregeld.

09. Woonagenda

In 2020 is in diverse projecten verder uitvoering gegeven aan de Woonagenda 2020. Ook de prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties gaven uitvoering aan het woonbeleid. Nieuwe prestatieafspraken voor 2021 zijn in december 2020 door betrokken partijen ondertekend en met u gedeeld. De prestatieafspraken 2020 worden momenteel geëvalueerd. In mei 2020 informeerden we de raad met een evaluatie van de Woonagenda 2020 over behaalde resultaten in de afgelopen 4 jaar en aandachtspunten/aanbevelingen voor actualisatie van het woonbeleid. Daaropvolgend zijn we gestart met de ontwikkeling van een nieuwe Woonagenda 2025. Op basis van een woningmarktanalyse, inventarisatie van opgaven en beleid en gesprekken met stakeholders hebben we een uitgangspuntennotitie opgesteld. Deze is in Q1 2021 vastgesteld. De nieuwe Woonagenda is naar verwachting Q2/Q3 2021 gereed.

14. Knoop 38

In januari 2018 heeft de gemeente Overbetuwe met de Provincie Gelderland een overeenkomst gesloten over de samenwerking aan de Railterminal Gelderland (met daarop een Addendum d.d. 12 februari 2020). De provincie heeft het ontwerp Inpassingsplan in maart 2019 ter visie gelegd. Door de raad en het college is een gezamenlijke zienswijze ingediend. De procedure is echter stopgezet, omdat de provincie heeft besloten om (als gevolg van de PAS-discussie) eerst een milieueffectrapportage op te stellen. In september 2020 heeft de provincie een aangepast ontwerp Inpassingsplan ter visie gelegd, waarop de gemeente een nieuwe zienswijze heeft ingediend.

In 2020 hebben de Provincie, gemeente Nijmegen en gemeente Overbetuwe gezamenlijk maatregelen onderzocht om te komen tot een robuuste, toekomstbestendige reconstructie van Afslag 38. Daarvoor zijn extra financiële middelen nodig. De gemeenten stellen hierover ieder 4 miljoen euro extra beschikbaar; de provincie draagt 6 miljoen euro extra bij. De gezamenlijke uitwerking van de plannen volgt vanaf 2021.

Andere uitgevoerde zaken in 2020 betreffen:

- In oktober 2020 is de aankoopregeling door uw raad vastgesteld. De aankoopregeling maakt het voor omwonenden van de RTG die schade lijden mogelijk om hun woning te verkopen aan de gemeente.
- Er is verdere input aan de provincie geleverd voor de uitwerking van het ontwerp van de ontsluitingsweg van de RTG. Contractvorming over uitvoering en overdracht van de weg met groene inpassing aan de gemeente volgt in 2021.
- Afgelopen zomer zijn de gebiedsmaatregelen door het college vastgesteld, die moeten leiden tot een versterking van het gebied rond de RTG. Deze uitwerking komt voort uit de 4,5 miljoen euro die de provincie hiertoe aan de gemeente beschikbaar heeft gesteld.
- Er is aanvang gemaakt met de organisatorische uitwerking en implementatie van het omgevingsfonds;
- De ontwikkelende partijen hebben de procedure voor de (2) windturbines op Park 15 nog niet doorlopen. Dit volgt naar verwachting in 2021.

22. Dorpshart Heteren

Centrumplan Heteren omvat de ontwikkeling en herontwikkeling van een drietal locaties in Heteren, zijnde Hart van Heteren, Liefkenshoek en de Kamperfoeliestraat, en de herinrichting Openbare Ruimte Centrumplan Heteren. Sinds 2019 is de reconstructie van de Kastanjelaan ook onderdeel gaan uitmaken van Centrumplan Heteren. De uitwerking van een winkel- en voorzieningenaanbod voor het centrumplan heeft plaatsgevonden in nauwe samenwerking met stichting Hart van Heteren. Met de motie 'Hart voor Heteren' van 6 februari 2018 heeft u de inwoners van Heteren de kans gegeven om met een alternatieve aanpak het Hart van Heteren te realiseren. De stichting Hart van Heteren werd opgericht met behulp van subsidie van de gemeente Overbetuwe. Naast hulp van veel vrijwilligers uit het dorp, kreeg de stichting ook professionele ondersteuning van de provincie Gelderland, de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij en de Ontwikkel en Herstructureringsmaatschappij Gelderland.

In 2020 zijn voor Hart van Heteren en de herinrichting van de Openbare Ruimte Centrumplan Heteren belangrijke mijlpalen behaald. De stichting Hart van Heteren heeft op 17 februari 2020 formeel haar verklaring van succes ingediend bij de gemeente Overbetuwe. Stichting Hart van Heteren, Gemeente Overbetuwe, Artica Vastgoedontwikkeling, vele betrokken (maatschappelijke) ondernemers en dorpsgenoten hebben samen hard gewerkt om het Hart van Heteren tot een succes te maken: een centrale ontmoetingsplek voor alle inwoners van Heteren, een plek waar iedereen zich thuis voelt. Op 7 april 2020 heeft u het raadsvoorstel goedgekeurd betreffende Hart van Heteren en de herinrichting van de Openbare Ruimte Centrumplan Heteren. Hierin heeft u kennis genomen van de verklaring van Succes van Hart van Heteren en het ontwerp van de openbare ruimte. Tevens heeft u ingestemd met de financiële doorwerking in de geactualiseerde grondexploitatie, ingestemd met het beschikbaar stellen van een budget van € 1.422.369 ten laste van Gemeentelijk Riolerings Plan en ingestemd met het beschikbaar stellen van een aanvullend investeringskrediet van € 268.000.

Voor de herinrichting van de Openbare Ruimte Centrumplan Heteren hebben belanghebbenden vanaf 16 mei 2020 tot en met woensdag 3 juni een reactie kunnen geven op het voorlopig ontwerp voor de Flessestraat-Noord en Kastanjelaan-Oost in Heteren. Het college heeft het definitief ontwerp vastgesteld en zijn de werkzaamheden aan de Flessestraat in september 2020 van start gegaan. Na de mijlpaal op 7 april 2020 heeft de ontwikkelaar Artica Vastgoedontwikkeling de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor Hart van Heteren op 8 mei 2020 ingediend. Op 6 augustus heeft de gemeente de omgevingsvergunning voor Hart van Heteren (winkels en een bibliotheek, 22 appartementen en 14 woningen) verleend. Deze is hierna ter inzage gelegd en hierop is geen bezwaar ingediend. Op 30 augustus 2020 werd deze omgevingsvergunning onherroepelijk. Hierna is de verkoop van start gegaan. In december 2020 is het verkoop percentage van 70% voorverkoop behaald en worden voorbereidingen getroffen voor start bouw in 2021.

23. Dorpshart Oosterhout

Hart van Oosterhout is een burgerinitiatief, ingezet door de Dorpsraad van Oosterhout, om te komen tot een meer bruisend dorpshart in de kern van Oosterhout. Het initiatief bestaat uit vijf onderdelen (deelprojecten). 1. Het verplaatsen van het dorpshuis naar het kerkgebouw, inclusief het aanbouwen van een nieuwe gymzaal, 2 Realiseren nieuwbouw basisschool Sam Sam, 3 Inrichten openbare ruimte, 4 Realiseren woningbouw, 5 Herbestemmen vrijkomende locaties SamSam en Dorpshuis.

Op 3 november 2020 heeft het college het projectplan vastgesteld en tevens financiële middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het projectplan.

De prioriteit ligt in eerste instantie bij:

- A. het projectonderdeel zijnde de verplaatsing van dorpshuis en de bouw van een gymzaal aan het kerkgebouw
- B. realisatie van Samsam en onderzoek naar de haalbaarheid en consequenties voor de realisatie van de (samenhangende) deelprojecten 2 tot en met 5

In 2021 wordt een programma van eisen opgesteld voor de verplaatsing van het dorpshuis naar de kerk en zullen de kosten van de vestiging van het dorpshuis in de kerk met een gymzaal worden onderzocht. Daarnaast wordt in 2021 een visiedocument opgesteld voor de overige deelprojecten zoals benoemd. In dit visiedocument zullen de financiële gevolgen en de haalbaarheid van de samenhangende deelprojecten worden opgenomen.

De gevolgen van de verplaatsing van het dorpshuis en het visiedocument zullen in Q2 van 2021 worden voorgelegd aan de raad. Voor de verplaatsing van het dorpshuis heeft de raad financiële middelen beschikbaar gesteld. Voor de overige deelprojecten zal een voorstel ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

24. Dorpshart Driel

In oktober 2020 heeft de raad besloten om het initiatief Hart van Driel te omarmen en het college opdracht te geven om te komen tot een projectaanpak. In 2021-Q1 gaat de gemeentelijke projectleider samen met de stakeholders uit het dorp, waaronder SamenDriel, starten met een projectaanpak. De eerste gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden met stakeholders. Inzet is om in Q2 met een projectaanpak te komen.

28. Land van Tap

In 2020 is het participatie-traject gecontinueerd. Er zijn digitale werkateliers gehouden. Het participatietraject heeft geresulteerd in het rapport: concept Ontwikkelvisie Land van Tap. Het participatietraject is hiermee afgerond. De concept Ontwikkelvisie wordt allereerst toegelicht tijdens een IBC.

38. Schil Zetten/Hemmen

In januari 2020 is het bestemmingplan voor de begraafplaats onherroepelijk vastgesteld door de Raad van State. De initiatiefnemer, Stichting het Lijndensche Fonds (SLF) heeft vervolgens een concept inrichtingsplan voor de begraafplaats opgesteld. Deze is in december 2020, zoals toegezegd aan de raad, voorgelegd aan de directe omgeving (participatie). In januari 2021 is een definitief inrichtingsplan opgesteld en goedgekeurd.

Het goedgekeurde inrichtingsplan vormt de basis voor een grondruil tussen gemeente en SLF zodat het parkeerterrein voor de begraafplaats kan worden gerealiseerd. De grondruil zal begin 2021 worden bestendigd. In februari 2021 is een start gemaakt met de realisatie van de begraafplaats.

Nadat de akte voor de grondruil is gepasseerd en grond in eigendom komt van de gemeente wordt een huurovereenkomst met Scouting Zetten gesloten. De grond die na grondruil met SLF in ons eigendom komt maakt onderdeel uit van de huurovereenkomst. Planning Q2 2021. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wens van de Scouting en de gemeenteraad.

Binnen de Schil Zetten Hemmen liggen de gebieden Veldzicht en Lantermansweide. Volgens de visie Schil Zetten Hemmen zijn deze beoogd voor woningbouw. Voor Veldzicht is een initiatief ingediend ten behoeve van sociale woningbouw, vrije sector, en twee CPO's (collectief Particulier Opdrachtgeverschap). Een voor seniorenwoningen en een voor duurzame woningbouw. Realisatie is afhankelijk van de initiatiefnemer Woonstichting Valburg. Een overeenkomst voorgelegd. Na akkoord van de initiatiefnemer kan het project verder in behandeling worden genomen en in procedure worden gebracht.

39. Wonen onder hoogspanningskabels

Het college heeft Tennet een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren naar de verkabeling van hoogspanningsleidingen. Dit onderzoek heeft verschillende verkabelingsvarianten en de totale verkabelingskosten voor Overbetuwe in beeld gebracht. Naar aanleiding hiervan is Overbetuwe samen met 7 andere gemeenten een lobby gestart om gezamenlijk de provincie te bewegen een financiële bijdrage ter beschikking te stellen voor verkabeling van de hoogspanningstrace's.

30. Elst Centraal

Elst Centraal omvat de herontwikkeling van de stationsomgeving in Elst en omvat een vijftal deelprojecten. Het beoogde resultaat is een moderne veilige stationsomgeving met ruimte voor wonen, werken en maatschappelijke voorzieningen zoals zorg, sport en educatie. In de zomer van 2018 zijn de eerste gesprekken gevoerd met Stichting Rijnstate Ziekenhuis met het zicht op een beoogde ontwikkeling van een ziekenhuisvoorziening in Elst Centraal van 25.000 m2 bruto vloeroppervlak.

In 2020 zijn voor Elst Centraal belangrijke mijlpalen behaald. Op 4 februari 2020 heeft het college ingestemd met het hoofdlijnenakkoord tussen de gemeente Overbetuwe en Rijnstate voor de realisatie van de nieuwe ziekenhuisvoorziening op de locatie Spoorlaan in Elst. Dit betekent dat er een volgende belangrijke stap is gezet in het bouwen van een ziekenhuisvoorziening op deze locatie. Tevens is ingestemd met het voorontwerpbestemmingsplan 'Elst, ziekenhuis Rijnstate'. Hiermee heeft locatie Het Klooster (binnen Elst Centraal) een andere invulling gekregen, dan zoals in de ontwikkelstrategie van 2016 was beoogd. In het voorontwerp bestemmingsplan van Rijnstate heeft locatie Het Klooster voor de helft de bestemming 'parkeerterrein' gekregen ten behoeve van bezoekers en patiënten van Rijnstate. Het noordelijk deel van locatie Het Klooster blijft beschikbaar voor wonen.

Op 6 oktober 2020 heeft de raad een laatste belangrijke stap gezet ten behoeve de realisatie van de vrijliggende fietspaden langs de Nieuwe Aamsestraat en langs de Regenboog, met de instemming van de aankoop van het perceel Nieuwe Aamsestraat 13b in Elst, gelegen op locatie De Woongaard in Elst Centraal. Hiermee kan de verlegging van de hoge druk gasleiding worden gerealiseerd. Tevens maakt dit een toekomstige realisatie van een Multifunctioneel Sportcentrum op locatie de Woongaard ook mogelijk. In maart 2020 had het college al ingestemd met het definitief ontwerp van de vrijliggende fietspaden langs de Nieuwe Aamsestraat en langs de Regenboog. Het ontwerp levert een verbetering op voor de verkeersveiligheid van fietsers rondom het kruispunt Nieuwe Aamsestraat-Regenboog-Spoorlaan. In het najaar van 2020 is gestart met de voorbereiding van de uitvoerende werkzaamheden, zoals overleg met de nutspartijen ten aanzien van het verleggen van de kabels&leidingen.

Op 21 juli 2020 is het ontwerpbestemmingsplan Elst, ziekenhuisvoorziening Rijnstate vrijgegeven voor zienswijzen. In voorbereiding hierop is intensief overleg gevoerd met de belangrijkste belanghebbenden, zoals omliggende bedrijven, bewoners, wijkplatform Elst Oost, buurtvereniging De Eshof, fietsersbond en Ondernemers Vereniging Overbetuwe. Uit deze gesprekken en uit de eerdere gesprekken ten aanzien van de schouw in Elst Centraal, is gebleken dat de verkeerssituatie aan de voorzijde van het station (Stationsplein West) verbeterd dient te worden. Om de verkeersveiligheid en bereikbaarheid te verbeteren is de oude ontwikkelstrategie van 2016 losgelaten. In de tweede helft van 2020 is gewerkt aan een nieuw ontwerp voor Stationsplein West, waarin de ruimte aan de voorzijde van het station geheel en volledig wordt benut voor het versterken van de verkeersveiligheid van het station. Hierin staat de veiligheid voor fietsers en voetgangers voorop.

Voor de realisatie van de 'Herinrichting openbare ruimte ziekenhuisvoorziening Rijnstate' is de meervoudig onderhandse aanbesteding van het project in november 2020 van start gegaan.

Bovenstaande onderwerpen komen bij elkaar bij de laatste mijlpaal van 2020, waarin op 24 november 2020 goedkeuring wordt gegeven aan de actualisatie van de ontwikkelingsstrategie van Elst Centraal, de herziening grondexploitatie Stationsplein West, de grondexploitatie Elst Centraal / Rijnstate Oost, de koop- realisatieovereenkomst tussen gemeente Overbetuwe en Stichting Rijnstate Ziekenhuis. In navolging van dit besluit heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Elst, ziekenhuisvoorziening Rijnstate', de herziening grondexploitatie Stationsplein West en de grondexploitatie Elst Centraal / Rijnstate Oost op 26 januari 2021 vastgesteld.

58. Herinrichting 't Fort

In 2020 is zijn de oude gemeentelijke panden aan 't Fort nr. 4 gesloopt. Voordat de sloop kon starten, heeft er eerst een asbestsanering plaatsgevonden. Na sloop van de panden is de bodem onderzocht. Hieruit is gebleken dat de grond op het binnenterrein verontreinigd is. Het gebied is in het verre verleden opgehoogd. De hoeveelheid en de gehalten van de verontreinigende stoffen die zijn aangetroffen in de bodem maken het een zogenaamd "geval van ernstige bodemverontreiniging". Dat wil zeggen dat het niet wenselijk is om deze verontreinigingen in de bodem te laten op het moment dat er een herinrichting plaatsvindt. Het milieukundig bureau heeft aangegeven dat gezien de aard van de stoffen de aangetroffen verontreiniging niet schadelijk is voor de gezondheid of voor de omgeving. Omdat er bij de herinrichtingswerkzaamheden in de grond wordt gegraven, dient de verontreinigde grond eerst afgevoerd te worden. De asbestsanering in de oude panden en de ernstige bodemverontreiniging leiden tot een flinke overschrijding van het budget. Er heeft overleg plaatsgevonden met de andere eigenaar van het binnenterrein 't Fort over de herinrichting van het terrein. Dit overleg wordt nu gecontinueerd.

Motie Dorpshart Zetten

In 2020 is uitvoering gegeven aan de motie Dorpshart Zetten. Dit heeft geen financiële consequenties gehad voor 2020.

In oktober 2020 heeft het college u een informatiememo gestuurd over de voortgang. In deze informatiememo is helder gemaakt dat er geen integraal plan nodig is om het centrum te versterken. Er zijn vervolgstappen benoemd hoe de samenwerking tussen inwoners en gemeente verder gaat. Deze worden op dit moment uitgevoerd zoals benoemd. Met dien verstande dat de huidige maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus de samenwerking wel bemoeilijkt. Wat betreft de samenwerking tussen inwoners en gemeente op gebied van het dorpshart zijn er nog openstaande acties.

De motie is afgehandeld en het ingezette proces gaat verder. De samenwerking met inwoners stopt niet bij de afhandeling van deze motie, zoals te komen tot een BIZ en de aanpassing van openbare ruimte.

Wat heeft het programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
8.1 Ruimtelijke ordening.			
Lasten	698	1.211	-513
Baten	-168	-391	224
Totaal 8.1 Ruimtelijke ordening.	530	820	-289
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terr.).			
Lasten	807	1.063	-256
Baten	-911	-2.508	1.597
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terr.).	-104	-1.445	1.341
8.3 Wonen en bouwen.			
Lasten	3.236	1.841	1.395
Baten	-1.143	-1.642	499
Totaal 8.3 Wonen en bouwen.	2.093	199	1.894
Gerealiseerd resultaat	2.519	-427	2.946

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

8.1 Ruimtelijke ordening	Voordelen	Nadelen	I/S
- Zoals ook vermeld in de voortgangsrapportage Ruimtelijke projecten per 1 oktober 2020 moest in 2020 een afboeking plaatsvinden van plankosten Land van Tap (€ 79.000) en niet door te berekenen plankosten van faciliterende projecten (€ 70.000). Voor het Land van Tap was in de voortgangsrapportage nog uitgegaan van € 85.000.		149	I
- Hogere uitgaven externe inhuur.		32	I
- Lagere opbrengst leges bestemmingsplannen.		79	I
- Niet geraamde storting in de voorziening verliesgevende complexen voor faciliterende grondcomplexen.		20	I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		9	I
Totaal	0	289	

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Voordelen	Nadelen	I/S
- Zoals ook vermeld in de voortgangsrapportage Ruimtelijke projecten per 1 oktober 2020 heeft in 2020 een winstuikering plaatsgevonden vanuit GEM Westeraam.	1.920		I
- Voordelig resultaat van de afwikkeling van het complex Steenbeekstraat in Zetten. In de hierboven ook al aangehaalde voortgangsrapportage werd nog uitgegaan van een voordelig resultaat van € 100.000.	209		I
- Niet geraamde ontvangen bijdragen voor bovenwijken. Aangezien deze bijdragen worden gestort in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen, wordt dit voordeel teniet gedaan door een hogere storting in deze reserve op het taakveld "mutaties reserves".	173		I
- Niet geraamde stortingen in de voorziening verliesgevende complexen voor het grondcomplex Heteren Centrum (€ 529.000) en voor het grondcomplex Elst Centraal West (€ 88.000).		617	I
- Ten opzichte van de begroting zijn er minder uren besteed aan de woningbouwcomplexen. De loon- en overheadkosten werden derhalve niet gedekt door de betreffende grondexploitaties. Ook kon door een lagere rentepercentage minder rente worden doorbelast aan de complexen.		251	I
- Hogere sloop- en saneringskosten van de locatie 't Fort.		59	I
- Saldo diverse overige voor- en nadelen		34	I
Totaal	2.302	961	

De afwijkingen die hierboven zijn toegelicht bij de taakvelden 8.1 en 8.2 betreffen de afwijkingen tussen de actuele raming in de begroting op basis van de 2e Berap 2020 en de werkelijke bedragen. De mutaties die zijn genoemd in de voortgangsrapportage Ruimtelijke projecten per 1 oktober 2020 (pas verschenen na het opstellen van de 2e Berap 2020) zijn niet via een begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2020.

Een uitgebreidere toelichting op het resultaat van de woningbouwcomplexen is te vinden in de Paragraaf Grondbeleid.

8.3 Wonen en bouwen	Voordelen	Nadelen	I/S
- In 2020 hebt u als raad besloten (20rb000054) om in het kader van de Aankoopregeling Knoop 38 (RTG) een voorziening te treffen van € 930.000 ter dekking van de advies-, beheers- en onderhoudskosten van de woningen en het nadelig saldo voortvloeiende uit de verkoop van de woningen. Bij de accountantscontrole bleek dat de vorming van een voorziening niet was toegestaan, maar dat hiervoor een aparte (nieuwe) bestemmingsreserve voor gevormd moet worden via de bestemming van het resultaat 2020. Omdat de storting in de voorziening wel was geraamd is hier nu sprake van een voordeel van € 930.000.	930		I
- Hogere opbrengsten leges omgevingsvergunningen door enkele grotere omgevingsvergunningen die in het laatste kwartaal zijn afgegeven.	380		I
- Het project invoering Omgevingswet is in 2020 mede door de latere invoering van de wet nog niet volledig uitgevoerd. Dit leidt tot voordeel van € 564.000. Aangezien de kosten van deze projecten gedekt worden uit de algemene reserve, wordt dit voordeel gecompenseerd door een lagere onttrekking aan deze reserve op het taakveld "mutaties reserves".	564		I
- De netto verkoopopbrengst van de woning aan de Thorbeckestraat is uiteindelijk hoger uitgevallen dan waar bij het opstellen van de 2e Berap 2020 vanuit is gegaan.	105		I
- Meerkosten voor het project handhaving strijdige bewoning en handhaving inclusief bezwaar en beroep.		83	I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		2	I
Totaal	1.979	85	

Verbonden partijen

De Commandiet Westeraam BV, GEM Westeraam Beheer BV en de GEM Westeraam CV dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma. De liquidatie van de GEM is in gang gezet nu de wijk nagenoeg afgerond is.

Beleidsindicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020	NL (meest Bron actuele)
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden:	535	545	520	545	700 COELO, Groningen
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden:	618	593	555	595	773 COELO, Groningen
Gemiddelde WOZ-waarde woningen:	227	235	246	263	270 CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Nieuwbouw woningen: aantal per 1.000 woningen	-	12,2	10,8	-	9,2 Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
% Demografische druk	76,2	77,3	77,8	77,4	70 CBS - Bevolkingsstatistiek

PROGRAMMA 9 FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING

Toelichting

Gemeente Overbetuwe voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden. Om er voor te zorgen dat we ook een robuuste financiële huishouding behouden zijn we in 2020 in afstemming met de gemeenteraad met een traject gestart dat zal leiden tot ombuigingen voor de komende jaren.

Bedrijfsvoering is ondersteunend – niet ondergeschikt - en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast is er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft, en waarvan een deel al eerder in gang is gezet. In 2020 hebben we als gevolg van corona prioriteit gegeven aan de snelle stappen die we moesten zetten op het gebied van digitalisering waarmee is bijgedragen aan een flexibelere werkomgeving.

Eenzijds vraagt de uitvoering van speerpunten om flexibiliteit en maatwerk, anderzijds vragen ze om consistentie en beheersbaarheid / controleerbaarheid. Voor een goede bedrijfsvoering dienen al deze aspecten in een goede balans met elkaar te staan. Om deze balans te behouden, dient continu tussen bestuur en ambtelijke organisatie een dialoog van afstemming / invulling / timing / bijstelling van alle ambities (wettelijke verplichtingen, gemeentelijke speerpunten, maatschappelijk ontwikkelingen etc.) plaats te vinden.

In de paragraaf bedrijfsvoering vindt u nadere informatie over een aantal bedrijfsvoering aspecten.

Beleidsnota's

Financiële verordening Overbetuwe 2017

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

42. Klantgerichte dienstverlening bij uitvoerende taken

Ondanks de coronamaatregelen, die zeker ook op onze dienstverlening effect hebben gehad, zijn we in staat geweest om de dienstverlening op veel fronten voort te zetten. Daarnaast zijn we ook doorgegaan met diverse ontwikkelingen om onze dienstverlening te verbeteren. De meest in het oog springende is de opening van de nieuwe publiekshal, waarbij geïnvesteerd is in een huiselijke en professionele uitstraling en gewerkt wordt met de nieuwste technieken zoals geautomatiseerde documentherkenning en gezichtsherkenning. Ook zichtbaar zijn de inspanningen die we hebben getroffen met de actualisatie en inrichting van onze website volgens het toptaken-principe. Daarnaast is gewerkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid van onze website. In onze toegankelijkheidsverklaring staat waar we aan voldoen en welke acties we in 2021 gaan ondernemen. Daarnaast is ook achter de schermen gewerkt aan verdere digitalisering en zaakgericht werken. Een belangrijke voorwaarde om in de toekomst meer (persoonlijke) dienstverlening te kunnen bieden. Tot slot is in het najaar van 2020 een start gemaakt met het actualiseren van de dienstverleningsvisie.

43. Strategisch HR beleid

In het HR-visie zijn de volgende HR-speerpunten opgenomen waarmee we continu werken aan de invulling van de bestuurlijke en organisatie-doelstellingen.

1. Passende formatie en bezetting;
2. Houding en gedrag;
3. Duurzame inzetbaarheid / de vitale medewerker;
4. Diversiteit van het personeelsbestand.

Voor de toelichting op dit speerpunt wordt verwezen naar de toelichting in dhet onderdeel "personeel en organisatie" van de bedrijfsvoeringsparagraaf van deze jaarstukken.

45. Professionele bedrijfsvoering/optimale procesinrichting

Voor een optimale dienstverlening aan onze externe en interne klanten heeft de gemeente Overbetuwe een aantal jaren geleden een dienstverleningsconcept en bedrijfsvoeringvisie ontwikkeld die op elkaar aansluiten. In het najaar van 2020 is een start gemaakt met de actualisatie en integratie van deze visies, die input geven voor de doorontwikkeling van de dienstverlening en bedrijfsvoering van de gemeente Overbetuwe. De implementatie heeft als gevolg van corona en de daarbij gekozen prioriteiten enige vertraging opgelopen. In 2021 zal de implementatie verder vorm worden gegeven, waarbij de doorontwikkeling van de automatisering en digitalisering een belangrijke basis vormt.

46. Optimale informatievoorziening

2020 is een bijzonder jaar geweest voor de informatievoorziening. Als gevolg van corona zaten alle medewerkers vanaf half maart thuis. De informatiebehoefte verschoof daarmee radicaal van een hybride situatie waarin we veel deden met digitale middelen, maar toch ook nog aardig wat op papier en fysiek, naar een situatie waarin we alleen nog maar digitaal met elkaar verbonden waren. Dat stelde heel nieuwe eisen aan onze 'optimale informatievoorziening'. De focus heeft dan ook veel gelegen op het zo snel mogelijk beschikbaar krijgen van Microsoft Teams voor het digitaal vergaderen, en daarbij ook de ondersteuning voor de organisatie om deze tool zich eigen te maken, ook in situaties die wat complexer zijn dan een simpele één-op-één vergadering.

Een andere focus heeft in 2020 gelegen op de grootschalige voorbereiding van het organisatiebreed uitrollen van het zaakgericht werken. Na de werving van een functioneel beheerder medio 2020 heeft dit project een grote vlucht genomen en staan we aan de vooravond van de ingebruikname van het zaakstelsel (maart 2021) door de gehele organisatie.

Een laatste belangrijke focus heeft gelegen op de ICT samenwerking met buurgemeente Lingewaard. 2020 was het jaar van de samenvoeging, waarbij vooral veel is verkend; bij het nader tot elkaar komen van twee teams die één moesten worden, twee omgevingen die over en weer door beide partijen (nu één) beheerd moesten worden, het aftasten van beide visies op de toekomstige informatievoorziening ter voorbereiding op de aanbestedingen die dit jaar zullen gaan leiden tot één gezamenlijke omgeving. Ook processen om de omgevingen te beheren moesten op elkaar afgestemd worden en de governance van de samenwerking moest ingeregeld worden. Er is veel geleerd, wat naar we hopen zijn vruchten gaat afwerpen in het komende jaar.

Tot slot was het de bedoeling dat het afgelopen jaar ook een nieuw informatiebeleidsplan zou worden vastgesteld. Hoewel hier wel al een aanzet toe gemaakt is, hebben de perikelen rondom corona gezorgd voor vertraging daarin. Daarom zal dit in 2021 alsnog gaan gebeuren.

47. Realiseren toekomstbestendig gemeentehuis

In 2020 hebben wij dit speerpunt afgerond, waarmee een einde kwam aan een intensief en oorspronkelijk politiek beladen project. Op 13 juli 2020 namen wij de nieuwbouw van het gemeentehuis in gebruik. Daarmee hebben wij adequate, huisvesting gerealiseerd voor bestuur, medewerkers en haar bezoekers in een toekomstbestendig, duurzamer gebouw voor de komende 25 jaar. Dit is nagenoeg budgetneutraal gelukt door inzet van jaarlijkse voordelen op het vlak van huisvesting/bedrijfsvoering, zoals het afstoten van werklocaties Arnhem en Andelst en minder reiskosten. Ongeveer 60% van het totale krediet is besteed bij lokale ondernemers in de gemeente. In de TR1-2019 meldden wij voor het eerst een verwachte overschrijding van 2,5% van het totale krediet. Via het raadsvoorstel begrotingswijzigingen van november 2020 is € 266.000 (2,5%) aanvullend krediet aangevraagd om het project financieel af te ronden.

48. AO/IB (administratieve organisatie / interne financiële beheersing) uitwerken

De afgelopen jaren is er gewerkt aan het op niveau brengen van de AO/IB. In 2020 is deze lijn doorgezet en is er tevens een start gemaakt met de voorbereidingen op de door het college af te geven rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2021. Inmiddels ligt er een plan van aanpak waar uitvoering aan gegeven wordt in 2021. Daarnaast is er in 2020 uitvoering gegeven aan het intern controleplan. In dit controleplan beoordelen wij met name processen die van substantiële financiële omvang zijn: in totaal controleren wij 90% van de geraamde lasten in de begroting 2020. Het interne onderdeel AO/IB voert de verbijzonderde interne controles (VIC) uit ter aanvulling op reeds bestaande interne controlemaatregelen. De VIC is tevens gericht op een beoordeling of de afgesproken interne controles in de processen daadwerkelijk functioneren en effectief zijn.

49. Nota risicomanagement uitwerken

In 2020 hebben wij stappen gezet in aanloop naar de af te geven rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2021 (zie ook speerpunt 48). De uitwerking van de reeds vastgestelde Nota Risicomanagement is geïntegreerd in ons plan van aanpak met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording.

50. Financiën: goed rentmeesterschap

De financiële positie van onze gemeente staat onder druk. In 2020 zijn we gestart met een traject dat zich richt op een structureel sluitende meerjarenbegroting 2022-2025.

Wat heeft het programma Financiën en bedrijfsvoering gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
0.4 Overhead.			
Lasten	14.872	14.478	393
Baten	-1	-42	41
Totaal 0.4 Overhead.	14.870	14.436	435
Gerealiseerd resultaat	14.870	14.436	435

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

0.4 Overhead	voordelen	nadelen	I/S
- Lagere lasten voor het personeelsbudget. Zie de hierover in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen toelichting.	375		I
- Hogere portikosten.		50	I
- Lagere kosten voor de verstrekking van koffie/ thee e.d. en hogere kopieerkosten (deels coroneffect).	62		I
- Lagere interne doorbelastingen van personeelskosten.	114		I
- Hogere ICT kosten (per saldo € 67.000) met als specificatie: # Hogere kosten bij de ICT samenwerking: Begin 2020 heeft zich een beveiligingsincident voorgedaan bij Citrix. Dit was een wereldwijd probleem. Om deze situatie op te lossen en om de veiligheid van de techniek te waarborgen was aanvullende software nodig. Tevens heeft Microsoft haar licentiestructuur aangepast		84	I
# Voordeel door uitstel ICT investeringen: Enkele vervangingsinvesteringen (ict infrastructuur, vervanging laptops) zijn als gevolg van de samenwerking met ICT-Lingewaard doorgeschoven naar 2021. Dit leidt tot een eenmalig voordeel op de kapitaallasten.	150		I
# Hogere materiële ICT kosten: door toegenomen aantallen licenties, uitbreiding van applicaties		150	I
# Hogere materiële ICT kosten: door het vervangen van applicaties, hebben we te maken gehad met incidenteel dubbele lasten voor software.	68		I
# Voor de ICT samenwerking is voor de eerste drie jaar een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor advies/begeleiding/opleiding. Het in 2020 (nog) niet benutte budget van € 68.000 wordt samengevoegd met het budget 2021. Dit leidt voor 2020 tot een voordeel op dit taakveld. Aangezien deze kosten gedekt worden uit de Algemene Reserve wordt er op het taakveld "mutaties reserves" een lagere onttrekking aan deze reserve verantwoord.		50	I
	769	334	

PROGRAMMA 10 ALGEMEEN BESTUUR

Toelichting

De gemeente Overbetuwe is een op samenwerking gerichte gemeente. In dit programma gaan we specifiek in op de regionale samenwerking en de samenwerking met onze inwoners. Er zijn echter veel meer partijen met wie we samenwerken, denk aan onze (maatschappelijke) partners, organisaties, ondernemers en onze buurgemeenten.

Regionale samenwerking

De gemeente Overbetuwe, liggend in het hart van de regio Arnhem-Nijmegen, is een groot voorstander van regionale samenwerking. Zo wordt samengewerkt met andere gemeenten in allerlei samenwerkingsverbanden (met Lingewaard, subregio Arnhem (sociaal domein), regio Arnhem-Nijmegen (economie, mobiliteit, wonen en duurzaamheid), VGGM, Gelderse Corridor etc.). Overbetuwe vindt het belangrijk dat de regionale samenwerking effectief en slagvaardig is opgezet om de gezamenlijke doelen te realiseren. Dat is noodzakelijk om de concurrentiepositie, aantrekkingskracht en bereikbaarheid van onze regio te versterken.

De gemeente Overbetuwe is zowel qua omvang (inwoners en oppervlakte) als geografische ligging een factor van betekenis in het regionale en provinciale krachtenveld. Dit wordt nog versterkt door de van oudsher zeer actieve, zelfbewuste en coöperatieve houding van bestuur en organisatie in de regio. Wij weten wat we als gemeente te bieden hebben en opereren als betrouwbare partner vanuit een duidelijke visie. Wij werken daarbij efficiënt en resultaatgericht en stimuleren innovatieve oplossingen. Vanuit onze krachtige, zelfstandige positie gaan wij samenwerking aan met anderen als deze een meerwaarde biedt voor onze inwoners, organisaties, instellingen en bedrijven. Ook staan wij open voor samenwerking, zowel binnen als buiten onze gemeente, om daarmee anderen te helpen. We zijn daarmee een gemeente die gericht is op de samenleving, lokaal en regionaal.

Samenwerking met inwoners: visie op interactie

Bij een veranderende samenleving hoort een veranderende overheid, waarbij we uitgaan van de inwoners van Overbetuwe en waar iedereen meedoet. Sterke dorpen en wijken waar mensen zich thuis voelen, elkaar kennen en helpen. Dit is ons vertrekpunt. We richten ons hierbij enerzijds op inwoners die zelf richting en invulling geven aan hun leefomgeving, en anderzijds op een communicatieve overheid in relatie tot deze inwoners.

Goed samenspel met de samenleving vraagt communicatief en consequent handelen van het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie. Dit vraagt een duidelijke visie. De gemeenteraad heeft september 2020 de visie 'Gemeente Overbetuwe: samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar!' vastgesteld, een visie die richting geeft aan ons handelen in interactie met de samenleving. En in december 2020 is de interactiewijzer vastgesteld. De gemeentelijke organisatie heeft eind 2020 de eerste stappen gezet om deze visie te implementeren, in samenhang met de omgevingswet en de organisatievisie. Dit is een intensief traject, niet alleen ontwikkelen we de benodigde instrumenten, tevens zetten we ons in voor een verandering in houding en gedrag.

Wat hebben we in 2020 gerealiseerd en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

07. Inwonerparticipatie

8 december 2020 heeft gemeenteraad een nieuwe interactiewijzer aangenomen. Daarmee is dit speerpunt afgehandeld. Participatie en interactie zijn hiermee een structureel onderwerp in ons beleid geworden.

08. Kerngericht werken

In 2020 is het budget voor het onderzoek naar kerngericht werken minimaal aangesproken. Het budget is in 2020 naar beneden aangepast omdat het niet te verwachten was dat er meer budget nodig zou zijn. Het restant budget is voor 2021 gereserveerd voor implementatie interactievisie. Dit was in 2020 nog niet aan de orde.

In 2020 heeft u de visie Overbetuwe: Samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar vastgesteld. Bij deze visie heeft het college u een concept implementatie plan laten zien. Op diverse terreinen werkt het college aan de doorontwikkeling van de kerngerichtte manier van werken. Om het speerpunt af te ronden is er met name inzet benodigd op het doorlopen van de implementatie en het organiseren van een werkwijze.

60. Versterking Regio Arnhem Nijmegen

In het voorjaar van 2019 heeft het college samen met 17 andere regiogemeenten het besluit genomen om een proces in te zetten tot versterking van de Regio Arnhem Nijmegen, waarbij het maken van een lange termijn visie en het ontwerpen van een daarbij passend overleg,- en besluitvormingsstructuur de kern vormen. In 2020 is er o.a. een Regionale Agenda, Bedrijfsplan en Visie vastgesteld. De besluitvorming in de colleges en raden heeft eind 2020 plaatsgevonden waardoor de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling 'Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen' per 1 januari 2021 van start kan gaan (en het GO Regio AN is opgeheven). Er zijn vijf regionale opgaven: de ontspannen regio, de verbonden regio, de groene groeiregio, de circulaire regio en de productieve regio. Voor elke opgave is een bestuurlijke trekker, opgavemanager en ambtelijk opdrachtgever benoemd. Per opgave kan een gemeente deelnemen. Voor de raad wordt er met een raadsagendacommissie gewerkt. Deze commissie functioneert als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden. Hierdoor komen de raden beter in positie.

De vorming van een nieuw Gemeenschappelijke Regeling brengt extra kosten met zich mee (78.000 euro). Deze kosten zijn nog niet verwerkt in de begroting, maar worden in de 1e berap 2021 meegenomen.

Wat heeft het programma 10 Algemeen bestuur gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020	Saldo 2020
0.1 Bestuur.			
Lasten	1.792	2.336	-545
Baten	0	-91	91
Totaal 0.1 Bestuur.	1.792	2.245	-454
0.2 Burgerzaken.			
Lasten	951	903	48
Baten	-551	-535	-16
Totaal 0.2 Burgerzaken.	400	368	33
Gerealiseerd resultaat	2.192	2.613	-421

Toelichting op afwijkingen groter dan € 100.000.

0.1 Bestuur	Voordelen	Nadelen	I/S
- Jaarlijks wordt op basis van de geldende rekenrente een berekening gemaakt van de noodzakelijke omvang van een drietal voorzieningen die betrekking hebben op (voormalige) wethouders. Bij twee van de drie voorzieningen bleek een aanvullende storting noodzakelijk, bij de andere was sprake van een vrijval. Het betreft: # VZ Wethouderspensioenen storting € 524.000 # VZ Nabestaandenpensioen storting € 28.000 # VZ wachtgelden ex wethouders vrijval € 91.000	91	552	I
Saldo diverse overige voor- en nadelen.	7		I
Totaal	98	552	

Verbonden partijen

De Eurregio RijnWaal en Arnhem Nijmegen City Region dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen van dit programma.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, VPB, ONVOORZIEN EN MUTATIES RESERVES

Algemene dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien

Lasten (bedragen x € 1.000)	Begr. na wijz. 2020	Realisatie 2020	Verschil
<u>Onvoorzien:</u>			
- werkelijke raming onvoorzien	544	0	544
<u>VPB:</u>			
- raming vpb	122	810	-688
<u>Overige lasten:</u>			
- reeds bestemde structurele financiële ruimte	40	0	40
- eenmalige financiële ruimte	184	0	184
- stelposten (algemeen)	0	0	0
- lasten heffingen en invordering gemeentelijke belastingen	1.141	1.664	-523
- lasten deelnemingen	8	6	2
- lasten geldleningen	2	2	1
- overige lasten	2.252	7.822	-5.570
Totaal lasten	4.294	10.305	-6.011
<u>Baten (bedragen x € 1.000)</u>			
<u>Baten (bedragen x € 1.000)</u>			
<u>Algemene dekkingsmiddelen:</u>			
- dividend deelnemingen	62	7	55
- onroerende zaakbelastingen gebruikers	998	994	4
- onroerende zaakbelastingen eigenaren	6.592	6.621	-29
- hondenbelasting	276	271	5
- reclamebelasting	0	0	0
- precariobelastingen	2.856	2.844	12
- uitkeringen gemeentefonds (incl. sociaal deelfonds)	70.145	70.167	-22
- rentetoevoeging aan algemene dienst:	0	0	0
- rente bestemmingsreserves	269	251	18
- rente voorzieningen	632	646	-13
- rente overlopende passiva	8	0	8
- onderuitputting	0	0	0
<u>Overige baten:</u>			
- overige baten	935	6.006	-5.071
Totaal baten	82.774	87.807	-5.033

De taakvelden met een verschil groter dan € 100.000 worden hieronder toegelicht.

Toelichting Algemene dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien

0.5 Treasury	Voordelen	Nadelen	I/S
- Op grond van de BBV-voorschriften moeten de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden worden toegerekend. Deze toerekening van rentekosten vindt plaats op basis van een bij de begroting (voor)gecalculeerd omslagrentepercentage. Het bij de begroting 2020 berekende percentage kwam uit op 1,63% . Dit mag worden afgerond op een half procent en dus is in de begroting 2020 (net als in de begroting 2019) een omslagpercentage gehanteerd van 2,0%. Het verschil tussen die 2,0% en 1,63% is als renteresultaat geraamd op het taakveld 0.5 Treasury. Bij het opmaken van de jaarstukken 2020 bleek dat het werkelijke rentepercentage is uitgekomen op 1,51%. Het verschil tussen het werkelijke en het begrote rentepercentage was hierdoor dusdanig groot dat op grond van de BBV-voorschriften een nacalculatie verplicht was. Het gevolg van deze rentecorrectie is dat op alle taakvelden sprake is van lagere rentelasten. Immers in de begroting was gerekend met 2,0% en werkelijk is gerekend met 1,51%. De lagere rentelasten op de taakvelden hebben echter geen budgettair effect omdat door de nacalculatie op het taakveld 0.5 Treasury een veel lager dan verwacht renteresultaat is ontstaan (€ 852.000). Uitzondering hierop zijn de lagere rentelasten op het taakveld 7.2 Riolering ter grootte van € 178.000. Deze lagere rentelasten komen namelijk ten gunste van de burgers (verrekend via de rioolheffing) en dus betekent dat wel een budgettair nadeel voor de gemeente. Ook kon minder rente worden toegerekend aan de grondcomplexen (werkelijk 1,34% ten opzichte van begroot 1,84%) hetgeen leidt tot een budgettair nadeel van de gemeente van € 72.000. Zie ook de verschillenanalyse. - Op basis van een uitdrukkelijke aanbeveling van de Europese Centrale Bank heeft de BNG besloten om de uitbetaling van het dividend over 2019 uit te stellen tot in elk geval na 31 december 2020, waardoor er dus in 2020 geen dividenduitkering is ontvangen. De BNG zou over 2019 een dividend uitkeren van € 1,27 per aandeel. Wij hebben 21.762 aandelen dus dat zou een dividendbedrag zijn van 21.762 x € 1,27 = € 27.638. De structurele raming in begroting is € 2,85 per aandeel = € 62.022 waardoor in Spoor 2 een structurele aframing is meegenomen. Saldo diverse overige voor- en nadelen		852	I
		62	I / S
		6	I
Totaal	0	914	

0.64 Belastingen overig	Voordelen	Nadelen	I/S
- Niet geraamde betaling van dividendbelasting inzake de Commandiet Westeraam.		295	I
- Hoger dan geraamd bedrag aan eindheffing Werkkostenregeling.		50	I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		48	I
Totaal	0	393	

0.8 Overige baten en lasten	Voordelen	Nadelen	I/S
- In 2e Berap 2020 zijn diverse ombuigingen verwerkt waardoor het begrotingstekort van € 1,9 miljoen, vermeld in de 1e Berap 2020, werd omgebogen naar een voordelig saldo van € 542.000. Dat bedrag is toen gereserveerd om eventuele tegenvallers in de rest van het jaar op te kunnen vangen. Uiteindelijk hoefde dit budget niet te worden aangewend en dus is er sprake van een voordeel.	542		I
- Tegenover de uitgaven voor de bestrijding van het Coronavirus en de financiële effecten van de pandemie op de samenleving en gemeentelijke organisatie staan ontvangen compensatie van de provincie en het rijk. Uiteindelijk is nog niet de volledige compensatie in 2020 ingezet. Zie ook de aparte toelichting over corona. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit overschot te bestemmen voor 2021.	256		I
- Het eenmalige budget 2020 voor de effecten van de organisatieontwikkeling is niet aangewend. (Zie ook de paragraaf Bedrijfsvoering). Het voordeel dat hierdoor ontstaat bedraagt €167.000. Aangezien deze kosten gedekt worden uit de Algemene Reserve wordt er op het taakveld "mutaties reserves" een lagere onttrekking aan deze reserve verantwoord.	167		I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		9	
Totaal	965	9	

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Voordelen	Nadelen	I/S
- De overschrijding vloeit voort uit de voorlopig opgelegde aanslagen Vpb over de jaren 2017 t/m 2020 naar aanleiding van de gerealiseerde winsten uit de deelname in de Gem Westeraam. Het totaal aan heffingen bedraagt € 672.000. Hier tegenover staan de ontvangen winstuitkeringen in 2019 van € 4.033.00 en in 2020 € 1.920.000		672	I
Saldo diverse overige voor- en nadelen		16	I
Totaal	0	688	

Mutaties reserves per programma

Toevoegingen (bedragen x € 1.000)	Begr. na wijz. 2020	Realisatie 2020	Verschil
Toevoeging aan reserves programma 01	0	0	0
Toevoeging aan reserves programma 02	0	291	-291
Toevoeging aan reserves programma 03	0	0	0
Toevoeging aan reserves programma 04	0	0	0
Toevoeging aan reserves programma 05	0	0	0
Toevoeging aan reserves programma 06	85	181	-96
Toevoeging aan reserves programma 07	0	0	0
Toevoeging aan reserves programma 08	0	173	-173
Toevoeging aan reserves programma 09	91	90	1
Toevoeging aan reserves programma 10	0	0	0
Toevoeging aan reserves alg. dekkingsmidd.	12.118	12.118	0
Totaal toevoegingen	12.293	12.852	-558
Onttrekkingen (bedragen x € 1.000)	Begr. na wijz. 2020	Realisatie 2020	Verschil
Onttrekkingen aan reserves programma 01	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves programma 02	-813	-447	-366
Onttrekkingen aan reserves programma 03	-69	0	-69
Onttrekkingen aan reserves programma 04	-150	-79	-71
Onttrekkingen aan reserves programma 05	-530	-318	-213
Onttrekkingen aan reserves programma 06	-3.274	-2.913	-360
Onttrekkingen aan reserves programma 07	-140	-10	-130
Onttrekkingen aan reserves programma 08	-2.058	-1.482	-576
Onttrekkingen aan reserves programma 09	-251	-114	-137
Onttrekkingen aan reserves programma 10	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves alg. dekkingsmid.	-12.059	-11.892	-167
Totaal onttrekkingen	-19.344	-17.254	-2.090
Saldo (bedragen x € 1.000)	Begr. na wijz. 2020	Realisatie 2020	Verschil
Saldo mutaties reserves programma 01	0	0	0
Saldo mutaties reserves programma 02	-813	-156	-656
Saldo mutaties reserves programma 03	-69	0	-69
Saldo mutaties reserves programma 04	-150	-79	-71
Saldo mutaties reserves programma 05	-530	-318	-213
Saldo mutaties reserves programma 06	-3.189	-2.733	-456
Saldo mutaties reserves programma 07	-140	-10	-130
Saldo mutaties reserves programma 08	-2.058	-1.309	-749
Saldo mutaties reserves programma 09	-161	-24	-136
Saldo mutaties reserves programma 10	0	0	0
Saldo mutaties aan reserves alg. dekkingsmid.	59	226	-167
Totaal saldo	-7.051	-4.403	-2.648

PARAGRAFEN

I. Lokale lasten

Inleiding

In deze paragraaf bieden wij inzicht in het beleidskader rond de lokale heffingen, de soorten heffingen, de tariefs- en kostenontwikkeling, de lokale lastendruk en het kwijscheldingsbeleid.

Daarnaast is aan het einde van deze paragraaf een kosten- en dekkingsoverzicht opgenomen van de belangrijkste bestemmingsheffingen: rioolheffing en de reinigingsheffingen.

Het beleidskader van de lokale heffingen

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Beleidskader

Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Jaarlijks worden de WOZ-waarden voor woningen en niet-woningen vastgesteld. Deze WOZ-waarde is de grondslag voor de aanslag OZB. Wij zorgen voor een tijdige en correcte verzending van de waardebeschikkingen (WOZ-waarde) en belastingaanslagen. Met dagtekening 29 februari 2020 zijn de WOZ-beschikkingen/aanslagen gemeentelijke belastingen 2020 verzonden. Ook de afhandeling van bezwaarschriften heeft tijdig plaatsgevonden. De wettelijke termijn voor het doen van een uitspraak is het einde van het kalenderjaar. In 2020 is 94% van de bezwaren tegen de WOZ-waarde binnen 6 maanden afgehandeld. Eind 2020 waren alle bezwaren afgehandeld.

Herwaardering

Voor het belastingjaar 2020 is de OZB gebaseerd op de WOZ-waarden per de waardepeildatum 1 januari 2019. Uitgangspunt is dat schommelingen van WOZ-waarden geen invloed hebben op de hoogte van de gemiddelde aanslag OZB. Niet alleen wanneer waarden dalen, maar ook niet als waarden stijgen. Wel kan het natuurlijk zo zijn dat bepaalde typen onroerende zaken een waardeontwikkeling laten zien die van het gemiddelde afwijkt, wat dan ook tot een hogere of lagere belastingaanslag zal leiden.

Tarieven

Bij de vaststelling van de OZB-tarieven voor 2020 is rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de onroerende zaken. De waarden van woningen zijn in de periode van 1 januari 2018 tot 1 januari 2019 met gemiddeld 7,2% gestegen. De waarden van niet-woningen zijn in die periode gemiddeld met 1,5% gestegen. De OZB-tarieven zijn, naast de hiervoor vermelde aanpassing in verband met de waardeontwikkeling, verhoogd met 2,5%. De totale OZB-opbrengst 2020 bedraagt € 7.615.000 (afgerond).

Hondenbelasting

Beleidskader

Verordening hondenbelasting gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengst in de algemene middelen vloeit en van waaruit gemeenten zelf mogen bepalen waaraan het wordt besteed. Uit onze inkomsten van de hondenbelasting worden onder andere de aanleg, het onderhoud en de schoonmaak van de hondenvoorzieningen (honden uitlaatplaatsen en hondenlosloopgebieden) betaald.

Tarieven

De tarieven van de hondenbelasting zijn in 2020 niet verhoogd. De opbrengst van de hondenbelasting 2020 bedraagt € 271.000 (afgerond).

Rioolheffing

Beleidskader

Verordening rioolheffing gemeente Overbetuwe 2020 en Gemeentelijk Rioleringsplan Overbetuwe 2018-2022 (GRP).

Algemeen

De rioolheffing wordt geheven voor de bekostiging van beheer en onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel. Evenals de afvalstoffenheffing is de rioolheffing kostendekkend: we gaan uit van het principe 'de vervuiler betaalt'. De belasting wordt geheven van de gebruiker van een pand. De raad heeft een voorziening riolering ingesteld: het verschil tussen de opbrengsten en de kosten van riolering komen ten gunste of ten laste van de voorziening. Als uit de jaarrekening verschillen blijken met het vastgestelde GRP, dan wordt dit verschil bij de tariefvaststelling van het eerstvolgende jaar meegenomen.

Tarieven

De totale opbrengst uit de rioolheffing bedraagt € 1.813.000 (afgerond). De tarieven zijn verlaagd met 8,5%. Daarin is een eenmalige verlaging verwerkt van € 21,45 voortvloeiende uit de doorwerking van het voordeel uit de jaarrekening 2018.

Het belangrijkste tarief 2020 is € 85,85 voor een waterverbruik tot 500 kubieke meter.

Om tot een volledige kostendekking voor 2020 te komen is een onttrekking aan de voorziening nodig geweest van afgerond € 1.094.000. Dit is € 22.000 meer ten opzichte van de vastgestelde primaire begroting.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- a. de verlaging van het tarief voor 2020: € 424.000 (hogere onttrekking uit voorziening);
- b. lagere kapitaallasten vooral door een lagere toegerekende rente: € 254.000 (lagere onttrekking);
- c. lagere beheerkosten, zoals lagere inspectiekosten: € 148.000 (lagere onttrekking).

Door de inzet van de voorziening riolering in 10 jaar, kunnen de riooltarieven in die periode uiterst beperkt blijven.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Beleidskader

Artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en Verordening reinigingsheffingen gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Voor de reinigingsheffingen geldt het beginsel: 'de vervuiler betaalt'. Om die reden is de 100% kostendekking het uitgangspunt.

Tarieven

De totale opbrengst uit de reinigingsheffingen bedraagt € 4.883.000 (afgerond). Door een daling van het aantal containeraanbiedingen voor restafval (incl. ondergronds) is de opbrengst € 220.000 lager dan geraamd.

De hogere kosten voor het inzamelen van afval zijn doorberekend aan de inwoners waarbij uitgegaan wordt van 100% kostendekking. De vaste tarieven zijn in 2020 met 12,5% verhoogd en de variabele tarieven met 65,3%. De tarieven in de milieustraten zijn met 31,8% gestegen.

Precariobelasting en -belasting op kabels en leidingen

Beleidskader

Verordening precariobelasting gemeente Overbetuwe 2020 en de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting ter zake van buizen, kabels, draden of leidingen gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Vanaf 1 januari 2022 is het voor gemeenten niet meer mogelijk om precariobelasting op kabel- en leidingnetwerken te heffen. Tot 1 januari 2022 mag maximaal het tarief dat gold op 10 februari 2016 geheven worden. De geraamde structurele opbrengst zou in 4 jaar (2018-2021) naar nul worden afgebouwd. In 2020 is om begrotingstechnische redenen besloten om een deel van de opbrengst van de precariobelasting aan te merken als structureel dekkingsmiddel ten behoeve van de begroting 2021.

Tarieven

De tarieven voor precariobelasting (exclusief het tarief voor precariobelasting op kabels en leidingen) zijn verhoogd met 2,5%. Met ingang van 1 november 2014 wordt er precariobelasting op kabels en leidingen geheven. Voor 2020 is de belastingopbrengst hiervan € 2.822.000 (afgerond).

Marktgelden/standplaatsen

Beleidskader

Verordening marktgelden gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Iedereen die een standplaats heeft op de wekelijkse markt betaalt marktgeld. Dat geldt ook voor degene die een standplaats heeft voor bijvoorbeeld één dag. Naast marktgeld betalen ze een bedrag voor de elektriciteitsvoorzieningen als daarvan gebruik wordt gemaakt.

Tarieven

Voor de goederenmarkt in Zetten geldt een lager tarief dan voor Elst. De reden hiervoor is de beperktere omvang van de kern Zetten en de markt. De tarieven zijn afgeleid van de opgenomen tarieven voor overige standplaatsen in de Tarieventabel leges, behorende bij de legesverordening. De tarieven voor marktgeld zijn voor 2020 verhoogd met 2,5%.

Lijkbezorgingsrechten

Beleidskader

Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Voor het gebruik van een algemene begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats worden rechten geheven. In deze gemeente zijn er drie algemene begraafplaatsen.

Tarieven

De tarieven voor lijkbezorgingsrechten zijn voor 2020 verhoogd met 2,5%.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Beleidskader

Verordening bedrijveninvesteringszone centrum Elst 2020-2024.

Algemeen

Ondernemers in het centrum van Elst hebben per 1 januari 2020 een bedrijveninvesteringszone (BIZ) opgericht. In de BIZ investeren ondernemers in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. De gebruikers en eigenaren van panden in het centrum van Elst die niet als woning worden gebruikt, betalen hiervoor een BIZ-bijdrage aan de gemeente. De gemeente geeft de opbrengst als subsidie aan Stichting Centrummanagement Elst die hiervoor activiteiten uitvoert. Voor 2020 is de belastingopbrengst € 121.000 (afgerond).

Leges

Beleidskader

Legesverordening gemeente Overbetuwe 2020 en de Tarieventabel leges 2020.

Algemeen

We heffen leges om een gedeelte van onze taken te bekostigen. Deze taken worden in de vorm van een dienst individueel afgenomen door bewoners of bedrijven.

Tarieven

De tarieven voor leges zijn verhoogd met 2,5%, met uitzondering van de bouw gerelateerde leges voor omgevingsvergunningen die geheven worden met de bouwkosten als grondslag. Een stijging van de bouwkosten leidt immers al tot een verhoging van de leges. Voor sommige diensten heeft het Rijk een maximum tarief ingesteld, zoals voor rijbewijzen, paspoorten en identiteitskaarten.

Het uitgangspunt voor de tarieven is gebaseerd op 100% kostendekking.

Lokale lastendruk in vergelijking met het regionale en landelijke beeld

De lokale lasten worden jaarlijks door het Centrum voor Onderzoek van de economie van de lagere Overheden (COELO) in beeld gebracht. De cijfers van de COELO over 2020 leveren een goede vergelijking op van de lastendruk in onze gemeente ten opzichte van het regionale en landelijke beeld. De woonlasten voor een gemiddeld gezin in Overbetuwe zijn in 2020 de op twee na laagste van de provincie Gelderland en de op twee na laagste van Nederland.

Belastingdruk per object en inwoner op basis van de werkelijke opbrengsten van de afgelopen belastingjaren:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Opbrengst per object	639,80	623,27	592,53	605,73	596,86	654,54
Opbrengst per inwoner	299,08	293,00	276,71	283,32	280,69	307,26

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Beleidskader

Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, Kwijtscheldingsregeling gemeente Overbetuwe 2020.

Algemeen

Net als in voorgaande jaren worden de maximale mogelijkheden tot het verlenen van kwijtschelding benut. Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, het vaste bedrag van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit van belastingschuldigen. Bij de bepaling daarvan houden wij rekening met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals die normatief zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtscheldingsaanvragen

Voor degenen die eerder ook al kwijtschelding hebben gekregen maken we, met verleende toestemming van de belastingschuldigen, gebruik van een procedure voor automatische toetsing voor kwijtschelding door het Inlichtingenbureau. Dit heeft er toe geleid dat in 2020 338 belastingschuldigen geen verzoek om kwijtschelding hoefden in te dienen.

In 2020 zijn er, naast de automatische kwijtschelding, nog ongeveer 380 kwijtscheldingsaanvragen ingediend. Van deze aanvragen zijn er ongeveer 250 geheel of gedeeltelijk gehonoreerd. In 2020 is 80% van alle kwijtscheldingsaanvragen binnen 7 maanden afgehandeld. Er is voor € 137.500 (afgerond) aan kwijtschelding verleend.

Overzicht belastingopbrengsten 2020

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroet 2020 incl. begr. wijz.	Werkelijk 2020
OZB woningen	5.161	5.219
OZB niet-woningen	2.430	2.396
Hondenbelasting	276	271
Rioolheffing	1.803	1.813
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	5.104	4.884
Marktgeden	31	24
Standplaatsen	6	8
Lijkbezorgingsrecht	53	67
BIZ (opvolging van reclamebelasting)	120	121
Precariobelasting	2.856	2.844
Kwijtschelding	-160	-137
Leges	2.677	2.041
Totaal netto opbrengst heffingen	20.357	19.551

Heffing (bedragen x € 1.000)	Opbrengst per object (aantal)	totaal 2020 in %	Opbrengst per inwoner (aantal)	totaal 2020 in %
OZB woningen	€ 232,08	26,90%	€ 108,94	26,9%
OZB niet-woningen	€ 106,53	12,35%	€ 50,01	12,4%
Hondenbelasting	€ 12,06	1,40%	€ 5,66	1,4%
Rioolheffing	€ 80,62	9,34%	€ 37,84	9,3%
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	€ 217,15	25,17%	€ 101,94	25,2%
Marktgeden	€ 1,05	0,12%	€ 0,49	0,1%
Standplaatsen	€ 0,35	0,04%	€ 0,16	0,0%
Lijkbezorgingsrecht	€ 2,97	0,34%	€ 1,39	0,3%
BIZ (opvolging van reclamebelasting)	€ 5,39	0,62%	€ 2,53	0,6%
Precariobelasting	€ 126,44	14,65%	€ 59,36	14,7%
Kwijtschelding	-€ 6,11	-0,71%	-€ 2,87	-0,7%
Leges	€ 84,35	9,78%	€ 39,60	9,8%
Totaal	€ 862,88	100,0%	€ 405,05	100,0%

De kostendekking

Inleiding

Het BBV schrijft voor dat in deze paragraaf inzicht gegeven moet worden in de mate van kostendekking van de belastingen die op inwoners en/of bedrijven worden verhaald.

In het beleidskader (zie hiervoor) wordt de beoogde dekking omschreven. Hierna wordt inzicht gegeven in de gerealiseerde kostendekking van de twee belangrijkste bestemmingsheffingen, te weten: de rioolheffing en de reinigingsheffingen.

In de paragraaf lokale heffingen bij de programmabegroting 2020 én in de vastgestelde "Financiële verordening 2017 gemeente Overbetuwe" staan de uitgangspunten voor de berekeningswijze opgenomen.

Kostendekking 2020 per verordening

Verordening Rioolheffing							
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Omschrijving (sub)taakveld	Basis	Toe te rekenen	Begroot primaair	Realisatie	Toelichting
Directe lasten	7.2	riolering	2.250	100%	2.313	1.923	1
Inkomsten	7.2	riolering			-4	-4	
Netto kosten					2.309	1.919	
Toe te rekenen kosten							
Overhead: opslag uurtarief	7.2	riolering	13.740 uur	100%	550	550	
Compensabele BTW	7.2	riolering	320.609	100%	326	318	
Kwijtschelding	6.3	inkomensregelingen	80.000	100%	70	52	
Kosten waterbeheer	5.7	openbaar groen	138.010	100%	198	199	
Kosten straatreiniging	2.1	verkeer en vervoer	116.000	100%	116	116	
Totale kosten					3.569	3.154	
Opbrengst heffing	7.2	riolering		-2.295	-2.255	-1.813	2
Bespaarde rente VZ riolering	0.5	treasury		-257	-242	-247	
Totale baten					-2.497	-2.060	
Totale baten - lasten (onttrekking aan voorziening riolering)					1.072	1.094	3
Dekkingspercentage excl. de onttrekking aan voorziening					70,0%	65,3%	
Dekkingspercentage incl. de onttrekking aan voorziening					100,0%	100,0%	
Opm: in deze berekening is de rente over de voorziening meegenomen in de kostendekking. Dat is een lokale keuze							

Toelichting:

- De totale lasten zijn € 390.000 lager door:
 - Lagere kapitaallasten (€ 254.000), vooral door een verlaging van de rente naar 1,5%.
 - Lagere beheerskosten (€ 136.000), vooral door eenmalig lagere kosten voor inspectie van riool.
- Lagere inkomsten uit rioolheffing: € 442.000. De riooltarieven zijn lager vastgesteld; zie de paragraaf lokale lasten in de programmabegroting 2020.
- Per saldo hogere onttrekking uit de voorziening riolering: € 22.000. Zie de toelichting 1 en 2 alsmede enkele kleinere mutaties.

Verordening Reinigingsheffing						
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Omschrijving (sub)taakveld	Begroot primaire	Realisatie	Verschil	Toelichting
Directe lasten	7.3	afval	4.593	4.967	-375	
Inkomsten	7.3	afval	-1.014	-1.051	37	
Netto kosten			3.578	3.916	-338	
Toe te rekenen kosten						
Overhead: opslag uurtarief (incl. Boa's)	7.3	afval	681	681	0	
Compensabele BTW	7.3	afval	825	819	7	
Kwijtschelding	6.3	inkomensregelingen	90	85	5	
Totale kosten			5.174	5.501	-327	1
Opbrengst heffing	7.3	afval	-5.174	-4.884	-291	
Totale baten			-5.174	-4.884	-291	2
Totale baten - lasten			0	617	-617	
Dekkingspercentage			100,0%	88,8%	11,2%	

Toelichting:

1. De totale netto kosten zijn € 326.000 hoger. Dat komt door:

- Diverse begrotingsmutaties vooral voortvloeiende uit bestuursrapportages: € 335.000 (nadeel).
- Hogere kosten voor inzameling oud papier, inzameling GFT en stort- en verwerkingskosten bedrijfsafval, hout, glas, zwerfafval e.d.: € 384.000 (nadeel).
- Hogere inkomsten voor oud papier, uit de milieustraat, vergoedingen PMD: € 215.000 (voordeel).
- Lagere kosten voor inzameling containers en verwerking van afval: € 166.000 (voordeel).

2. Lagere inkomsten uit afvalstoffenheffing/reinigingsrechten: € 290.000. Dat komt door:

- Begrotingsmutatie n.a.v. vaststelling van de tarieven: € 70.000 (neutraal).
- Minder aangeboden containers (ook ondergronds) voor restafval: € 220.000 (nadeel).

II. Weerstandsvermogen

Algemeen

Voor een adequate bedrijfsvoering is het belangrijk dat we risico's en onzekerheden tijdig in beeld hebben en ze op een gestructureerde wijze beheersen. We nemen deel aan een samenleving die complex en aan verandering onderhevig is en dit vraagt om een passend risicobewustzijn. De uitgangspunten van ons risicobeleid en de wijze waarop we dit beleid uitvoeren zijn beschreven in de 'Nota risicomanagement (2018)'. Een van die uitgangspunten is dat er twee keer per jaar, bij de jaarstukken en de begroting, een integraal beeld geschetst wordt van de risico's, de aanwezige weerstandscapaciteit en de ratio voor het weerstandsvermogen.

De verdere professionalisering van het risicomanagement en de wijze van presenteren van de risicoanalyse werden vertraagd. Aangezien we in 2020 volledig ingezet hebben op de drie sporen richting een terugkerend sluitend meerjarenperspectief, bleef deze doorontwikkeling achter.

In voorliggende paragraaf zijn de risico's dus nog op de gebruikelijke manier beschreven en gekwantificeerd. In deze paragraaf informeren we u over:

- het gemeentelijke risicobeleid
- de hoogte van onze weerstandsratio met een toelichting op de omvang van onze risico's
- de "BBV indicatoren" en conclusies over de financiële positie van onze gemeente

Risicobeleid

Met het risicobeleid willen we inzicht krijgen in de risico's die we lopen. Dit inzicht helpt om:

- Maatregelen te treffen die voorkomen dat het risico zich voordoet.
- Te toetsen of er voldoende financiële ruimte is om de risico's op te vangen, zonder dat dit leidt tot beleidswijzigingen.

We maken onderscheid tussen incidentele- en structurele weerstandscapaciteit.

Onder de incidentele weerstandscapaciteit verstaan we de algemene reserve.

Onze structurele weerstandscapaciteit bestaat uit een eventueel structureel begrotingsoverschot, de begrotingspost onvoorzien.

Het structurele weerstandsvermogen, oftewel de ruimte om financiële tegenvallers op te vangen, zonder ingrijpende beleidswijzigingen, is op dit moment nihil. Dat hoeft geen probleem te zijn, wanneer de meerjarenbegroting reëel en volledig is. In de Kadernota 2022 maken we voor u inzichtelijk of dit het geval is en wat dit betekent voor het structureel weerstandsvermogen.

Weerstandsratio

Ratio's Weerstandsvermogen

Op basis van de rekeningcijfers 2020 is de ratio van ons incidentele weerstandsvermogen 1,07 (afgerond 1,1) en daarmee nog net voldoende. In deze berekening is geen rekening gehouden met een toevoeging van het rekeningresultaat 2020 aan de algemene reserve.

Ten opzichte van de jaarrekening 2019 is de ratio aanzienlijk gedaald. Dit heeft te maken met de vorming van de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Hiervoor werd € 9 miljoen aan de algemene reserve onttrokken. Bovendien werd het rekeningtekort 2019 (€ 2 ton) ook uit de algemene reserve gedekt.

Deze ratio ligt in de lijn met de ratio uit de begroting 2020 (1,3) en de begroting 2021 (1,1). Zichtbaar is de krimp van de algemene reserve. Omdat de omvang van de risico's ook afneemt is de afwijking van de ratio nog gering.

(Bedragen x 1.000)	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Eenmalige risico's	8.200	7.100	9.400	8.300
Eenmalige weerstandscapaciteit	8.700	8.100	12.400	19.200
Ratio	1,1	1,1	1,3	2,3
Kwalificatie	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende

Toelichting op de tabel:

In de nota risicomangement zijn de volgende kwalificatie opgenomen:

Uitstekend (>2); Ruim voldoende (1,4 < 2,0); Voldoende (1,0 < 1,4); Matig (0,8 < 1,0); Onvoldoende (0,6 < 0,8) en Ruim onvoldoende (< 0,6).

Rekening 2019:

Bij een ratio van 2,3 hoort de kwalificatie uitstekend. Echter bij het vaststellen van de begroting 2020 is door de raad tevens besloten om per 1-1-2020 een bestemmingsreserve Sociaal Domein in te stellen van € 9,027 miljoen en dat bedrag te onttrekken uit de algemene reserve. Dit betekent dat de feitelijke ratio per 31-12-2019 is gedaald naar 1,2 (10,2 AR / 8,3 risico's) en daarbij hoort de kwalificatie voldoende.

Toelichting op de eenmalige risico's

Bij de eenmalige risico's passen we de volgende verdeling toe:

- A. Grote projecten
- B. Grondexploitatie algemeen
- C. Coronacrisis
- D. Overige risico's

A. Grote projecten

In voorgaande jaarrekeningen namen we hier een beschrijving op van de actuele stand van zaken van grote (ruimtelijke) projecten. Als onderdeel van het 'Stuurmodel Overbetuwe 2020' stellen we nu ieder jaar het projectenboek op. Per project is daarin aandacht voor de specifieke risico's. Voor risico's als gevolg van prijsstijgingen nemen we in deze paragraaf – conform vorige jaren – een stelpost op van € 0,5 miljoen.

In deze toelichting wordt per project een actuele stand van zaken gegeven van de in de begroting 2020 opgenomen risico's.

Spoorzone/Ontsluiting Heinz

Voor dit project zijn alle subsidies vastgesteld en zijn er geen risico's meer aanwezig. In 2021 zal dit project administratief worden afgewikkeld.

Verbeteren infrastructuur Elst Noord NW

Het project 'Spoorkruisingen Elst Noord' bevat naast de onderdoorgang Rijksweg-Noord tevens het viaduct en de fietsverbinding 1e Weteringsewal en de flankerende infra. De kosten voor het totale project zijn geraamd op € 28,1 miljoen. Deze kosten worden voor een deel gedekt uit de bijdragen van ProRail, Ministerie van I&M, Provincie Gelderland en Park Lingezegen. Voor Overbetuwe resteert een (netto) investering van € 9,2 miljoen. Verwacht wordt dat het project binnen de beschikbaar gestelde middelen afgerond zal worden.

Knoop 38

Knoop 38 (speerpunt 14 van de Uitvoeringsagenda), bestaat uit de volgende deelprojecten:

- 1. Railterminal Gelderland (RTG)
- 2. Gebiedsmaatregelen Knoop 38
- 3. Afslag 38

Railterminal Gelderland (RTG)

Onderdeel van dit project vormt de aanvullende aankoopregeling die per amendement door de gemeenteraad is aangenomen (24 oktober 2017). Dit amendement is uitgewerkt en op 10 november (20rb000054) is door de gemeenteraad besloten:

- Een krediet van € 4.000.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van vastgoed;
- Een voorziening te treffen van € 930.000 ter dekking van het nadelig saldo voortvloeiende uit de verkoop van de woningen en de beheerskosten.

Omdat niet alle gemeentelijke plankosten verhaald kunnen worden bij de provincie, is er voor de jaren 2021 t/m 2025 een bedrag geraamd van € 180.000 (over de periode 2021 t/m 2025) voor niet verhaalbare gemeentelijke plankosten.

Gebiedsmaatregelen Knoop 38

De gebiedsmaatregelen worden door de gemeente gerealiseerd met een door de provincie Gelderland beschikbaar gesteld budget (€ 4,5 miljoen). Bij de keuze van de uit te voeren maatregelen is het beschikbare budget een harde randvoorwaarde. Mochten er meer maatregelen wenselijk blijken dan gaat het om uitbreiding van de scope en zal daarvoor aan de gemeenteraad aanvullend budget beschikbaar moeten stellen. Naast de investeringskosten dient er aanvullende dekking komen voor de toekomstige beheerskosten.

Afslag 38

Voor Afslag 38 is een intentieafpraak gemaakt met de gemeente Nijmegen en de Provincie Gelderland om tot een robuuste oplossing te komen voor de verkeersafwikkeling voor zowel het snelverkeer als het langzame verkeer. Vanuit de gemeente Overbetuwe resteert nog een restant bestemmingsreserve van (afgerond) € 2,2 miljoen en er komt vanuit Park 15 een bijdrage van € 0,9 miljoen (tezamen € 3,14 miljoen). Bij het vaststellen van de begroting 2021 is besloten de extra kosten ad € 4 miljoen voor de gemeente Overbetuwe, te dekken uit: de bestemmingsreserve bovenwijks (€ 1 miljoen) en door het voteren van een extra krediet (€ 3 miljoen af te schrijven in 20 jaar).

Land van Tap

In 2015 is door de gemeente het “Land van Tap” aangekocht. In de jaarrekening 2019 zijn de gronden afgewaardeerd tot marktwaarde. De jaarlijkse plankosten worden afgeboekt. Op 5 januari 2021 heeft het college besloten om aan de raad voor te stellen: de Ontwikkelvisie Land van Tap vast te stellen en het college de opdracht te geven om in een uitvoeringsplan een sluitende exploitatie te onderzoeken. Er is op een aantal aspecten nadere studie benodigd. In een uitvoeringsplan wordt een sluitende exploitatie onderzocht met een eventuele bijdrage uit de bestemmingsreserve bovenwijks en/of het gemeentelijke rioleringsplan en/of eventuele (provinciale) subsidie. Gezien de financiële situatie op dit moment zal het dan ook nog een tijd duren voordat er een uitvoeringsplan ligt. Ná de vaststelling van een uitvoeringsplan volgt de verdere planvorming en aanbesteding. Naar verwachting zal dit niet eerder zijn dan het jaar 2023, dan zijn ook de risico's van de verdere ontwikkeling inzichtelijk.

Schil Zetten Hemmen

Als onderdeel van een landschappelijke bufferzone met daarbij de realisatie van een algemene begraafplaats in Zetten is in de Programmabegroting 2017 voor dit project een taakstellend budget van € 350.000 opgenomen. De Raad van State heeft in 2020 uitspraak gedaan en het bestemmingsplan voor de begraafplaats is hiermee onherroepelijk geworden. Hiermee zijn alle risico's afgedekt.

De Danenberg

Voor de ontwikkeling van landschapspark de Danenberg zijn gemeentelijke bijdragen beschikbaar gesteld van totaal € 1,1 miljoen. De komende periode wordt dit project met de partners nader uitgewerkt en wordt bezien of het project haalbaar is binnen dit taakstellende budget.

MFC Valburg

In de gemeenteraad van 23 februari 2021 (20rb000157) zijn de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

- € 505.000 vanwege een tegenvallende SPUK bijdrage en overschrijding op de bouwkosten voor de realisatie van het MFC Valburg.
- € 350.000,00 ten behoeve van de herinrichting van de buitenruimte bij MFC.

Hiermee zijn alle risico's afgedekt.

MFC Herveld

Met de vereniging 'Ons Dorpshuis' heeft de gemeente begin 2019 overeenkomsten gesloten. Een subsidie 'SteenGoed benutten' van de provincie Gelderland, ter financiering van het Jupiterplein, ad. € 500.000 is toegekend. We verwachten dat dit project met een overschrijding van ca. € 30.000 ten opzichte van het beschikbare gestelde krediet wordt afgerond.

MFA Randwijk

Het MFA Randwijk is in 2020 opgeleverd en zal in 2021 administratief worden afgewikkeld.

Huisvesting OBC

In 2017 is besloten dat de nieuwbouw voor het OBC zal plaatsvinden op de locatie De Vinkenhof te Elst. Voor de realisatie van de nieuwbouw inclusief de 1e inrichting en de gymzaal is een krediet beschikbaar gesteld van € 9,2 miljoen. Door de gestegen bouwkosten is in deze begroting (zie PNL 2020) een verhoging van het krediet opgenomen van € 3.116.000. Hierdoor zijn er voldoende dekkingsmiddelen aanwezig. De oplevering van het schoolgebouw staat gepland in de zomer van 2021.

Projecten in voorbereiding

Voor onderstaande projecten zijn kredieten beschikbaar in de meerjarenbegroting. Afhankelijk van de te maken keuzes bestaat de kans dat aanvullend krediet nodig is.

Hart van Oosterhout

De eerste fase van dit project betreft de verplaatsing van het dorpshuis "De Schakel" naar de Sint Leonarduskerk en een aanbouw van een nieuwe gymzaal en de (her)inrichting van de openbare ruimte. Op basis van het huidige inzicht is het beschikbare budget van € 3 miljoen niet toereikend om deze investeringen te kunnen realiseren.

Multifunctioneel sportcomplex

Bij de kostenraming voor dit project (€ 22 miljoen) is geen rekening gehouden met de kosten voor grondverwerving, inrichting van de openbare ruimte en toekomstige extra exploitatielasten.

De Wanmolen

Voor dit project is een krediet beschikbaar van € 7,3 miljoen. Het uitgangspunt hierbij is dat een deel van de toekomstige kapitaallasten gedekt zullen worden uit huuropbrengsten, hierover is nog geen overeenstemming met de mogelijke toekomstige gebruikers.

Bij dit krediet is geen rekening gehouden met de wensen van de omwonende voor de herinrichting van het aangrenzende Schweitzerpark.

B. Grondexploitatie algemeen

Risicoanalyse

Voor de grondcomplexen wordt elk jaar een gewogen risicoanalyse opgesteld. De gewogen risicobedragen per 1-1-2021 van de actieve en passieve (in exploitatie en nog in exploitatie te nemen) complexen over de periode 2021-2025 bedragen in totaal afgerond € 1,1 miljoen. Voor dit bedrag wordt met ingang van 2016 geen afzonderlijke voorziening meer opgenomen. Tijdens het boekjaar vindt monitoring plaats van alle gewogen risicoanalyses uit het oogpunt van risicobeheersing en planoptimalisatie.

Ruimtelijke initiatieven en passieve grondcomplexen

De gemeente faciliteert een aantal ruimtelijke initiatieven en passieve grondcomplexen die voor rekening van initiatief nemende partijen worden uitgevoerd. We noemen het een passief grondcomplex als er een overdracht van nieuwe openbare ruimte naar de gemeente plaatsvindt. Het uitgangspunt bij al deze projecten is dat de gemeentelijke kosten bij de initiatiefnemer worden verhaald. Hiervoor worden privaatrechtelijke afspraken gemaakt en zekerheden in de vorm van een bankgarantie of concerngarantie gevraagd. Voor het deel van de kosten dat mogelijk niet verhaald kan worden, wordt jaarlijks een voorziening gevormd of deze kosten worden afgeboekt.

Krapte op de arbeidsmarkt

Voor bepaalde vakdisciplines die nodig zijn voor het realiseren van onze ruimtelijke projecten en grondexploitaties is er een krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor zijn wij genoodzaakt externe medewerkers / diensten in te huren. Hier zijn hogere kosten aan verbonden en deze extra plankosten zijn niet altijd bij derden verhaalbaar.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig. In het eerste kwartaal 2018 is uit overleg met de belastingdienst gebleken dat de gemeente Vpb-plichtig is voor de grondexploitatie. Om die reden wordt jaarlijks in de begroting / jaarrekening een inschatting opgenomen voor te betalen Vpb.

Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem Nijmegen (RPW)

In het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) maakt de regio Arnhem Nijmegen afspraken over de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel. Begin 2021 wordt het nieuwe RPW vastgesteld door alle raden in de regio Arnhem Nijmegen en door de provincie. In tegenstelling tot het vorige RPW 2018-2020, waarbij het overaanbod van bedrijventerreinen moest worden teruggebracht, biedt het nieuwe RPW ruimte voor nieuwe ontwikkelingen voor bedrijventerreinen. Dat betekent dat er geen bedrijventerreinen in Overbetuwe meer geschrapt moeten worden.

Woningbouwprioritering

Sinds 2017 hebben we een nieuwe manier van sturen en programmeren van woningbouw. We sturen als gemeente nu op realisatie en kiezen op basis van kwaliteit. De nieuwe systematiek en bijbehorend afwegingskader biedt tevens meer duidelijkheid over de eventuele financiële gevolgen en/of risico's voor de gemeente in actieve complexen (een zeer beperkt deel van het totaal van plannen).

C. Corona

De uitbraak van het Corona-virus heeft in 2020 een nieuwe werkelijkheid gecreëerd. In eerste instantie was de inzet van de gemeente vooral gericht op het bestrijden van het virus, het continueren van de dienstverlening en het verlenen van steun aan inwoners, ondernemers en instellingen. Na een korte periode van versoepeling van maatregelen, bleek de inzet van landelijke maatregelen wederom noodzakelijk. Daarmee werd het steunpakket aan inwoners, ondernemingen en instelling verlengd en waar nodig ook uitgebreid.

Door de provincie en het Rijk zijn de kosten en inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis gecompenseerd. De compensatie die we in 2020 ontvingen bleek hoger dan de lasten die we in dit kader gemaakt hebben. Dit surplus zal gereserveerd worden voor toekomstige corona lasten. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de paragraaf Corona.

D. Overige risico's

Garantieverplichtingen

<i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	
Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)	39,6
Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)	121,0
Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)	0,2
Particulieren (voormalige gemeentegaranties)	14,1
Overige garanties en borgstellingen	0,7
Totaal	175,6

Het totaalbedrag aan garanties is ten opzichte van de laatst opgestelde paragraaf (bij de begroting 2021) afgenomen met afgerond € 1,2 miljoen, voornamelijk door afname van garanties van de onderdelen WSW en particulieren.

Het overgrote deel van de garanties heeft betrekking op garanties voor eigen woningen. Voor garanties vanaf 1-1-2011 loopt de gemeente hiervoor geen concreet risico meer. Dat geldt ook voor de garanties aan particulieren, waarvoor het risico in het verleden is afgekocht.

Voor de overige garanties loopt de gemeente een secundair of tertiair risico. Dat betekent dat de gemeente pas in tweede of in derde instantie wordt aangesproken. Het is nog steeds verantwoord er vanuit te gaan dat er in de voor ons liggende jaren geen substantieel beroep zal worden gedaan op de door de gemeente verstrekte garanties of afgegeven achtervang.

Brandbestrijding, hulpverlening bij rampen, opruiming explosieven

In het geval van incidenten op "rampschaal" kan de gemeente worden geconfronteerd met flinke financiële aanspraken. Daarbij moet worden gedacht aan herstelwerkzaamheden, opvang, begeleiding en compensatie van schade. Verder kan het bij grondwerkzaamheden noodzakelijk zijn om oude explosieven op te ruimen. Bij nieuwe projecten, waarbij deze kans bestaat, wordt al zoveel mogelijk een kostenraming opgenomen en worden kosten, waar mogelijk doorbelast aan projectontwikkelaars, e.d. Ook kan de gemeente een deel van de kosten (70%) bij het rijk declareren. Een deel van de kosten blijft echter voor rekening van de gemeente en hiervoor is geen bestemmingsreserve meer beschikbaar. Eventuele kosten van de beschreven onderdelen kunnen in eerste instantie worden opgevangen met de "Algemene stelpost rekening tekort e.d." van € 5 miljoen (zie totaaloverzicht).

Juridische procedures ruimtelijke plannen e.d.

De mogelijkheid bestaat dat aan de algemene reserve middelen moeten worden onttrokken om één of meerdere langsepende (ruimtelijke) kwesties voor de gemeente tot een goed eind te kunnen brengen. Hiervoor nemen wij standaard een risicobedrag op van € 0,5 miljoen.

Opvang tekorten jaarrekening en verbonden partijen.

Als deelnemer aan een verbonden partij zijn we (indirect) verantwoordelijk voor de financiële risico's van deze partij. Inzicht in de risico's van een verbonden partij en sturing op de beheersing van deze risico's is daarom belangrijk. In de "paragraaf Verbonden Partijen" is het risicoprofiel van de verbonden partij beschreven.

In ons eigen risicoprofiel houden we in dit onderdeel "overige risico's" rekening met deze risico's. Eventuele rekeningtekorten en extra bijdragen aan verbonden partijen kunnen in eerste instantie worden opgevangen met de "Algemene stelpost rekening tekort e.d." van € 5 miljoen (zie totaaloverzicht).

E. Recapitulatie incidentele financiële risico's

(bedragen x €1 miljoen)	
A. Grote projecten	
Prijsstijgingen	0,5
B. Grondexploitatie algemeen	
Gewogen risicoanalyse	1,1
C. Overige risico's	
Juridische procedures	0,5
Algemene stelpost rekening tekort, e.d.	5,0
Totaal eenmalige financiële risico's	7,1

Structurele risico's

Hieronder beschrijven wij de belangrijkste risico's waaruit structureel financiële consequenties voort kunnen vloeien.

De decentralisaties in het sociaal domein

In oktober 2020 is het beleidsplan Sociaal Domein door de gemeenteraad vastgesteld. Het beleidsplan beschrijft de ambitie voor de uitvoering van onze taken op het gebied van de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet, en de doelen die we willen bereiken. Centraal daarin staat de beweging om het Sociaal Domein te transformeren, waarbij het voorliggende veld verder versterkt wordt en ingezet wordt op preventie. We hebben de belangrijkste activiteiten daartoe voor de komende jaren benoemd. Concrete uitwerking hiervan beschrijven we in diverse uitvoeringsplannen, waaronder het jaarlijkse te actualiseren uitvoeringsplan STO (Sociaal Team Overbetuwe). We verwachten middels de activiteiten die we inzetten zoals beschreven in dit beleidsdocument en in het uitvoeringsplan STO belangrijke stappen te zetten om financieel in control te komen. Hiertoe is in oktober 2020 tevens een aantal maatregelen geformuleerd. Eventuele bijstellingen ten opzichte van de begroting worden meegenomen in de reguliere P&C cyclus.

De structurele risico's die voortvloeien uit de taken in het sociaal domein kunnen we beter in beeld brengen dan eerder. We hebben meer zicht op de omvang van de vraag naar zorg, maar dat zicht is nog onvoldoende om een valide trendmatige prognose te maken van daarmee samenhangende zorgkosten. Onze nieuwe monitor en dashboard helpen ons bovendien om steeds beter, op basis van ervaringscijfers van afgelopen jaren, de kostenontwikkeling in beeld te krijgen.

BBV-indicatoren

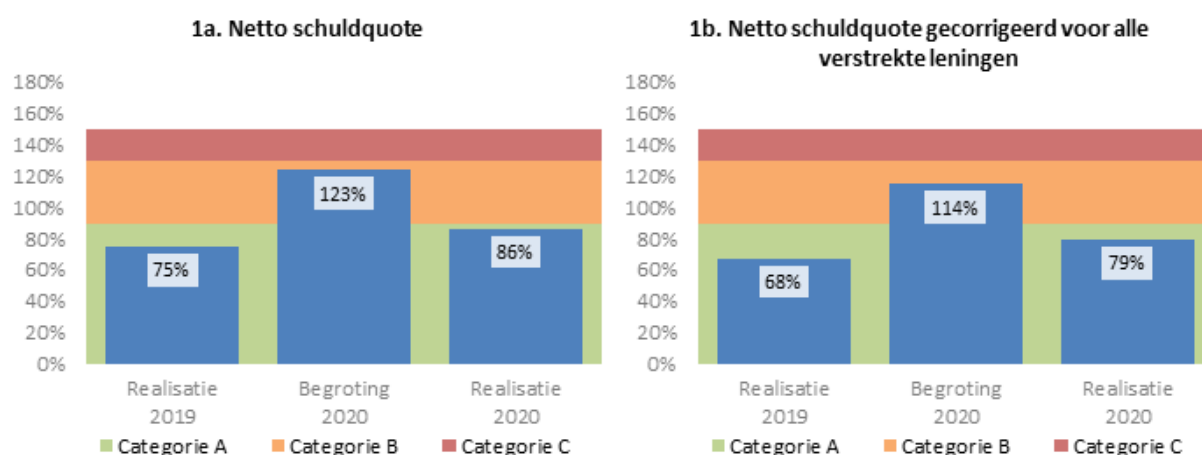
Voor een beter inzicht in de financiële positie van de gemeenten is er een zestal wettelijke indicatoren ontwikkeld. De verandering van onze financiële positie komt ook in de scores van deze indicatoren tot uitdrukking.

In onderstaande tabel is niet alleen het betreffende kengetal voor de jaarstukken 2020 opgenomen, maar ook die van de begroting 2020 en het jaarverslag 2019. Bij de beoordeling van de financiële positie is het immers ook relevant om inzicht te hebben hoe de kengetallen zich ontwikkelen ten opzichte van voorgaande jaren. Door de visuele weergave is de duiding van de risico categorieën in één oogopslag zichtbaar.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2020	2020
1a. Netto schuldquote	74,7%	123,4%	86,2%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	67,6%	114,5%	79,0%
2. Solvabiliteitsratio	25,3%	18,0%	20,6%
3. Grondexploitatie	5,2%	6,8%	5,2%
4. Structurele exploitatieruimte	-0,4%	0,8%	-1,9%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	77,7%	83,6%	79,0%

Zoals uit de grafieken blijkt zitten we met het kengetal structurele exploitatieruimte in de categorie C 'meest risicovol'. Het kengetal solvabiliteit ligt met een score van 20% precies op de grens van 'neutraal' en 'meest risicovol'. De beslissingen die, in het kader van spoor 2, nodig zijn voor een structureel sluitende meerjarenbegroting (spoor 2) zullen een positief effect gaan hebben op deze scores.

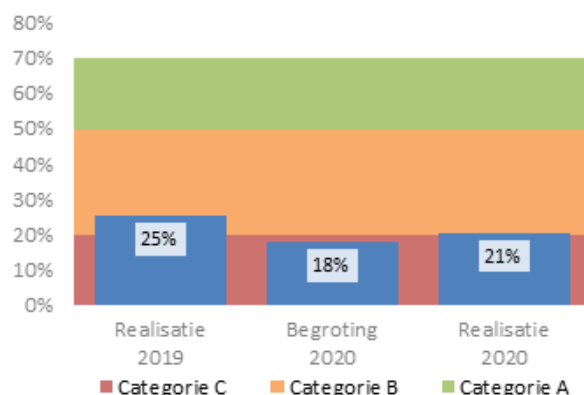
1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

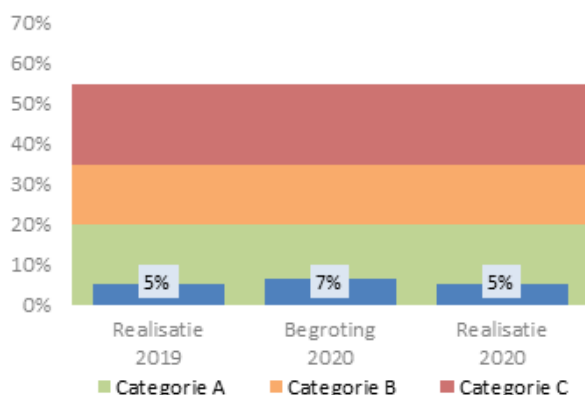
2. Solvabiliteitsratio

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

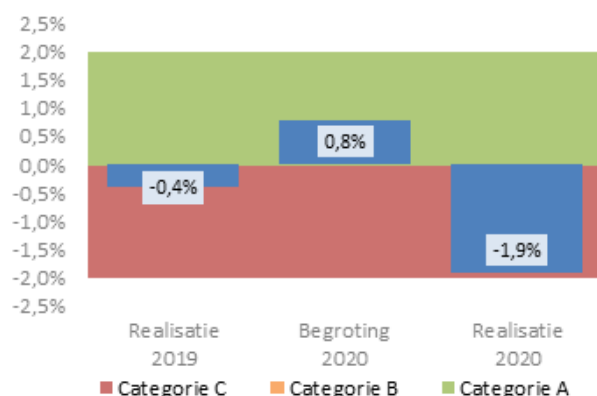
3. Grondexploitatie

3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitatie is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

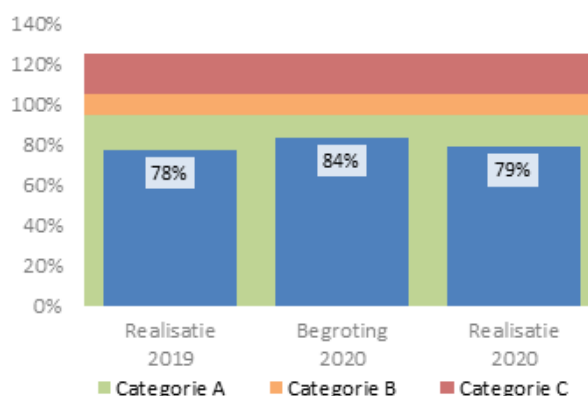
4. Structurele exploitatieruimte

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

III. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de openbare ruimte bevinden zich veel zaken die eigendom van de gemeente zijn. Deze eigendommen kunnen als volgt worden ingedeeld:

- infrastructuur: wegen, water en riolering
- voorzieningen: groen (o.a. bomen), verlichting, sportvelden, speelvoorzieningen
- gebouwen: scholen, sport- en welzijnsaccommodaties, huisvesting gemeente en brandweer

Al deze eigendommen, die ook wel kapitaalgoederen worden genoemd, moeten door de gemeente worden onderhouden. De door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden in deze paragraaf toegelicht.

Welke afspraken zijn over het onderhoud van de kapitaalgoederen gemaakt?

De gemeenteraad heeft beleids- en beheerplannen vastgesteld die uitgangspunten bevatten voor het onderhoud. Het kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte (BOR) is een goed instrument gebleken om daadwerkelijk de afgesproken kwaliteit in de praktijk te realiseren. De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2019 amendement A-2 aangenomen, waarbij zij aangeeft dat zij het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte op een hoger niveau wil brengen. Dit is een speerpunt in het Uitvoeringsprogramma 2018-2022 geworden. In 2021 wordt het nieuwe integraal kwaliteitsplan openbare ruimte (beleid naar aanleiding van het amendement A-2) vastgesteld. Hierin worden de nieuwe (bijgestelde) kwaliteitseisen t.b.v. inrichting en beheer openbare ruimte voorgelegd. Na vaststelling van het kwaliteitsplan kunnen de nieuwe integrale beheerplannen worden opgesteld. In de plannen die op termijn ter vaststelling aan het college worden aangeboden, worden naar aanleiding van het kwaliteitsniveau de beheermaatregelen concreter geformuleerd.

Beleidsdocument	Datum vaststelling	Geplande actualisatie
Integraal Beheerplan Openbare Ruimte	14-12-2010	2021
Beheerplan wegen 2014 - 2018	17-03-2015	2021
Gemeentelijk Rioleringsplan	04-12-2017	2021
Handboek locatie eisen	04-02-2014	2021
Beleidsplan Licht in Overbetuwe	06-02-2018	2021
Beleidsplan Speelvoorzieningen	23-05-2012	2021
Nota Voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties	11-04-2013	2022
Gemeentelijke accommodaties niet zijnde gebouwen (sportvelden, veldmeubilair, sportinventaris)	28-10-2008	2021
Visie op vastgoed	20-02-2018	2021

Kwaliteitsniveaus

In het Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte is gewerkt met kwaliteitsniveaus. Waarom die kwaliteitsniveaus? Bij het beeldgericht werken krijgt het sturen op beeldkwaliteit met behulp van beelden/foto's de voorkeur boven het sturen op budgetten en frequenties. Met behulp van herkenbare foto's en eisen zijn belanghebbenden binnen en buiten de organisatie beter te informeren over de doelstellingen en de resultaten van de verschillende beheermaatregelen.

In plannen vastgelegde kwaliteitsniveaus van het onderhoud

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Kwaliteitscriteria (laag, basis of hoog)
Beleidsplan Openbare Ruimte	14-12-2010	<i>Wegen:</i> basisniveau <i>Groen</i> Binnen bebouwde kom: basis/hoog niveau Buiten bebouwde kom: basisniveau Bedrijventerreinen: basisniveau <i>Straatreiniging</i> Centra en bebouwde kom: basisniveau Buiten bebouwde kom: basisniveau Bedrijventerreinen: basisniveau Openbare verlichting: basisniveau <i>Straatmeubilair</i> Binnen bebouwde kom: basisniveau Buiten bebouwde kom: basisniveau Bedrijventerreinen: basisniveau Er komt een actuele leidraad "Inrichting en Beheer Openbare Ruimte" waarin de eisen zijn opgenomen waaraan een nieuwe of te renoveren openbare ruimte aan moet voldoen. Deze leidraad zal medio april 2021 worden aangeleverd.
Beheerplan Wegen 2014 - 2018	17-03-2015	Wegen basisniveau
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	04-12-2017	De gemeente moet voldoen aan de gemeentelijke watertaken zoals beschreven in de Wet milieubeheer en de Wet op de waterhuishouding. Deze taken vormen de basis van het GRP 2018-2022. Uitgangspunten bij het opstellen van het GRP waren: 1. Risico gestuurd rioolbeheer. Dit houdt in dat rioolvervanging niet langer bepaald wordt aan de hand van de technische afschrijving, maar aan de hand van inspectiegegevens en de situering van het riool. Met het risico gestuurd rioolbeheer wordt de verwachte vervangingsopgave over een langere periode uitgespreid. Tijdens de planperiode kan, op basis van nieuwe inspectieresultaten blijken dat de uitgangspunten voor de kostenramingen van dit GRP niet meer volledig juist zijn. Het is de verwachting dat dit slechts beperkte wijzigingen zullen zijn. 2. De financiële consequenties van de investeringen en werkzaamheden worden voor een periode van 20 jaar berekend. 3. In de meerjarenramingen van het GRP wordt rekening gehouden met een jaarlijkse loon- en prijsstijging van 1,5%. Ter compensatie hiervan wordt het riooltarief jaarlijks met 0,5% verhoogd. 4. Een kostendekking van 100%, waarbij rekening wordt gehouden met de in te calculeren rente over de voorziening riolering. 5. De minimumomvang van de voorziening riolering bedraagt € 1.000.000. 6. Het (resterende) saldo van de voorziening wordt in 10 jaar ingezet ter verlaging van de rioolheffing. 7. De uit de jaarrekening blijken exploitatievoordelen worden gebuikt ter verlaging van de rioolheffing. Het na te streven kwaliteitsniveau kan worden bepaald op "basis".

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Kwaliteitscriteria (laag, basis of hoog)
Beleidsplan Licht in Overbetuwe	06-02-2018	Zowel voor de beheerskaders (masten, armaturen, etc.) als voor de beleidskaders (sociale veiligheid, verkeersveiligheid, etc.) is in het plan vastgelegd dat het na te streven kwaliteitsniveau "basis" is. Uitgangspunt is: Openbare verlichting voor de verkeersveiligheid en op hoofdfietsroutes (plus). Dit betekent alleen openbare verlichting buiten de bebouwde kom als dat voor de verkeersveiligheid nodig is (bijvoorbeeld bij kruispunten en verkeersgevaarlijke situaties als bochten, obstakels ed.) en er geen betere alternatieven zijn zoals markering, reflectie e.d. Op alle hoofdfietsroutes (en plus routes) is oriëntatieverlichting behalve op de Drielse Rijndijk, de Randwijks Rijndijk en de Waaldijk vanwege de flora en faunawetgeving, dit is namelijk Natura2000 gebied. De beheer- en beleidskaders worden op dit moment uitgerold. De verwachting is dat voorjaar 2021 alle kaders zijn uitgevoerd in het buitengebied.
Beleidsplan Speelvoorzieningen	23-05-2012	Onderhoud en beheer van speelvoorzieningen gaat uit van wettelijke (veiligheids)voorschriften. Met behulp van inspecties wordt dit geborgd. Er is een grens aan de financiële ruimte voor het onderhoud en beheer. Met behulp van een meerjaren renovatieplan wordt wijk- en kerngericht gewerkt aan renovaties van speelruimte.
Nota voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties	19-11-2019	Het gaat hier om de gemeentelijke gebouwen voor welzijn en sport, de schoolgebouwen en de overige gebouwen (huisvesting bestuur en ambtenaren, brandweer, enz.). De basis onder de onderhoudsbegrotingen is gelegen in door derden opgestelde meerjarenonderhouds-planningen. In 2019 zijn er nieuwe meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) gemaakt. Voor de gebouwen met de gebruiksfuncties sport, welzijn en kantoor zijn de plannen inmiddels omgevormd tot DMJOP's, waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is. Op 19-11-2019 zijn de duurzame meerjaren onderhoudsplannen vastgesteld in de gemeenteraad. Deze vormen een basis voor de kapitalisatie van de voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties. Indien op basis van de DMJOP's vervanging noodzakelijk is, bekijken we eerst kritisch of vervanging daadwerkelijk nodig is. Wij gaan op een afgewogen manier met de financiële middelen om.
Gemeentelijke accommodaties niet zijnde gebouwen (voetbalvelden, veldmeubilair en sportinventaris)	28-10-2008	Bij de voetbalvelden bekijken we jaarlijks kritisch welk onderhoud daadwerkelijk nodig is. We hebben hiervoor geen meerjarenonderhouds-plannen gemaakt. Voor de kunstgrasvelden is op basis van een inventarisatie de staat in kaart gebracht en de mogelijke vervanging. Gekeken moet worden naar de onderhoudsvergoedingen die de verenigingen ontvangen in combinatie met kostprijsdekkende tarieven. Er wordt een Sportnota gemaakt, waarbij ook een uitspraak over kostprijsdekkende tarieven wordt gedaan. De sportinventaris wordt jaarlijks gekeurd. Aan de hand van de jaarlijkse keuring bekijken we of vervanging nodig is of dat onderhoud voldoende is. Ook controleren we jaarlijks het veldmeubilair en bekijken we welk veldmeubilair aan vervanging toe is. Op basis hiervan kan het na te streven onderhoudsniveau worden aangemerkt als "basis".
Visie op Vastgoed	20-02-2018	Medio 2020 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken van de uitwerking van de pijlers van de Visie op Vastgoed. Afsproken is dat in 2021 een verdere actualisatie plaatsvindt.

Financiële consequenties

Voor klein onderhoud, investeringen en stortingen in voorzieningen voor groot onderhoud van al onze kapitaalgoederen is € 9,8 miljoen in de begroting 2020 opgenomen. Dat is ongeveer 9% van de totale begroting. In de volgende tabel staan de budgetten vermeld die voor 2021 voor het onderhoud beschikbaar zijn om het door de raad opgedragen kwaliteitsniveau waar te maken. Tevens wordt aangegeven of er naast deze budgetten onderhoudsvoorzieningen of bestemmingsreserves (BR) zijn gevormd, waaruit het groot onderhoud op de langere termijn kan worden bekostigd. In het geval dat “neen” wordt vermeld, wordt daarmee bedoeld dat er geen onderhoudsvoorziening of bestemmingsreserve beschikbaar is. In dat geval zijn de onderhoudskosten geheel opgenomen in de exploitatiebegroting.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Plan	Jaar vaststelling	Begroot 2021	Voorz. /BR beschikbaar	Voldoende omvang?
Wegbeheer	Beheerplan Wegen	2015	5.470	Neen	IKP/OR
Openbaar groen	Beheerplan Openbare Ruimte	2010	1.896	Neen	IKP/OR
Straatreiniging	Beheerplan Openbare Ruimte	2010	28	Neen	IKP/OR
Water	Waterplan gemeente Overbetuwe	n.v.t.	198	Maakt deel uit van GRP	Zie GRP
Riolering	GRP 2018-2022	2017	2.801 ^[1]	Ja	Ja
Straatverlichting	Beleidsplan Openbare Verlichting	2018	395	Neen	IKP/OR
Speelvoorzieningen	Speelruimteplan	2012	147	Neen	IKP/OR
Schoolgebouwen	Nota voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties Basis is het M.O.P. 2018	2018	100	Ja	Ja
Gebouwen voor huisvesting bestuur en ambtelijk apparaat	Nota voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties Basis is het D.M.O.P. 2019	2019	146	Ja	Ja
Gebouwen voor welzijn en sport	Nota voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties Basis is het D.M.O.P. 2019	2019	381	Ja	Ja
Accommodaties niet zijnde gebouwen (sportvelden, veldmeubilair, sportinventaris)	Sportnota (nog vast te stellen)	2021	156	Neen	Exploitatiekosten: ja Grootonderhoud kunstgras: Neen, via PNL
Totaal			11.718		

[1] Excl. de onttrekking uit de voorziening.

In bovenstaande financiële gegevens zijn de bedragen uit de betreffende taakvelden verwerkt. Voor de gemeentelijke gebouwen zijn de ramingen voor onderhoudslasten uit het meerjarenonderhoudsplan op het overzicht vermeld. Op de taakvelden van de gemeentelijke gebouwen zijn namelijk ook overige niet onderhoudsgerelateerde exploitatielasten verwerkt.

IV. Financiering

Deze paragraaf gaat o.a. over de gemeentelijke treasuryfunctie. Treasury staat voor het beheer van het geld van de gemeente. Binnen de treasuryfunctie is financiering een belangrijk werkveld.

Beleidskader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) stelt regels aan de financieringsfunctie van gemeenten en biedt een kader voor de beheersing van risico's die uit deze functie voortvloeien. Op lokaal niveau is deze regelgeving vertaald in een treasurystatuut dat door de gemeenteraad is vastgesteld. In dit statuut is de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt van de wet fido is dat een gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hierbij gelden als wettelijke normen de, hieronder nader toegelichte, kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast zijn decentrale overheden verplicht tot het schatkistbankieren boven een bepaald drempelbedrag, maar kunnen niet lenen van de schatkist. Ook stelt de Wet fido strenge eisen aan de kredietwaardigheid van tegenpartijen en de te gebruiken instrumenten.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren verplicht gemeenten om hun overtollige liquiditeiten vanaf een bepaald drempelbedrag onder te brengen bij het Rijk. Het drempelbedrag wordt vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente bedroeg dit drempelbedrag in 2020 € 785.588. Het drempelbedrag is in 2020 niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2020					
(1)	Drempelbedrag	785,588			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	142	129	130	110
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	644	657	656	676
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2020					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	104.745			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	104.745			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	785,588			

Marktrente ontwikkelingen

De geldmarktrente (bij kortlopende financiering) is in 2020 negatief gebleven en zelfs nog verder gedaald, mede door het aanhoudende ruime monetaire beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De 1 maands Euro Interbank Offered Rate (EURIBOR; maatstaf voor de geldmarktrente) bijvoorbeeld is in 2020 verder gedaald van 0,44% negatief naar 0,50% negatief. De rente op de geldmarkt wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de ECB. De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. In 2020 heeft de ECB de depositorente, voor het aanhouden van liquiditeiten bij de ECB, stabiel gehouden op 0,5% negatief.

De kapitaalmarktrente (bij langlopende financiering) of wel de lange rente met als maatstaf de rente op 10-jaars staatsleningen is in 2020 stevig verder gedaald van 0,06% negatief per ultimo 2019 naar 0,48% negatief ultimo 2020.

Gemeentefinanciering

De financiering van de gemeente bestaat voor wat betreft de kortlopende financiering tot een jaar, ten behoeve van de financiering van haar werkkapitaal, uit kasgeldleningen. Door middel van het aantrekken van kasgeldleningen is optimaal gebruik gemaakt van de negatieve renteniveaus. De hoogte van het totaal van aangetrokken kasgeldleningen wordt in belangrijke mate begrensd door de verderop toegelichte kasgeldlimiet.

Daarnaast heeft de gemeente opgenomen langlopende leningen, met een looptijd langer dan een jaar. De geldstromen die voortkomen uit investeringen in grote projecten en uit verkopen van grondcomplexen bepalen in grote mate de omvang van deze langlopende leningenportefeuille. Het saldo van de langlopende leningen is in 2020 gestegen met afgerond € 21 miljoen. In totaal is in 2020 € 10,3 miljoen aan langlopende leningen afgelost en is voor € 31 miljoen aan nieuwe langlopende leningen afgesloten. Door nieuw afgesloten financiering is geprofiteerd van de daling van de kapitaalmarktrente. De gemiddelde resterende looptijd van de uitstaande lange termijn leningen per ultimo 2020 is 17 jaar. De gemiddeld gewogen rentelast op deze leningen is 1,7% (2019 2,3%).

Rentetoerekening

De financiering van de gemeentelijke activa vindt plaats met interne middelen (reserves en voorzieningen) en met extern aangetrokken geldleningen. Deze werkelijke rentelasten ofwel toe te rekenen rentelasten worden intern aan de diverse gemeentelijke producten doorberekend door middel van een omslagrente. De methode van rentetoerekening is voorgeschreven door de commissie Besluit Begroten en Verantwoorden. Over 2020 is deze omslagrente bepaald op 1,5%. Het toerekenen gebeurt op basis van de boekwaarde van de investeringen op de balans. Het verschil tussen de werkelijk rentelasten en de toegerekende rentelasten door middel van de omslagrente vormt het renteresultaat. De totale boekwaarde van de investeringen bedroeg per 1 januari 2020 € 139 miljoen. De toegerekende rentelasten over deze investeringen over het verslagjaar bedroegen € 2,1 miljoen. De werkelijke betaalde rente in 2020 bedroeg € 2,1 miljoen, waarvan € 142.000 is doorbelast aan grondexploitatie. Het renteresultaat over 2020 bedroeg afgerond €3.000 positief.

Het onderstaande renteschema geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de verstrekte leningen, investeringen en grondexploitaties.

Schema rentetoerekening 2020 (bedragen x €1.000)	
Netto rentelasten kort- en langlopende leningen	1.342
Rente over eigen vermogen en voorzieningen	897
Toe te rekenen rente aan grondexploitatie	-142
De werkelijk toe te rekenen rente aan investeringen	2.097
De toegerekende rente via renteomslag	-2.094
Renteresultaat op taakveld Treasury	3

Renterisicobeheer

Voor de beheersing van het renterisico op korte en lange financiering gelden de Fido-normen: kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

1. Kasgeldlimiet (renterisico - vlottende schuld)

De kasgeldlimiet begrenst de hoogte van het totaalbedrag aan kasgeldleningen (looptijd korter dan een jaar), waarover renterisico mag worden gelopen. Over het algemeen zijn kortlopende leningen goedkoper dan langlopende leningen en dus op korte termijn financieel aantrekkelijk. Op de lange termijn is er echter een renterisico, immers er is een kans dat de herfinanciering duurder uitpakt. De kasgeldlimiet voor onze gemeente bedraagt voor 2020 afgerond € 8,9 miljoen. Dit is 8,5% van de begrotingstotaal. Bij het overschrijden van de kasgeldlimiet zal onze gemeente de korte leningen omzetten naar langlopende leningen, behalve bij incidentele tijdelijke overschrijdingen. De kasgeldlimiet mag niet met meer dan twee achtereenvolgende kwartalen worden overschreden.

Kasgeldlimiet 2020 (bedragen x €1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten in grondslag	8,5	8,5	8,5	8,5
- in bedragen	8.903	8.903	8.903	8.903
2. Omvang vlottende korte schuld	15.524	22.114	8.843	9.167
3. Vlottende middelen	2.983	6.243	3.644	3.568
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	12.541	15.871	5.199	5.599
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.903	8.903	8.903	8.903
Ruimte +, Overschrijding (1-4)	-3.638	-6.968	3.704	3304

Van de gunstige geldmarktrente (negatieve rente) is maximaal gebruik gemaakt binnen de kaders van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is in het eerste en in tweede kwartaal van 2020 overschreden en in het derde en vierde kwartaal niet. De gemeente heeft dus binnen de wettelijke kaders gehandeld.

2. Renterisiconorm (renterisico – vaste schuld)

De renterisiconorm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan aflossingen en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. De renterisiconorm bedraagt 20 procent van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat maximaal 20 procent van het totaal van de begroting aan rentegevoeligheid onderhevig mag zijn. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld

Stap	Variabelen (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie	Verschil
1)	Renteherzieningen	0	0	0
2)	Aflossingen	10.372	10.331	-41
3)	Renterisico (1+2)	10.372	10.331	-41
4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm	20.949	25.646	4.697
5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	10.577	15.315	4.738
5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm			
4a)	Begrotingstotaal	104.745	128.231	23.486
4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%
(4)=(4a x 4b)	Renterisiconorm	20.949	25.646	4.697

Uit deze tabel blijkt dat de renterisiconorm in 2020 niet is overschreden.

Kredietrisico's

Kredietrisico's ontstaan enerzijds door het verstrekken van leningen, anderzijds door het verstrekken van gemeentegaranties. In de financiële verordening en het Treasurystatuut is bepaald dat leningen en garanties alleen worden afgegeven indien zij een publieke taak dienen. Een overzicht van de afgegeven garanties is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen. De gemeente heeft begin 2020 € 7,9 miljoen aan uitgezette leningen:

- Lening aan ondernemingscentrum De Schalm van € 1.520.000. De waarde per 1 januari 2020 bedraagt € 971.733.
- Hypothecaire geldleningen verstrekt aan personeel met een boekwaarde per 1 januari 2020 van € 113.472 (betreft restanten van de opgeheven regelingen).
- Achtergestelde geldlening aan Vitens. In 2006 zijn de preferente aandelen Vitens verkocht en omgezet in een lening. De waarde per 1 januari 2020 bedraagt € 310.320.
- Verstrekte geldlening aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) van afgerond € 6.460.540 per 1 januari 2020.
- Overige leningen aan verenigingen, scholen en personeelsregelingen voor een bedrag van in totaal € 71.939 per 1 januari 2020.

In 2020 hebben er op verstrekte leningen door de gemeente geen wanbetalingen plaatsgevonden.

V. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering algemeen

In deze paragraaf komen de verschillende onderwerpen op het terrein van de bedrijfsvoering aan de orde. Eerst schetsen wij welke activiteiten we dit jaar uitvoerden. Daarna blikken we terug op de verschillende onderwerpen die niet gekoppeld zijn aan een speerpunt uit de Uitvoeringsagenda 2018-2022. De speerpunten staan in programma 9 “Financiën en Bedrijfsvoering”.

Visie op bedrijfsvoering Overbetuwe, Meer-Waarde Creëren 2018-2020

Voor een optimale dienstverlening aan onze inwoners en collega's heeft de gemeente Overbetuwe een dienstverleningsconcept en bedrijfsvoeringvisie ontwikkeld die op elkaar aansluiten. De implementatie van de visie is als gevolg van de organisatieontwikkelingen en de gevolgen van corona met enige vertraging ter hand genomen. De coronacrisis heeft veel operationele effecten gehad op onze bedrijfsvoering. Met name op het gebied van ICT hebben we snel maatregelen moeten nemen om de dienstverlening en processen van onze organisatie zo goed mogelijk door te kunnen laten lopen. De komende jaren zetten we ons verder in om de bedrijfsvoering naar een hoger niveau te tillen.

Personeel en organisatie

Organisatie

Hoofdstructuur

Per 1 januari 2020 is een nieuwe hoofdstructuur voor de organisatie in werking getreden. Door middel van deze structuur, met een indeling in domeinen, zijn vakinhoudelijke processen meer bij elkaar gebracht en is de sturing in de organisatie verbeterd. Hiermee is een basis gelegd voor de verdere professionalisering van de organisatie op zowel de hardere (processen, procedures, middelen) als zachtere aspecten (cultuur, houding en gedrag). Ten aanzien van deze nieuwe structuur, stond 2020 in het teken van het invullen van functies en het uitwerken en implementeren van de nieuwe governancestructuur. Om de hoofdstructuur te realiseren en het management kwantitatief en kwalitatief te versterken, is in de Programmabegroting 2020 een bedrag opgenomen van € 250.000 structureel. Dit bedrag is volledig benut hiervoor.

Organisatievisie en koers

De richting voor de verdere professionalisering is neergelegd in de “Organisatievisie en koers Overbetuwe 2020” die in juli 2020 vastgesteld is door het college. Deze visie is een belangrijke leidraad voor onze organisatieontwikkeling voor de komende jaren. Onze 4 kernwaarden (eigenaarschap, resultaatgericht, coöperatief, zelfbewust) lopen hier als een rode draad doorheen, alsook de 4 vastgestelde pijlers (basis op orde, heldere richting, minder regels en meer kader, warme zakelijkheid).

De effecten van corona en de wisselingen op diverse managementposities hebben ervoor gezorgd dat we in 2020 minder aandacht konden besteden aan het implementeren van deze organisatievisie dan gepland. Voor het doorontwikkelen van de organisatie is in de Programmabegroting 2020 een bedrag opgenomen van € 500.000 incidenteel, verdeeld over de periode 2020 t/m 2022. In verband met de effecten van corona wordt dit bedrag benut in 2021 en 2022.

Naast deze Organisatievisie, stelden we tevens een Interactievisie (“Gemeente Overbetuwe: samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar!”) vast in september 2020. Daarnaast vonden er diverse activiteiten (zoals trainingen en pilots) plaats in het kader van de Omgevingswet waarvan de ingangsdatum met 1 jaar is uitgesteld (naar 1 januari 2022). Deze ontwikkelingen zijn als separate speerpunten in de Uitvoeringsagenda 2018-2022 opgenomen, waardoor we ze in dit onderdeel verder buiten beschouwing laten. Belangrijk om te vermelden is dat we voor het succesvol implementeren van de Omgevingswet, de Interactievisie en de Organisatievisie aandacht besteden aan een omslag in cultuur en de daarbij behorende houding en gedrag. Vanuit deze ontwikkeltrajecten zijn we in 2020 gestart om dit in samenhang op te pakken. In 2021 krijgt dit verder vorm.

Personeel

Functiewaardering

Een aantal functies (bijv. Documenten Informatie Voorziening (DIV), management, functioneel beheer) zijn voorgelegd voor waardering en toetsing. Dit heeft geleid tot inpassing in een andere HR-21 functie en een hogere functionele schaal. Een aantal functies wordt nog voorgelegd voor functiewaardering in 2021. Het bedrag van € 275.000 structureel is deels benut in 2020. Voor het overige deel vindt besteding in 2021 plaats.

Duurzame inzetbaarheid / de vitale medewerker

In 2020 is in verband met corona enigszins vertraagd invulling gegeven aan het vitaliteitsbeleid. Een werkgroep waarin medewerkers, de ondernemingsraad en het management zijn vertegenwoordigd, is voortvarend aan de slag gegaan met dit beleid. De thema's (bewegen, lekker in je vel, zingeving, mentale gezondheid, dagelijks functioneren en samen sterk) binnen dit beleid krijgen aandacht in de organisatie. Facilitering van onze medewerkers vindt plaats door middel van bijvoorbeeld het geven van vitaliteitstips, het organiseren van trainingen en het aanbieden van een meerkeuzemenu met activiteiten op het gebied van vitaliteit. Hierbij is een belangrijk uitgangspunt dat vitaliteit een verantwoordelijkheid is van de werkgever én medewerker.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

De doorontwikkeling van deze wet is in 2020 gerealiseerd en afgerond. Alle medewerkers hebben een arbeidsovereenkomst ontvangen, lokale regelingen zijn aangepast, trainingen hebben plaatsgevonden en er is invulling gegeven aan artikel 11.5 Geschillenbeslechting door aansluiting bij de regionale geschillencommissie.

Arbo / verzuim

In 2020 is het verzuimpercentage 6,63% (2019: 6,65%). In 2020 is het verzuim periodiek gemonitord en daar waar mogelijk op de effecten van corona. Geconcludeerd kan worden dat de coroneffecten op het verzuim geringer zijn dan we hadden verwacht. In het 4e kwartaal 2020 zien we wel een toename van het coronagerelateerde verzuim. Vanaf de coronacrisis in maart 2020 laat het kortdurend verzuim een zeer ruime daling zien van circa 40% ten opzichte van 2019.

Over heel 2020 is dit circa 20% ten opzichte van 2019. De verklaring hiervoor kan zijn dat het thuiswerken hierop een positieve invloed heeft. De afname van het aantal ziekmeldingen heeft ook zijn effect op de meldingsfrequentie. Deze laat een daling zien in 2020 naar 1,0 (2019: 1,5). Het langdurend verzuim laat een stijging zien in 2020: 5,11% (2019: 4,95%) en blijft om aandacht vragen.

Uitgangspunt blijft dat verzuim continue aandacht heeft binnen het management. Daarnaast blijven we inzetten op verzuimreductie door bijvoorbeeld de inzet van de Arbodienst en IZA bedrijfszorgpakket, het vitaliteits-beleid, een verzuimtraining voor de managers en aandacht voor verzuimreductie bij de aanbesteding Arbodienst. De aangepaste werkwijze van de Arbodienst door het inzetten van een preventiemedewerker kan ook een bijdrage leveren aan de verzuimreductie.

Ontwikkeling ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

	2016	2017	2018	2019	2020
Norm Overbetuwe	4%	4%	4%	4%	5%*
Werkelijk Overbetuwe	5,4%	6,9%	6,9%	6,7%	6,6%
Gemeenteklasse 20.000 – 50.000 inwoners*	5,6%	5,4%	5,8%	5,8%	N.n.b.
Landelijk alle gemeenten*	5,1%	5,3%	5,6%	5,4%	N.n.b.

*De ziekteverzuimnorm is geactualiseerd op 5% (i.p.v. 4%).

Dit percentage is realistischer o.b.v. de landelijke kengetallen die o.a. zijn opgenomen in de VNG Personeelsmonitor.

Systematiek P-budget

Evaluatie P-budget

In 2019 heeft de Raad ingestemd met de evaluatie van het P-budget. In 2020 is gestart met de uitwerking van de aanbevelingen. Onderstaand wordt een opgave gedaan van de (inhuur)kosten en formatie en/of budgetten in verband met de WGR. Dit naar aanleiding van de aanbeveling die is gedaan bij evaluatie van het P-budget en deze luidt:

Geef bij de jaarrekening de werkelijke omvang aan van de:

- (inhuur)kosten uit projectgelden;
- formatie en/of budgetten die op basis van de WGR bij samenwerkingsverband zijn ondergebracht.

a. Inhuurkosten

De totale inhuurkosten (incl. projecten) zijn in onderstaand overzicht opgenomen. De totale inhuurkosten laten een daling zien in 2020 van 23% t.o.v. 2018 en 8% t.o.v. van 2019.

Inhuur 2020	Totaal inhuur	Inhuur tlv P-budget	Inhuur tlv taakveld	Investerings- / projecten	Grexe n e.d.
Inhuur tlv P-budget	3.845.771	3.845.771			
Inhuur ziekte, personele knelpunten	461.893	461.893			
Inhuur tlv P-budget/overige budgetten (budget overgeheveld naar P-budget)	495.268	495.268			
Totaal inhuur tlv P-budget 2020		4.802.932			
Inhuur tlv overige budgetten	1.390.265		465.387	548.625	376.253*
Totaal inhuur 2020	6.193.197	4.802.932	465.387	548.625	376.253*
Totaal inhuur 2019	6.739.200	5.103.000	1.062.000	176.200	398.000
Totaal inhuur 2018	8.065.000	7.027.000	215.000	577.000	246.000

* De kosten van inhuur maken deel uit van het totale grondexploitatieplan. Die kosten worden zoveel mogelijk gedekt uit grondverkoop. Jaarlijks wordt gerapporteerd over de (financiële) ontwikkeling van de grondcomplexen.

b. WGR formatie en/of budgetten

De formatie en/of budgetten 2020 die op basis van de WGR bij samenwerkingsverbanden zijn ondergebracht staan in onderstaand overzicht. De formatie en/of bedragen die in het verleden in het kader van de wet zijn ondergebracht bij de ODRA en VGGM zijn niet opgenomen in onderstaand overzicht. De reden hiervoor is dat deze taken niet meer wettelijk belegd zijn bij de gemeente en we hierin als gemeente dus ook geen lokale keuze meer kunnen maken.

WGR / outsourcen 2020	Uitvoering door	Formatie (FTE)	Kosten gebaseerd op aantal FTE
ICT	Gemeente Lingewaard	7,8 fte	€ 568.000
Leerplicht	MGR	2,4 fte	€ 146.000

Ontwikkeling P-budget 2015-2020

Het P-budget 2020 resulteert in een onderbesteding van incidenteel € 375.000 afgerond. De onderbesteding is vooral te verklaren door de effecten van corona op de organisatieontwikkeling (zie ook bij organisatieontwikkeling en functiewaardering). Voornamelijk de uitgaven voor opleidingen, toelagen en personele knelpunten laten een onderbesteding zien. Daarnaast ontvingen we meer UWV-uitkeringen (bijv. voor zwangerschap, ziekte) dan begroot.

Ontwikkeling personeelsbudget 2015 - 2020

(bedragen x € 1mln.)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totale omvang personeelsbudget o.b.v. primaire begroting in miljoen	€ 18,7	€ 19,0	€ 19,6	€ 22,5*	€ 23,8**	€ 26,4**
Totale omvang personeelsbudget o.b.v. aangepaste begroting (incl. mutaties)	€ 18,7	€ 20,1	€ 22,0	€ 24,0	€ 25,3	€ 26,0
Werkelijke uitgaven personeelsbudget	€ 18,7	€ 19,9	€ 22,4	€ 24,4	€ 25,3	€ 25,6

* Is incl. de loonkosten voor 22 fte verhoging v.d. formatie t.b.v. de decentralisatie sociaal domein en incl. € 0,41 miljoen voor de formatie van de gemeente Lingewaard i.h.k.v. de belastingsamenwerking (kosten worden volledig door gemeente Lingewaard terugbetaald).

** Is incl. € 0,41 miljoen van de formatie van de gemeente Lingewaard.

Bestemmen onderbesteding P-budget

Hiervoor is aangegeven dat er in 2020 sprake is van een eenmalige onderbesteding van € 375.000 het personeelsbudget. Voorgesteld wordt om € 245.000 hiervan via de bestemming van het saldo van deze jaarrekening aan te wenden in 2021. Door de coronacrisis en op basis van een dringend advies van de Rijksoverheid geldt voor veel van onze medewerkers dat ze de werkzaamheden grotendeels vanuit huis verrichten. Vanuit goed werkgeverschap, de aandacht voor thuiswerken bij de cao onderhandelingen en de verplichtingen die voortvloeien vanuit de Arboret heeft de werkgever een zorgplicht voor het faciliteren van een gezonde en veilige werkplek. Dit geldt ook voor de thuiswerkplek. Het thuiswerken heeft ook nieuwe inzichten gegeven. De verwachting is onder andere dat ook na de coronacrisis het (deels) thuiswerken onderdeel wordt van de nieuwe werkelijkheid.

De facilitering van de thuiswerkplek is in 2020 zo goed mogelijk georganiseerd door het in bruikleen geven van thuiswerkmateriaal (bv. een bureaustoel, beeldscherm). Op dat moment konden we niet voorzien dat de coronacrisis zo'n lange periode zou aanhouden. In 2021 willen wij de facilitering voor de thuiswerkplek verder optimaliseren. Dit met als doel zo optimaal mogelijk te voldoen aan onze zorgplicht en te anticiperen op de nieuwe werkelijkheid (meer thuiswerken na de coronacrisis). De verwachting is dat op in de loop van 2021 ook het cao akkoord bereikt zal worden, waar thuiswerkbeleid en een thuiswerkvergoeding waarschijnlijk onderdeel van uitmaken.

Beleidsindicatoren bedrijfsvoering

Indicator	Realisatie 2018	Begroot 2019	Realisatie 2019	Begroot 2020	Realisatie 2020
Formatie: aantal Fte per 1.000 inwoners	6,96	7,06	7,09	7,15	7,11
Bezetting: aantal Fte per 1.000 inwoners	5,43	5,29	6,2	6,16	6,24
Apparaatskosten: kosten per inwoner	645,2	580,4	631,68	630,48	633,97
Externe inhuur tlv P-budget	30%	19%	21%	19%	19%
Externe inhuur tlv P-budget en overige budgetten	33%		26%		23%
Overhead: % van totale lasten	16%	15%	12%	15%	12%

Inkoop

Vanuit het team inkoopadviseurs is de focus gelegd op het op het adviseren van de organisatie, de wettelijk verplichte taken en de prioriteiten uit de Uitvoeringsagenda 2018-2022. Daarnaast is de inrichting van inkoop en contractenbeheer in het zaaksysteem (digitalisering) afgerond.

Er is een inkoop-dashboard gemaakt wat het mogelijk maakt te monitoren op inkoopthema's zoals rechtmatigheid en maatschappelijk verantwoord inkopen. Met deze digitale optimalisatie kunnen we beter sturen op een strategisch inkoop en contractmanagement en hebben we invulling gegeven aan het principe 'beter en efficiënt'.

In 2021 gaan we invulling geven aan de verbetering op de inkoop- en contractmanagement processen.

Communicatie

We gaven invulling aan onze communicatievisie 'Luisteren en verbinden' onder meer door:

- dagelijks te luisteren naar signalen vanuit de samenleving o.a. door omgevingsanalyse en monitoring van (sociale) media en deze, naast een gezamenlijke webcare met KCC, vertalen naar issues en proactieve communicatie.
- de organisatie te adviseren en ondersteunen bij de communicatie met inwoners, aangepast aan de beperkingen van de corona-maatregelen.
- betrokkenheid bij het speerpunt en de beleidsontwikkelingen rondom inwonersparticipatie.
- onderzoek te doen naar effectieve communicatie op social media. De resultaten gaven ons inzicht in de effecten van verschillende soorten teksten. Dit passen we toe bij de dagelijkse productie van social media-berichten. Veel van de werkzaamheden van Communicatie waren in 2020 gerelateerd aan de corona crisis. Vanaf half februari adviseerden, verzorgden en ondersteunden we de interne en externe communicatie hierover. Onderwerpen waren onder meer de landelijke corona-maatregelen en ondersteuning, de aanvullende ondersteuning van Overbetuwe zelf, en de gevolgen van de crisis voor onze dienstverlening.

Informatievoorziening

Als gevolg van de coronacrisis heeft onze gehele organisatie ineens de omslag moeten maken naar vrijwel volledig digitaal (thuis)werken. We hebben ons intensief ingespannen om dit goed te ondersteunen zie ook Speerpunt 46. Voor 2020 stonden 7 ontwikkelrichtingen op de rol waarvan het volgende is gerealiseerd:

1. Inregelen van de ICT processen binnen de ICT samenwerking met Lingewaard

Zie Speerpunt 46 voor wat hiervan gerealiseerd is.

2. Inrichten en doorontwikkelen van professioneel Functioneel Beheer

Samen met de Functioneel Beheerders is een visie voor functioneel beheer opgesteld. Kennisuitwisseling en samenwerking zijn daarvan een belangrijk onderdeel. Regie op de verdere professionalisering van de beheerders ligt bij de Informatiemanager.

3. Grip op de gegevens in het Sociaal Domein

Al langere tijd is er behoefte aan een informatievoorziening in het Sociaal Domein die beter de werkprocessen ondersteunt. In 2020 hebben daartoe onderzoeken plaatsgevonden. Deze hebben geleid tot een roadmap voor 2021 om een aantal informatieprojecten uit te voeren, waarmee efficiency kan worden bereikt en digitalisering van de werkprocessen kan worden vormgegeven. Tot slot is een dashboard gerealiseerd ten behoeve van bestuur en management voor een betere grip op de financiën en de effectiviteit van beleid.

4. Informatievoorziening bij Ruimtelijke projecten

Als gevolg van een wens vanuit het Fysiek Domein is er gezorgd voor ondersteunende informatievoorziening bij hun projecten. Dit is technisch gezien geheel afgerond, echter door gebrek aan capaciteit in de business is deze voorziening nog niet in gebruik genomen.

5. De nieuwe werkplek

Zie speerpunt 46 voor wat hiervan gerealiseerd is.

6. Zaakgericht werken

Het afgelopen jaar is een aantal processen vrijgegeven voor gebruik aan delen van de organisatie. Daarnaast is met het management vastgesteld welke uitgangspunten we hanteren bij de grootschalige uitrol van het zaakgericht werken. Na wat vertraging aan het begin van 2020 als gevolg van de uitbraak van corona én het vertrek van een van de functioneel beheerders van het zaakstelsel, heeft het project in de tweede helft van het jaar met de komst van een nieuwe functioneel beheerder een nieuwe impuls gekregen. In die maanden is het stelsel technisch gereed gemaakt om te kunnen koppelen met een aantal externe applicaties. Deze koppelingen zullen in de eerste helft van 2021 worden vrijgegeven voor gebruik in de organisatie.

7. Datagedreven werken

Vanuit de organisatie is het afgelopen jaar steeds meer vraag ontstaan naar dashboards om beter grip te krijgen op waar we staan. Deze zijn door de informatieanalist op basis van de individuele vragen opgepakt. Zo is er een Inkoopdashboard ontwikkeld, en een dashboard voor de Meldingen Openbare Ruimte. 2020 was het jaar van ervaring opdoen met dashboards, de sturing van het datagedreven werken vormgeven en een beeld te verwerven van wat er verder nodig is aan software en rollen om datagedreven werken te verankeren in de organisatie.

Juridisch

Naast de reguliere concernwerkzaamheden genoemd in de begroting hebben we ons in 2020 specifiek gericht op:

Digitalisering van bekendmakingen

De Wet elektronische publicatie algemene bekendmakingen en mededelingen (WEP) treedt op 1 juli 2021 in werking. Dit houdt de verplichting in tot digitale bekendmaking van besluiten en kennisgevingen in het elektronisch gemeenteblad. Dit geldt ook voor terinzagelegging van stukken als onderdeel van een kennisgeving, bijvoorbeeld in een openbare voorbereidingsprocedure. De elektronische bekendmaking wordt geïmplementeerd in de werkprocessen. Hier is in 2020 een begin mee gemaakt. Aanpassing van de werkprocessen wordt afgerond voor 1 juli 2021.

Privacy en gegevensbescherming

In 2020 is de kennis en aandacht voor de AVG vergroot door AVG bijeenkomsten te organiseren. In 2020 is ook het verwerkingsregister nader geconcretiseerd en geactualiseerd. Daarnaast is beveiligd mailen via Zivver breed in de organisatie uitgerold. Er heeft in 2020 nog geen Data Protection Impact Assessment plaatsgevonden om vooraf privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen en risicobeperkende maatregelen te nemen. Dit komt deels door de lockdown ten gevolge van corona en deels door verminderde personele capaciteit. Dit wordt in 2021 opgepakt.

Bezwaarschriften

De bezwaarschriftencommissie werkt zoveel mogelijk digitaal. Bezwaarschriften kunnen digitaal worden ingediend middels een formulier op de website van de gemeente Overbetuwe. Wat betreft de correspondentie en uitwisseling van dossiers en stukken naar partijen wordt sinds begin 2020 zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van het beveiligde emailsysteem Zivver.

Wet open overheid (WOO)

Zodra de wet inwerking treedt geldt de inspanningsverplichting voor bestuursorganen om bij de uitvoering van hun taak uit eigen beweging meer categorieën documenten actief openbaar te maken. Deze informatie moet duurzaam en toegankelijk worden gearchiveerd om gemakkelijk gevonden en geraadpleegd te worden. Om gemeenten hierbij te ondersteunen is het VNG project Digitale Archieven op Orde van start gegaan. Gemeente Overbetuwe is bij het project aangesloten. In 2020 hebben we geïnventariseerd wat er nodig is voor de implementatie van deze wetgeving. Omdat de implementatie van de WOO veel vraagt ten aanzien van het inrichten van werkprocessen en aanpassing van de gehele informatiehuishouding van de gemeente is inmiddels een projectopdracht geschreven en een projectleider aangevraagd.

VI. Verbonden partijen

Inleiding

1. Inleiding

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), titel 2.3., artikel 15, dient de gemeente in de begroting aandacht te besteden aan derde rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft (verbonden partijen). Er zijn immers bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's, die uit gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen in NV's, stichtingen of verenigingen of andere overeenkomsten kunnen voortvloeien.

De paragraaf verbonden partijen dient tenminste te bevatten:

1. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
2. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
3. de lijst van verbonden partijen.

2. Bestuurlijk belang

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een bestuurlijke participatie of het hebben van stemrecht. Het uitoefenen van bestuurlijke invloed op het bestuur van een bestuurlijk verbonden organisatie door de gemeente is er op gericht het publieke belang te dienen. In het nastreven van het publieke belang dient de reden gelegen te zijn in het aangaan van een relatie met een derde rechtspersoon.

3. Financieel belang

Alleen een bestuurlijk belang maakt een partij nog geen zogenaamde verbonden partij, daarvoor is ook een financieel belang vereist. Onder financieel belang worden niet alleen eigendomsrechten, zoals die voortvloeien uit het bezit van aandelen begrepen, maar ook constructies als het verstrekken van leningen, het verlenen van subsidies en het stellen van garanties.

4. Beleid verbonden partijen

In de "Nota verbonden partijen" is een dwingend kader opgenomen voor de oprichting van en de deelneming in een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie, maar ook voor de gemeentelijke vertegenwoordiging in deze organisaties. Bovendien geeft deze nota aan op welke wijze de interne controle, verantwoording en het toezicht met betrekking tot de verbonden partijen is geregeld. Het doel hiervan is de gemeenteraad inzicht te geven over de mate waarin de beoogde doelstellingen binnen de verbonden partijen worden gerealiseerd over goede borging van het publieke geld dat in de verbonden partijen omgaat en over adequate beheersing van de eventuele risico's. Het gaat niet alleen om het bereiken van doelstellingen van de verbonden partijen zelf, maar ook om het bereiken van de doelstellingen die de gemeente met deelname in de verbonden partij heeft beoogd. Zowel financieel als inhoudelijke prestatieafspraken.

Financieel overzicht

Nr	Cat	Verbonden partij	Bijdrage	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
(bedragen x € 1.000)			2020	1 jan	31 dec	1 jan	31 dec *
Gemeenschappelijke regelingen							
1	A	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	3.696	7.368	7.367	36.383	43.041 *
		Veilig Thuis	413	49	0	769	989 *
2	A	Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	1.011	783	763	7.883	2.987 *
3	A	Werkvoorziening Midden Gelderland (Presikhaaf bedrijven)	0	683	1509	8.381	4.231 *
4	A	Park Lingezen	239	12.268	5.176	303	654 *
5	A	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein (MGR)	4.640	0	656	2.449	3.406 *
6	B	Samenwerkingsverband Euregio Rijn/Waal	12	2.148	2.199	2.449	3.406 *
7	B	Recreatieschap Overbetuwe	0	0	0	0	0 *
8	B	BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen	1.316	0	0	8.796	8.669 *
9	B	Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City	101	0	0	0	0 *
Vennootschappen en coöperaties							
10a	A	Commandiet Westeraam BV	0	218	218	0	0 *
10b	B	GEM Westeraam Beheer BV	0	454	454	13.186	6.835 *
10c	A	GEM Westeraam CV	0	454	454	13.186	6.835 *
11	A	Ondernemerscentrum De Schalm BV	0	991	887	1.326	1.139 *
12	B	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	0	4.997	4.887	132.518	144.802 *
13	B	Vitens NV	0	533	533	1.233	1.293 *
Stichtingen en Verenigingen							
14	B	St. Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk (SSGA)	3	0	0	3.959	3.619 *
Totale bijdrage verbonden partijen			11.431				
Kolom "Bijdrage 2020" bevat de bijdrage die op basis van de begroting 2020 van de verbonden partij is bevoorschot							
* De omvang van het eigen- en vreemd vermogen is gebaseerd op de jaarrekening 2019 van de verbonden partij							

VP Gemeenschappelijke regelingen

VP 01. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	
VGGM, en in het bijzonder de GGD, heeft in 2020 veel inspanningen geleverd in de bestrijding van het corona virus. Dit ging gepaard met een grote extra inzet van medewerkers. De kosten van de extra inspanningen bedroegen in 2020 circa €21 miljoen. Deze kosten zijn volledig vergoed door het ministerie van VWS De kolom Bevolkingszorg van VGGM, heeft gemeenten veel ondersteund bij de uitvoering van de werkzaamheden die verband hielden met het coronavirus. Hiertoe is in 2020 het Gemeentelijk Knooppunt Corona (GKC) binnen VGGM ingericht. De overige kolommen ondervonden bij de uitvoering van hun werkzaamheden uiteraard ook de gevolgen (van de bestrijding) van het corona virus maar voor hen gold in 2020 dat er sprake was van going concern.	
Doelstelling/openbaar belang	Draagt zorg voor de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, preventie, veilig thuis, epidemiologie, hulpverlening op het gebied van de brandweer, geneeskundige hulpverlening bij rampen, ambulancehulpverlening, bevolkingszorg, GGD en de meldkamerfunctie van brandweer en ambulancedienst.
Bestuurlijk belang	DB: Burgemeester R.P. Hoytink-Roubos (wisselend met gemeente Lingewaard) AB: Burgemeester R.P. Hoytink-Roubos en wethouder R. Engels Lid van de financiële commissie VGGM: Wethouder R.W.M. Engels
Deelnemende partijen	15 regiogemeenten: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar
Risico's	Groot. De algemene bedrijfsreserve (ABR) wordt gebruikt om exploitatieoverschotten en verliezen te compenseren en de risicoparagraaf af te dekken. Aangezien deze partij zelf geen verdere mogelijkheden heeft om nadelige exploitatiesaldi op te vangen komen eventuele hogere tekorten geheel voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Programma	Reguliere Werkzaamheden

VP 02. Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

2. Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	
In 2020 heeft de ODRA haar werkprogramma voor wat betreft de reguliere VTH-taken nagenoeg in zijn geheel gerealiseerd. Het aantal controles naar aanleiding van klachten, meldingen en ongevallen lag structureel lager, zeer waarschijnlijk vanwege Corona. Maar deze uren werden echter gecompenseerd door extra inzet op het gebied van naleving van de Corona-regels. De gerealiseerde uren voor de overige taken, zoals advies- en stelseltaken, bleven sterk achter bij de begrote uren en bedragen. Per saldo is uiteindelijk zo'n 85% van het begrote bedrag gerealiseerd.	
Doelstelling/openbaar belang	De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.
Bestuurlijk belang	AB: Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder (plv. Wethouder W.H. Hol)
Deelnemende partijen	Provincie Gelderland en 10 regiogemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
Risico's	Risico is in principe beperkt tot de verstrekte bijdrage. Eventuele bedrijfsrisico's worden gedragen naar rato van inbreng van taken en verantwoordelijkheden zoals beschreven in het bedrijfsplan van ODRA.
Programma	Volksgesondheid en milieu

VP 03. Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven)

3. Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven)	
College en raad hebben in 2020 ingestemd met opheffing van de Gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden Gelderland en het eveneens voorgelegde liquidatieplan. Dit liquidatieplan is in 2020 geëffectueerd.	
Doelstelling/openbaar belang	Het bieden van werk onder aangepaste omstandigheden aan personen die (nog) niet kunnen re-integreren in een reguliere baan
Bestuurlijk belang	AB: Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder (plv. Wethouder R. W.M. Engels) DB: Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder (wisselend met Gemeente Lingewaard)
Deelnemende partijen	9 regiogemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Neder Betuwe, Overbetuwe, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
Risico's	In 2018 is het exploitatierisico bij Scalabor komen te liggen. Daarmee is het risico aanzienlijk verkleind. Toch zijn er in 2019 nog risico's (waarvoor een voorziening is getroffen) ten aanzien van boventalligen, huurcompensatie en vervuilde grond. Ondertussen heeft de raad afgelopen zomer ingestemd met de liquidatie en het plan daartoe. De werkvoorziening midden Gelderland is ondertussen opgeheven. Het batig saldo is aan ons overgemaakt op basis van de verdeelsleutel.
Programma	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

VP 04. Parkorganisatie (Park Lingezen)

4. Parkorganisatie (Park Lingezen)	
De Parkorganisatie heeft de inrichting van Park Lingezen zo goed als gereed. De focus van ontwikkeling van het park is overgegaan naar doorontwikkeling en beheer. Daarom moest in 2020 de gemeenschappelijke regeling worden gewijzigd. Op 8 september 2020 heeft de gemeenteraad toestemming gegeven aan het college van B&W dit te doen. Februari 2021 zal dit worden bestendigd.	
Doelstelling/openbaar belang	De realisatie en coördinatie van het beheer Park Lingezen
Bestuurlijk belang	AB: Wethouder W.H. Hol en Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder (per februari 2021) DB: Wethouder W.H. Hol
Deelnemende partijen	Provincie Gelderland en gemeenten: Arnhem, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe en Waterschap Rivierenland (Provincie Gelderland en Waterschap Rivierenland hebben aangegeven uit de huidige GR te stappen)
Risico's	n.v.t.
Programma	Cultuur en recreatie

VP 05. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland te Arnhem

5. Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland te Arnhem
Inkoop In regionaal verband zijn er in de zomer van 2020 vele inkooptrajecten afgerond. Er is nu een minder groot aantal aanbieders wat het beheer van de contracten eenvoudiger maakt. Onderwijs De werkwijze van RBL is tijdens de coronacrisis aangepast op de verschillende fases tijdens de (gedeeltelijke) schoolsluiting. De aanpak is als volgt: waar het kan digitaal, maar er zijn ook huisbezoeken afgelegd. Op basis van de eerste signalen verwachten we een toename van verzuim en uitschrijvingen in schooljaar 2020-2021. Dit heeft een aantal redenen: 1. Het was voor jeugdigen moeilijker om een passende vervolgkeuze te maken voor een opleiding, omdat dit alles digitaal ging. Er waren geen open dagen, jeugdigen missen dan echt de beleving op school. 2. Op het mbo blijft het onderwijs voor een groot deel digitaal aangeboden, omdat zij nog wel 1.5m afstand moeten houden van elkaar. Juist voor deze groep, die gebaat zijn bij praktisch onderwijs, is dit een uitdaging. 3. Ook is er een groep die ervoor gekozen heeft om een opleiding te gaan volgen, omdat er op dit moment voor hen weinig plek is op de arbeidsmarkt. De keuze om dan een opleiding te gaan volgen is niet intrinsiek, maar wordt gestuurd door externe factoren. Als gevolg van de Coronacrisis is het aantal verzuimmeldingen met 17% gestegen. Het aantal voortijdig schoolverlaters is constant gebleven. Werkgeversservicepunt. Het is duidelijk dat de coronapandemie veel invloed heeft gehad. Niet alleen hebben werkgevers door alle onzekerheid (op bepaalde sectoren na) nauwelijks behoefte aan nieuw personeel, ook zorgen de maatregelen om corona tegen te gaan dat het lastig is om personeel te begeleiden. Dat maakt dat de kansen voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt ook moeilijker aan het werk kunnen komen. Accountmanagers van het WSP zijn vooral bezig geweest met het adviseren van werkgevers over steunmaatregelen en met het ondersteunen van ketenpartners in hun reguliere (werkzoekenden)proces. Door de wijzigingen in de arbeidsmarkt en de aangepaste werkwijze van het WSP sinds maart is de prognose voor heel 2020 aangepast. Het WSP heeft de 68 inwoners geplaatst op een vacature. Dit betekent dat 62,5% van de taakstelling gerealiseerd is.

Wgsw Binnen deze module is het werkgeverschap geregeld van inwoners met een dienstverband op basis van de Wet sociale werkvoorziening. De totale loonsom is lager doordat er meer mensen eerder dan voorzien zijn uitgestroomd. Daarnaast is het aantal boventalligen wederom lager dan voorzien. Voor deze module voorzien we een positief resultaat. Nota bene: de afspraak is dat de gelden die we ontvangen voor de werkzaamheden van Wsw-ers één op één worden overgemaakt aan deze module van de MGR.	
Doelstelling/openbaar belang	Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein op het gebied van: - inkoop van dienstverlening dan wel goederen binnen het sociaal domein; - de Leerplichtwet 1969 en de RMC-functie; - de dienstverlening aan werkgevers in relatie tot het plaatsen van de doelgroepen waarvoor zij een re-integratieverantwoordelijkheid hebben; - het formele werkgeverschap voor medewerkers met een arbeidsovereenkomst in het kader van de Wet sociale werkvoorziening.
Bestuurlijk belang	AB: Wethouder B.E. Faber - de Lange (plv. Wethouder R.W.M. Engels).
Deelnemende partijen	De 11 regio- gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar (Zevenaar na fusie met Rijnwaarden tot 1 gemeente).
Risico's	Risico beperkt zich tot de betaalde bijdrage. Risico is uittredende gemeenten uit de GR. Frictiekosten worden toegerekend aan de uittredende partij, maar de verdeling t.a.v. overhead zal verhogen.
Programma	Diversen

VP 06. Samenwerkingsverband Euregio Rijn-Waal

6. Samenwerkingsverband Euregio Rijn-Waal	
In 2020 is de Strategische Agenda 2025+ ontwikkeld. Ook Overbetuwe heeft hiervoor input geleverd. De voorbereidingen voor het nieuwe INTERREG-programma Deutschland-Nederland VIA zijn gestart in 2020, de thematische speerpunten en omvang worden in 2021 bekend. Er worden geen grote veranderingen t.o.v. het vorige INTERREG-programma verwacht.	
Doelstelling/openbaar belang	Bevordering van de regionale grensoverschrijdende samenwerking
Bestuurlijk belang	Euregioraad: Burgemeester R.P. Hoytink-Roubos (geen plv) Raadslid J.T.A. Hanekamp-Janssen (plv. Raadslid H.J. Mulder) Raadslid K. Grimm (plv. Raadslid R.B.H. Beune)
Deelnemende partijen	De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, gevestigd in Kleve, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten.
Risico's	Gering
Programma	Algemeen Bestuur

VP 07. Recreatieschap Over-Betuwe

7. Recreatieschap Over-Betuwe	
Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen te melden.	
Doelstelling/openbaar belang	De belangen van de deelnemende gemeenten ten aanzien van openluchtrecreatie en toerisme, het landschapsschoon en de natuurbescherming, voor zover het de behartiging van de belangen op bovenlokaal niveau betreft.
Bestuurlijk belang	AB: • Wethouder D.E.W. Horsthuis- Tangelder (plv. Wethouder W.H. Hol) • Wethouder W.H. Hol (plv. Wethouder D.E.W. Horsthuis- Tangelder)
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe.
Risico's	Gering Het Recreatieschap Over-Betuwe is één van de drie aandeelhouders van de B.V. Recreatie-maatschappij Rivierengebied. In het geval deze BV niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, gaat ze (uiteindelijk) zonder verdere verplichtingen van de aandeelhouders failliet. Over 2020 is er niets relevant te melden.
Programma	Cultuur en recreatie

VP 08. Bedrijfsvoeringsorganisatie Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen (BVO-VAN, voorheen DRAN)

8. Bedrijfsvoeringsorganisatie Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen (BVO-VAN, voorheen DRAN)	
In 2020 is het doelgroepenvervoer opnieuw regionaal aanbesteed door de BVO DRAN. Per 1 augustus zijn de nieuwe contracten ingegaan en is ook het leerlingenvervoer belegd bij de vervoersorganisatie. De coronamaatregelen hebben een grote impact gehad op het vervoer. Vanaf half maart kwam het doelgroepen nagenoeg volledig stil te liggen. Vanaf juli hebben het Jeugdwetvervoer en leerlingenvervoer zich hersteld tot het reguliere volume. In het Wmo vraagafhankelijk vervoer en Wmo dagbestedingsvervoer is de omvang van het vervoer in het restant van 2020 onder het verwachte niveau gebleven. Vervoerders zijn conform het advies van de VNG en het Rijk gecompenseerd voor de gederfde omzet. Doordat deze tegemoetkoming maximaal 80% van de gederfde omzet omvat blijven we binnen de begroting en is er in 2020 een positief resultaat t.o.v. de begroting.	
Doelstelling/openbaar belang	De samenwerking heeft als doel het aanvullend openbaar vervoer, het leerlingenvervoer en het gemeentelijk maatwerkvervoer slimmer, efficiënter en klantvriendelijker te organiseren en beter af te stemmen op de mogelijkheden van de inwoners.
Bestuurlijk belang	Bestuur: Wethouder R.W.M. Engels (plv. Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder) Voorzitter: Wethouder R.W.M. Engels
Deelnemende partijen	18 regiogemeenten: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
Risico's	Normaal. De BVO heeft geen eigen vermogen. Tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten.
Programma	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

VP 09. Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region

9. Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region	
Op 16 april 2019 heeft het college samen met 17 andere regiogemeenten het besluit genomen om een proces in te zetten tot versterking van de Regio Arnhem Nijmegen, waarbij het maken van een lange termijn visie en het ontwerpen van een daarbij passend overleg,- en besluitvormingsstructuur de kern vormen. In 2020 zijn o.a. een Visie, Bedrijfsplan en Regionale Agenda opgesteld. Eind 2020 hebben de colleges en raden besloten tot opheffing van de Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region per 1 januari 2021 en deelname aan de Gemeenschappelijke regeling regio Arnhem Nijmegen per 1 januari 2021.	
Doelstelling/openbaar belang	Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Het gemeenschappelijk orgaan werkt intensief samen met de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen.
Bestuurlijk belang	Lid bestuur: Burgemeester R. P. Hoytink-Roubos (plv. wethouder B.E. Faber - de Lange) Leden van de portefeuillehouders-overleggen: · Economie: Wethouder B.E. Faber - de Lange · Wonen: Wethouder W.H. Hol · Mobiliteit: Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder · Duurzaamheid: Wethouder D.E.W. Horsthuis- Tangelder.
Deelnemende partijen	19 regiogemeenten: Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Westervoort, Wijchen, Zevenaar
Risico's	Indien bij de jaarrekening een tekort ontstaat, komt dit voor rekening van de deelnemende gemeenten. De verdeling van het tekort vindt plaats op overeenkomstige wijze als beschreven bij het bepalen van de inwonerbijdrage.
Programma	Algemeen bestuur

VP Vennootschappen en coöperaties

VP 10a. Commandiet Westeraam B.V. te Elst

10a. Commandiet Westeraam B.V. te Elst	
Deze toelichting heeft betrekking op Commandiet Westeraam BV. (10a), GEM Westeraam Beheer BV (10b) en GEM Westeraam Elst CV en (10c). Liquidatieproces Aangezien diverse werkzaamheden (oplevering De Regenboog en het Eiland, woonrijp maken openbaar gebied en overdragen openbaar gebied) tot eind 2020 dienden te worden uitgevoerd, loopt het formele liquidatietraject van Commandiet Westeraam BV, GEM Westeraam Beheer BV en GEM Westeraam Elst CV tot in 2021 door. De startdatum voor liquidatie staat op 1 april 2021. Duur ontbinding CV vanaf formeel besluit tot ontbinding: ca 4-5 maanden. Het liquideren van de BV's dient aan te vangen nadat de ontbinding van de CV is afgerond. Duur ontbinding BV's vanaf formeel besluit: ca 5-6 maanden. Door ervoor te zorgen dat de CV zoveel als mogelijk leeg is, kan de ontbinding snel en effectief worden afgewikkeld. Dus tijdig vermogensbestanddelen overdragen en ervoor zorgen dat er geen verplichting meer zijn jegens derden (waaronder garantievermogen). De taak tot vereffening van CV-goederen na het ontbindingsbesluit zal vervolgens beperkt van omvang zijn. Financieel ziet het er goed uit. Gelet op het saldo liquide middelen van € 7,3 miljoen per 21-12-2019 in de jaarrekening 2019, de cijfers uit de GREX 2020 en de prognose van het eindresultaat van de GEM Westeraam Elst CV in 2021 van € 11,3 miljoen is in 2019 reeds een bedrag van € 6,4 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders, waaronder € 277.630 aan GEM Westeraam Beheer BV en € 3.069.120 aan de Commandiet Westeraam BV. Vervolgens heeft de AVA op 6 mei 2020 besloten tot uitkering van overtollige liquiditeiten van 4 miljoen aan de aandeelhouders, waarvan €160.000 aan GEM Westeraam Beheer BV, € 1,92 miljoen aan Commandiet Westeraam BV en € 1,92 miljoen aan BPD, Kondor Wessels en Voaam Commandiet gezamenlijk. Daarmee resteert op de geprognoseerde liquidatiedatum in 2021 een buffer van € 0,9 miljoen die groot genoeg wordt geacht voor de overzienbare uitgaven.	
Doelstelling/openbaar belang	Als commanditaire vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V. Via de commandiet neemt de gemeente voor 48% deel in de inbreng van de commanditaire vennoten.
Bestuurlijk belang	Wethouder W.H. Hol vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders Directeur: drs. M.G.L.B. Vincent De directeur van de Commandiet tekent de jaarstukken van de GEM
Deelnemende partijen	Gemeente Overbetuwe
Risico's	Risico bestaat uit mogelijk verlies van de nominale inleg € 217.815. Daarnaast is door de commandiet nog een achtergestelde lening verstrekt van € 1,1 miljoen die kan worden aangesproken bij een mogelijk verlies uit de grondexploitatie
Programma	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

VP 10b. GEM Westeraam Beheer B.V. te Elst

10b. GEM Westeraam Beheer B.V. te Elst	
Zie voor toelichtende tekst 10a. Commandiet Westeraam BV	
Doelstelling/openbaar belang	Als beherend vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V.
Bestuurlijk belang	Wethouder W.H. Hol vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Deelnemende partijen	Gemeente Overbetuwe, Rabo Vastgoed BV, Kondor Wessels Projecten BV en Vos-Projecten BV
Risico's	Het risico is beperkt tot de nominale inleg: € 10.891
Programma	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

VP 10c. GEM Westeraam Elst C.V. te Elst

10c. GEM Westeraam Elst C.V. te Elst	
Zie voor toelichtende tekst 10a. Commandiet Westeraam BV	
Doelstelling/openbaar belang	Het verkrijgen en vervreemden van onroerende zaken en het bouwrijp maken en het exploiteren van onroerende zaken. Alles binnen het exploitatiegebied.
Bestuurlijk belang	Er vindt geen afzonderlijke vennotenvergadering van GEM CV plaats. De jaarrekening wordt schriftelijk vastgesteld (nadat de stukken van de BV al zijn vastgesteld).
Deelnemende partijen	GEM Westeraam Beheer B.V., Commandiet Westeraam B.V. en overige commandieten (drie marktpartijen)
Risico's	De gemeente heeft via een juridische constructie een belang van 50% in de grondexploitatie van Westeraam
Programma	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

VP 11. Ondernemerscentrum De Schalm B.V. te Andelst/Valburg

11. Ondernemerscentrum De Schalm B.V. te Andelst	
De leegstand van ca 1/3de deel van het kantoor sinds augustus 2019 zorgt voor verminderde opbrengst en liquiditeitsruimte. Het resultaat is daardoor negatief. Als gevolg hiervan is er in 2020 niet afgelost op de lening die door de gemeente Overbetuwe is verstrekt en is er tevens geen dividend uitgekeerd. De verwachting voor 2021 is vergelijkbaar. In 2020 is een externe commissaris aangesteld.	
Doelstelling/openbaar belang	Het bevorderen van het ontstaan en de groei van zelfstandige, startende, doorstartende en bestaande bedrijven in Midden-Gelderland waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de economische ontwikkeling in dit gebied
Bestuurlijk belang	Wethouder B.E. Faber - de Lange, vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Commissaris: P. Waterman
Deelnemende partijen	Gemeente Overbetuwe
Risico's	Groot, omdat de gemeente Overbetuwe 100% aandeelhouder is
Programma	Economische zaken
Dividend	€ 0

VP 12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V. te Den Haag

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V. te Den Haag	
Bank Nederlandse Gemeenten De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met een balans van meer dan EUR 140 miljard is BNG de vierde bank van Nederland en een relevante speler in de financiering van decentrale overheden, wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De kredietwaardigheid van de bank is uitstekend. De bank heeft bij de drie bekendste kredietbeoordelaars, Standard & Poor's (S&P), Moody's, and Fitch een AAA rating. De bank heeft daarmee een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het aandelenbelang van de gemeente in BNG (een stem per aandeel van EUR 2,50 nominaal). De Europese Centrale Bank heeft banken verzocht vanwege de coronacrisis om in 2020 geen dividend uit te keren. De BNG heeft onlangs wel aangegeven (moet nog nader vastgesteld worden) dividend over 2019 uit te keren in 2021.	
Doelstelling/openbaar belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier voor het maatschappelijk belang ten dienste van overheden door onder andere het aantrekken en uitzetten van gelden, het op andere wijze verlenen van kredieten, het stellen van garanties, het verzorgen van het betalingsverkeer, het verrichten van valutatransacties, het adviseren en bemiddelen bij de uitgifte van en de handel in effecten, het bewaren, beheren en administreren van effecten en andere vermogensbestanddelen ten behoeve van derden, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere ondernemingen en/of rechtspersonen, wier doel in verband staat met of bevorderlijk is voor het hiervoor gestelde.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het aandelenbelang van de gemeente in BNG, een stem per aandeel van EUR 2,50 nominaal. Dit is 0,04% van het totaal aantal uitstaande aandelen . Wethouder B.E. Faber - de Lange, vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van 11 provincies, 1 hoogheemraadschap en gemeenten
Risico's	Beperkt tot waarde van het belang. De gemeente Overbetuwe heeft in totaal 21.762 aandelen in bezit met een nominale waarde van EUR 54.405.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Dividend	Geen, zie toelichting

VP 13. Vitens N.V. te Zwolle

13. Vitens N.V. te Zwolle	
In 2020 heeft Vitens besloten om over het jaar 2019 geen dividend uit te keren. Omdat de verwachting is dat ook de komende jaren door toenemende structurele lasten geen dividend uitgekeerd zal worden, is in de 1e Berap 2020 een structurele aframing van het dividend opgenomen.	
Doelstelling/openbaar belang	Het verzorgen van de drinkwatervoorziening
Bestuurlijk belang	Wethouder B.E. Faber - de Lange, vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Deelnemende partijen	107 gemeenten en 3 provincies
Risico's	Het risico is beperkt tot het belang in aandelen (€ 34.717)
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Dividend	0

VP Stichtingen en verenigingen

VP 14. Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA)

14. Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA)	
Er zijn geen bijzonderheden te melden	
Doelstelling/openbaar belang	Een toegang tot SSGA is nodig om een robuuste en toekomstgerichte ICT-beheerorganisatie te verkrijgen door deze centraal te positioneren. Het beoogd effect is een verhoogde continuïteit van de informatievoorziening en (digitale) dienstverlening en mogelijkheid tot innovatie(ve) producten.
Bestuurlijk belang	Teammanager informatie en ondersteuning vertegenwoordigt de gemeente in het Algemeen bestuur. Stemrecht tijdens de AB-vergadering (stemrecht gekoppeld aan het aantal toegewezen glasvezelverbindingen van het netwerk) .
Deelnemende partijen	25 deelnemers zoals gemeenten, scholen en andere non-profit organisaties
Risico's	Tegenover de kosten van € 110.000 voor de aansluiting op het netwerk staat een gebruiksrecht naar rato van de investering.
Programma	Reguliere werkzaamheden

VP Overige verbonden partijen

Geen

VII. Grondbeleid

In deze Paragraaf Grondbeleid 2020 wordt een toelichting gegeven op de financiële stand van zaken van de grondcomplexen in exploitatie per 31 december 2020.

Deze paragraaf is als volgt samengesteld:

1. Verloop boekwaarde
2. Resultaat 2020
3. De te verwachten resultaten van de grondcomplexen in exploitatie.
4. Algemene toelichting
 - 4.1 Uitgangspunten voor het samenstellen – actualiseren van grondexploitaties
 - 4.2 Het grondbeleid van de gemeente Overbetuwe
 - 4.3 Risico's grondexploitatie

1. Verloop boekwaarde

Het verloop van de boekwaarde grondcomplexen in exploitatie over 2020 is:

Complex (bedragen x € 1.000)	Vermeerderingen - verminderingen in begrotingsjaar				
	BW 1-1-2020	Kosten	Opbrengsten	Resultaat	BW 31-12-2020
Woningbouwcomplexen					
53 De Merm Elst	2.260	52	1.459	0	853
55 De Merm Oost Elst	3.041	42	0	0	3.083
74 Spoorallee	745	46	195	0	597
<i>subtotaal</i>	<i>6.046</i>	<i>140</i>	<i>1.654</i>	<i>0</i>	<i>4.533</i>
Bedrijvencomplexen					
135 Steenbeekstraat	254	646	1.109	209	0
14 Elst Zuid	703	35	0	0	738
71 Elst Centraal West	572	79	0	0	651
84 Heteren Centrum	3.053	264	0	0	3.317
<i>subtotaal</i>	<i>4.582</i>	<i>1.024</i>	<i>1.109</i>	<i>209</i>	<i>4.706</i>
Totaal	10.628	1.164	2.763	209	9.239

2. Resultaat 2020

Het voordelig resultaat over 2020 van de grondexploitatie bedraagt € 1.588.000 en is samengesteld uit:

Bedrijvencomplexen (taakveld 3.2)

*bedragen * € 1.000*

Mutatie - in de voorziening verliesgevende complexen:

53 De Merm	€	123	V
55 De Merm Oost	€	74	V
78 Spoorallee	€	49	V
	€	246	Voordeel

Woningbouwcomplexen (taakveld 8.2)

Resultaat Steenbeekstraat

€ 209 V

Mutatie - in de voorziening verliesgevende complexen:

71 Elst centraal West	€	529	N
84 Heteren Centrum	€	88	N
	€	408	Nadeel

Faciliterende grondcomplexen (taakveld 8.1)

Afboeking land van Tap	€	79	N
Mutatie - in de voorziening mogelijke verliesgevende complexen:	€	20	N
Gemeentelijk aandeel in de plankosten GEM Westeraam	€	14	N
Afboeking niet verhaalbare plankosten	€	57	N
	€	170	Nadeel

Resultaat uit GEM Westeraam

€ 1.920 Voordeel

Totaal voordeel

€ 1.588

Bij de voortgangsrapportage Ruimtelijk projecten per 1 oktober 2020 werd uitgegaan van een voordelig resultaat van € 318.500. Dit resultaat was samengesteld uit:

- Grondexploitatie € 1.338.500 Voordeel
- Railterminal Gelderland € 1.020.000 Nadeel

Het voordelig verschil voor het onderdeel grondexploitatie van € 249.000 wordt veroorzaakt door:

Mutatie voorziening verliesgevende complexen	€	153	Voordeel
Hogere resultaat Steenbeekstraat	€	109	Voordeel
Geen winstneming De Morel	€	19	Nadeel
Lagere afboeking land van Tap	€	6	Voordeel
	€	249	Voordeel

3. De te verwachten resultaten van de actieve complexen in exploitatie

Het onderstaande overzicht toont de verschillen ten opzichte van de stand per 1-1- 2020 van de te verwachten exploitatiesaldi van de actieve in exploitatie genomen grondcomplexen op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten per 1 januari 2021
(N = nadelig, V = voordelig, resultaat * € 1.000).

Complex (bedragen x € 1.000)	GREX 1-1- 2021	Eindwaarde per	GREX 1-1- 2020	Eindwaarde per	verschillen t.o.v. 2020
<u>Bedrijvencomplexen</u>					
53 De Merm Elst	298 N	31-12-2022	421 N	31-12-2025	123 V
55 De Merm Oost Elst	658 N	31-12-2025	732 N	31-12-2025	74 V
74 Spoorallee	184 N	31-12-2021	233 N	31-12-2021	49 V
<i>Subtotaal voordeel</i>	<i>0 V</i>		<i>0 V</i>		<i>246 V</i>
<i>Subtotaal nadeel</i>	<i>1.140 N</i>		<i>1.386 N</i>		<i>0 N</i>
Saldo	1.140 N		1.386 N		246 V
<u>Woningbouwcomplexen</u>					
14 Elst Zuid	16 V	31-12-2021	19 V	31-12-2020	3 N
71 Elst Centraal West	693 N	31-12-2022	164 N	31-12-2022	529 N
84 Heteren Centrum	1.268 N	31-12-2022	1.180 N	31-12-2021	88 N
135 Steenbeekstraat Zetten	209 V	31-12-2020	103 V	31-12-2021	106 V
<i>Subtotaal voordeel</i>	<i>225 V</i>		<i>122 V</i>		<i>106 V</i>
<i>Subtotaal nadeel</i>	<i>1.961 N</i>		<i>1.344 N</i>		<i>620 N</i>
Saldo	1.736 N		1.222 N		514 N
Totaal	2.876 N		2.607 N		269 N
Complexen met een voordelig saldo	225 V		122 V		103 V
Complexen met een nadelig saldo	3.101 N		2.729 N		371 N
Totaal voorzieningen	3.101		2.729		371

4. Algemene toelichting

4.1 Uitgangspunten voor het samenstellen – actualiseren van grondexploitaties

Bij het opstellen van de Paragraaf Grondbeleid 2020 is per complex een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken per 31-12-2020 en zijn voor de actieve in exploitatie genomen complexen de grondexploitaties geactualiseerd.

4.2 Het grondbeleid van de gemeente Overbetuwe

In februari 2018 is door de raad de Nota “Visie op Grondbeleid 2018” vastgesteld. In deze nota worden de (on-)mogelijkheden, risico’s en keuzen inzake het gemeentelijk grondbeleid beschreven en wordt aangegeven hoe dit beleid als sturingsmiddel en instrument bruikbaar is.

4.3 Risico’s grondexploitatie

De risico’s die de gemeente Overbetuwe loopt met de uitvoering van de grondexploitatie zijn:

- Organisatorische risico’s:
 - Nagekomen kosten bij de in het verleden afgesloten complexen.
 - Het niet (volledig) toekennen van subsidies.
 - Bodemverontreiniging.
 - Archeologie.
 - Onvoldoende ruimte voor de dekking van algemene kosten.
- Verhaalrisico’s:
 - Het niet volledig kunnen verhalen van kosten bij ontwikkelaars (bijdrage voor de bestemmingsreserve “Bovenwijkse voorzieningen”, plankosten, ambtelijke kosten, e.d.).
- Economische risico’s:
 - Nadelige economische conjunctuur: dit heeft vooral consequenties voor het tempo van gronduitgifte (bij zowel woningbouwgronden als bedrijventerreinen).

Om deze risico’s te kunnen dekken is een weerstandscapaciteit noodzakelijk.

De weerstandscapaciteit is een financiële buffer om tegenvallers op te vangen op een zodanige wijze, dat het voorzieningenniveau ongewijzigd kan worden gehandhaafd.

Weerstandsvermogen geeft aan: de verhouding tussen risico’s en weerstandscapaciteit. Door aandacht te besteden aan het weerstandsvermogen voor grondcomplexen en ruimtelijke projecten wordt voorkomen dat elke financiële tegenvaller aanleiding zal zijn tot bezuinigingen.

Voor de grondcomplexen is een gewogen risicoanalyse opgesteld. De gewogen risicobedragen per 01-01-2021 van de actieve complexen over de periode 2020-2025 worden benoemd als onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting. Het totale gewogen bedrag bedraagt circa € 1,1 mln. Tijdens het boekjaar vindt monitoring plaats van alle gewogen risicoanalyses uit het oogpunt van risicobeheersing en planoptimalisatie.

Naast deze post in de Paragraaf Weerstandsvermogen is er binnen de gemeente Overbetuwe voor gekozen om de risico’s van grondcomplexen als volgt te dekken:

Door het in stand houden van een deel van de algemene reserve voor het opvangen van tekorten en het treffen van specifieke voorzieningen voor verliesgevende complexen.

Voor een nadere toelichting op de projecten wordt verwezen naar het projectenboek 2021 dat in mei aan de raad is aangeboden.

VIII. Corona

Algemeen

De uitbraak van het Corona-virus heeft in 2020 een nieuwe werkelijkheid gecreëerd. In eerste instantie was de inzet van de gemeente vooral gericht is op het bestrijden van het virus, het continueren van de dienstverlening en het verlenen van steun aan inwoners, ondernemers en instellingen. In de tweede helft van 2020 laaide het aantal besmettingen weer op. Deze tweede golf leidde tot verscherping van de maatregelen en uiteindelijk tot een tweede lock down. Daarmee werd het steunpakket aan onze inwoners, ondernemingen en instellingen ook verlengd en waar nodig uitgebreid.

Omdat de (financiële) effecten van de pandemie en de gemeentelijke maatregelen en risico's verspreid in deze jaarrekening voorkomen, hebben we ervoor gekozen om die informatie samen te brengen in een extra paragraaf.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Samen met andere overheden, maatschappelijke instellingen, bedrijven en onze inwoners stonden we medio maart aan de lat voor het bestrijden van het coronavirus. Onze inzet was gericht op het naleven van de hogere regelgeving in Overbetuwe en het zo veel mogelijk beperken van nadelige gevolgen daarvan voor onze dienstverlening en voor het functioneren van de Overbetuwse samenleving.

Dienstverlening en ondersteuning

In eerste instantie richtte onze inzet zich op de continuïteit van cruciale gemeentelijke processen op het gebied van (individuele) zorg en welzijn, de openbare ruimte, algemene voorzieningen en burgerzaken. Ook onderhielden we nauw contact met de relevante instanties in onze gemeente (scholen, kinderopvang, welzijns- en zorginstellingen, ondernemers etc.) en ondersteunden hen waar mogelijk bij het oplossen van ontstane problemen.

De rijksmaatregelen hadden ingrijpende gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke, culturele, sociale en sportorganisaties. Op 31 maart 2020 heeft het college een aantal maatregelen genomen om de financiële gevolgen op korte termijn te verzachten. Het ging daarbij onder meer om verlenging van betalingstermijnen, het doorbetalen van contracten, subsidies en beheerdersvergoedingen, het nog niet versturen van rekeningen en het sneller betalen van rekeningen. Begin juli vond er besluitvorming plaats over een aantal lange termijn maatregelen. Daarbij ging het onder andere om kwijtschelding van huurpenningen, vrijstelling van precarioheffing voor terrassen en een tegemoetkoming in kosten. Wij hebben hierbij gekeken naar de maatschappelijke impact op onze samenleving en het in stand houden van maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente.

Toezicht en handhaving

In de openbare ruimte hebben we samen met partners ingezet op toezicht houden op naleving van regels en afspraken. Daarvoor zijn diverse maatregelen getroffen in de buitenruimte en was er een uitgebreide inzet van toezichthouders. Het is fijn om te constateren dat in onze gemeente de maatregelen over "social distance" over het algemeen goed worden nageleefd.

Informatie en communicatie

Vanuit de gemeente was het goed in contact blijven met onze inwoners en ondernemingen een prioriteit. We communiceerden via alle beschikbare kanalen (gemeentepagina, brieven en sociale media) en portefeuillehouders over maatregelen, effecten en de mogelijkheden van extra steun en voorzieningen.

Gevolgen voor overige werkzaamheden

Het virus en de noodzakelijke crisisorganisatie trokken een zware wissel trekken op de gemeentelijke organisatie. Alle inzet en aandacht ging eerst naar de zorg voor onze inwoners en instellingen en dat ging ten koste van andere werkzaamheden. Dat hebben onze inwoners maar ook uw gemeenteraad gemerkt. Bijna alle medewerkers werkten het grootste deel van 2020, conform rijksbeleid, vanuit thuis, hetgeen een extra uitdaging opleverde om de processen goed te laten lopen. Met de ingebruikname van de nieuwbouw ontstonden er meer mogelijkheden om de dienstverlening met inachtneming van de RIVM richtlijnen goed uit te voeren. Ook bood het meer ruimte aan onze medewerkers om, waar nodig voor de uitvoering van ons werk, tijdelijk binnen de regels op kantoor te werken.

We brachten in de tweede helft van 2020 in kaart welke invloed corona op onze organisatie. Hierbij moet gedacht worden aan de effecten op onze producten en diensten, informatie en ICT, inzet van het personeel op uitvoering rijksregelingen en de huisvesting van de medewerkers in de 1,5-meter samenleving.

Corona lasten en baten in 2020

Gedurende het jaar hebben we de gemeenteraad aan de hand van de rapportage “Kosten coronavirus Overbetuwe” geïnformeerd over het verloop van de Corona uitgaven en de compensatie die we daarvoor ontvingen. In 2020 zijn de compensatie ontvangsten € 259.000 hoger dan de daadwerkelijke Corona kosten. In het hoofdstuk “bestemming van het rekeningresultaat” wordt voorgesteld om dit voordeel te reserveren voor eventuele corona nadelen in 2021.

Corona kosten en opbrengsten 2020	
Kosten, inkomstenderving en besparingen door Corona	1.253.200
Ontvangen compensatie voor Corona	1.512.300
Resultaat (te reserveren voor kosten in 2021)	259.100

Voor het detail overzicht van de kosten en opbrengsten 2020 verwijzen we u naar het overzicht onderaan deze paragraaf.

Coronarisiko's

De uitbraak van het Corona-virus heeft in 2020 een nieuwe werkelijkheid gecreëerd. In eerste instantie was de inzet van de gemeente vooral gericht is op het bestrijden van het virus, het continueren van de dienstverlening en het verlenen van steun aan inwoners, ondernemers en instellingen.

De tweede en derde golf zijn inmiddels een feit. Hoe groot de gevolgen uiteindelijk zullen zijn, hangt van vele factoren af. Zo is de duur van de pandemie bepalend, maar ook het effect van de maatregelen voor onze inwoners, ondernemers en instellingen, de inzet van onze organisatie voor de uitvoering van de rijksmaatregelen alsmede de landelijke besluitvorming over de financiering van de maatregelen.

Eind 2020 maakten we een eerste inventarisatie van de mogelijke risico's waar we de komende tijd mee te maken kunnen krijgen. Begin 2021 zullen we ze specifiek voor Overbetuwe concretiseren. Dit risicoprofiel zal onderdeel uitmaken van de Kadernota 2022.

Rapportage kosten coronacrisis Overbetuwe

Onderstaand overzicht is de werkelijk stand per einde boekjaar 2020.

1. Bestrijding COVID-19			
1A) Extra kosten			
Kostenplaat s en -soort	Omschrijving	Totale kosten / opbrengste n	Toelichting
60801055	Bestrijding corona algemeen		
ks 5380651	geschenken attenties ed	10.551	attentie medewerkers
ks 5383000	overige uitgaven	31.429	instructieborden, desinfectiemateriaal e.d.
ks 5383000	overige uitgaven	38.500	extra inzet BOA's (bedrag op basis van urenovz ODRA)
ks 5383000	diverse uitg.	257.225	totale lasten van voorgestelde vervolg maatregelen COVID-19 (B&W 21 juli 20bw000295) (betreft minder opbrengsten en extra kosten). (zie ook #60801079)
ks 5383000	diverse uitg.	188.280	totale lasten van voorgestelde vervolg maatregelen COVID-19 (B&W 1 december 20rv000107) (betreft minder opbrengsten en extra kosten)
	subtotaal	525.985	
60801056	Bestrijding corona kinderopvang		
ks 5110000	gastouder noodopvang	1.698	extra opvang maart-juni
ks 5383000	overige uitgaven	11.740	extra opvang maart-juni
ks 5383000	overige noodopvang	17.773	noodopvang kinderen voortgezet speciaal onderwijs en OG Heldringstichting. (Meforta college - 20bw000542)
	subtotaal	31.212	
60801062	Corona Jeugd Meerkosten		
ks 5383000	overige uitgaven	74.424	te verstrekken bijdrage aan gem Arnhem
	subtotaal	74.424	
60801064	Corona Wmo Meerkosten		
ks 5383000	overige uitgaven	40.008	lagere eigen bijdrage
	subtotaal	40.008	
60801066	Corona SW		
ks 5433000	Inkomensoverdrachten	266.297	bijdrage aan Scalabor ivm compensatie omzetzendering
		266.297	
60801075	Coronamaatr. Dienstverl ICT		
ks 5113000	overige loonkosten	14.438	consult april-juni en signaalconvector
ks 5383000	overige uitgaven	35.556	div.aanpassingen, huur laptops, kosten telefonie
ks 7380000	overige goederen en diensten	-10.000	bijdrage A+O fonds Gemeenten
	subtotaal	39.994	

60801076	Coronamaatr. Externe Dienstverl		
ks 5383000	overige uitgaven	908	headsets
	subtotaal	908	
60801078	Coronamaatr. Fysiek Domein / gemeentehuis		
ks 5323404	onvoorzien diversen	1.800	technische aanpassing gemeentehuis
ks 5323703	meubilair inventaris	4.112	schoonmaak en schermen
	subtotaal	5.912	
60801079	Coronamaatr. Fysiek Domein / overig vastgoed		
ks 5323000	overige aankopen	279	vloerstickers
ks 5383000	overige kosten	34.775	tegemoetkoming huurkosten dorpshuizen
	subtotaal	35.054	
60801080	Coronamaatr. Fysiek Domein / openb ruimte		
ks 5113000	overige loonkosten	0	extra inhuur personeel werf / buitendienst
ks 5383000	overige uitgaven	19.960	verkeersregelaar en diverse materialen
	subtotaal	19.960	
	Totaal extra kosten	1.039.754	
1B) Inkomstenderving en besparingen			
Kostenplaat s en -soort	Omschrijving	Totaal	Toelichting
53000000-7370800/810	Lagere opbrengsten De Helster	229.700	In deze berekening is uitgegaan van 18 weken inkomstenderving (week 12 t/m 24; 45-47 en 51-53).
661040xx	Lagere huuropbrengsten welzijnsaccomm.	63.000	Door sluiting van zes maanden lagere huurinkomsten.
66104005	Lagere horeca inkomsten De Wieken	20.000	Door sluiting ook lagere horeca inkomsten
53000000	De Helster - energielasten	-25.000	Eenmalig lagere energielasten door tijdelijke sluiting.
65704000	Vierdaagse	-54.200	Evenement vervalt, dus geen uitgaven én inkomsten
65704005	Kermissen en kermisterrein	-10.000	Evenement vervalt, dus geen uitgaven én inkomsten
65704010	Najaarspaardenmarkt	-5.000	Evenement vervalt, dus geen uitvoer.kosten.
65704020	Overige evenementen	-5.000	Evenement vervalt, dus geen uitvoer.kosten.
	Totaal inkomstenderving en besparingen	213.500	

1C) Bijdragen derden			
Kostenplaat s en -soort	Omschrijving	Totaal	Toelichting
60801055	Bestrijding corona algemeen		
ks 7434000	ontvangsten provincie	-135.741	bijdrage provincie (zgn. spoor 1 € 2,83 per inw.)
ks 7432000	ontvangsten rijk	-204.253	bijdrage landelijk noodfonds sport
	subtotaal	-339.994	
60701000	Uitkeringen gemeentefonds		
ks 7431100	Uitkeringen uit gemeentefonds (Alg.Uitkering)	-1.054.144	Info ogv septembercirculaire BZK. Betreft totaal € 1.054K waarvan € 267K bestemd voor SW Werkbedrijf, resteert € 787K voor gemeente.
ks 7431100	Uitkeringen uit gemeentefonds (Alg.Uitkering)	-118.184	Info ogv decembercirculaire BZK. Betreft totaal € 118.184.
	subtotaal	-1.172.328	
	Totale bijdragen derden	-1.512.322	

<i>Recap:</i>	<i>Totaal extra kosten 1A)</i>	<i>1.039.754</i>	<i>lasten</i>
	<i>Totaal inkomstenderving en besparingen 1B)</i>	<i>213.500</i>	<i>lasten</i>
	<i>Totale bijdragen derden 1C)</i>	<i>-1.512.322</i>	<i>baten</i>
	Totaal 1. Bestrijding COVID-19:	-259.068	<i>nog in te zetten middelen</i>

2. Regeling continuïteitsbijdrage zorgaanbieders			
Kostenplaat s en -soort	Omschrijving	Totaal	Toelichting
60801061	Corona Jeugd Bevoorschotting		
ks 5341000	bevoorschotting	271.076	voorschotten zorgaanbieders maart t/m juni
	subtotaal	271.076	
60801063	Corona Wmo Bevoorschotting		
ks 5341000	bevoorschotting	98.648	voorschotten zorgaanbieders maart t/m juni
	subtotaal	98.648	
	Totaal 2. Regeling continuïteitsbijdrage ZA's	369.724	

Betreft voorschotten aan zorgaanbieders op reguliere betalingen (vanuit bestaande budgetten).

3. Uitvoering TOZO-regeling			
Kostenplaats en -soort	Omschrijving	Totaal	Toelichting
60801057	Corona TOZO		
ks 5113000	overige loonkosten	410.942	extra uitvoeringskosten incl. training
ks 5411201	verstrekke uitkeringen zelfstandigen	3.969.895	geboekte kosten t/m dec 2020.
ks 5411300	leningen Bbz	244.012	verstrekke bedrijfskredieten
ks 7412070	aflossing Bbz loaz	-355.455	ontvangen aflossingen
ks 7431100	rijksuitkering	-8.575.041	ontvangen voorschotten van Min SZW
	Totaal 3. Uitvoering TOZO-regeling	-4.305.647	

Tussen Rijk en VNG zijn nadere afspraken gemaakt (berichtgeving VNG van 2 sep jl.) over de dekking van Tozo-kosten.

De uitkeringslasten Tozo worden volledig gecompenseerd en er vindt ook compensatie plaats voor de uitvoeringskosten (€ 450,- per besluit).

Per 31 december 2020 is de rijksuitkering ruim hoger dan de gemaakte Tozo-lasten. Hier zullen geen voordelen voor Overbetuwe uit voortvloeien; er volgt t.z.t. nog een afwikkeling van de verstrekke voorschotten.

Het overschot van € 4.305.647 is gestort in een nieuw gevormde overlopende passivapost.

B. JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de financiële verordening gemeente Overbetuwe 2017, vastgesteld door de raad op 6 december 2016 en de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In deze toelichting worden de balansposten nader toegelicht.

1. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

2. Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden annuïteitsgewijs in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Saldi van agio en disagio en kosten van sluiten van geldleningen worden afgeschreven in een termijn die gelijk is aan de looptijd van de lening.

Met ingang van 2016 schijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat bijdrage in de activa van derden wordt gepresenteerd onder de immateriële vaste activa. Tot en met 2015 werden deze conform de BBV gepresenteerd onder de financiële vast activa.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen vervaardigings- c.q. verkrijgingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht, waarbij wordt afgeschreven op het saldo.

Materiele vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa met economisch nut worden annuïteitsgewijs afgeschreven in:

- a. 60 jaar: aanleg van riolen
- b. 45 jaar: aanleg van pomphutten en persleidingen
- c. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen
- d. 25 jaar: renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen, aanleg van pompinstallaties
- f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen, groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen
- g. 5 jaar: automatiseringsapparatuur en programmatuur

afschrijvingstermijn afzonderlijk vast te stellen: unieke projecten niet vallend onder het bovenstaande.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatste genoemde worden altijd geactiveerd.

Materiele vaste activa met maatschappelijk nut

Met ingang van 2017 is het niet meer toegestaan om kapitaaluitgaven met een meerjarig maatschappelijk nut gedaan in de openbare ruimte onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves in één keer ten laste van de exploitatie te brengen. Deze investeringen moeten met ingang van 2017 worden geactiveerd en afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur.

Kapitaaluitgaven in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut (aanleg, groot onderhoud en reconstructie van wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken) worden afgeschreven in 20 jaar.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen hun nominale waarde onder aftrek van eventuele noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn de passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.

b. bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.

c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

d. Van derden verkregen middelen (niet zijnde rijk, provincie, EU) die specifiek besteed moeten worden.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Primaire begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Realisatie 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1. Openbare orde en veiligheid	89	3.514	-3.425	89	3.868	-3.779	154	3.841	-3.688
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26	4.993	-4.968	26	5.466	-5.440	457	4.768	-4.311
3. Economische zaken	236	693	-457	356	732	-376	586	641	-55
4. Onderwijs	173	5.810	-5.637	376	6.172	-5.796	375	5.469	-5.094
5. Cultuur, sport en recreatie	1.314	8.717	-7.403	1.073	8.838	-7.764	1.163	8.857	-7.693
6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	10.230	46.208	-35.978	12.093	53.686	-41.592	13.077	54.112	-41.035
7. Volksgezondheid en milieu	9.815	10.738	-923	9.326	10.526	-1.200	8.946	9.992	-1.046
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.039	3.434	-1.395	2.221	4.741	-2.519	4.541	4.114	427
9. Financiën en bedrijfsvoering	1	15.194	-15.193	1	14.872	-14.870	42	14.478	-14.436
10. Algemeen bestuur	622	2.851	-2.230	551	2.743	-2.192	626	3.239	-2.613
Subtotaal programma	24.546	102.153	-77.607	26.113	111.644	-85.530	29.968	109.511	-79.543
Algemene Dekkingsmiddelen	76.154	2.583	73.570	82.774	3.628	79.146	87.807	9.494	78.312
Overhead *	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VPB	0	4	-4	0	122	-122	0	810	-810
Onvoorzien	0	55	-55	0	544	-544	0	0	0
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien	76.154	2.642	73.511	82.774	4.294	78.480	87.807	10.305	77.502
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	100.699	104.795	-4.096	108.887	115.938	-7.051	117.774	119.815	-2.041
Mutaties reserves per programma:									
1. Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	397	68	329	813	0	813	447	291	156
3. Economische zaken	66	0	66	69	0	69	0	0	0
4. Onderwijs	98	0	98	150	0	150	79	0	79
5. Cultuur, sport en recreatie	363	0	363	530	0	530	318	0	318
6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	2.637	0	2.637	3.274	85	3.189	2.913	181	2.733
7. Volksgezondheid en milieu	226	0	226	140	0	140	10	0	10
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	775	0	775	2.058	0	2.058	1.482	173	1.309
9. Financiën en bedrijfsvoering	159	1	159	251	91	161	114	90	24
10. Algemeen bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene Dekkingsmiddelen	347	7	340	12.059	12.118	-59	11.892	12.118	-226
Subtotaal mutaties reserves	5.067	76	4.991	19.344	12.293	7.051	17.254	12.852	4.403
Gerealiseerd resultaat	105.767	104.872	895	128.231	128.231	0	135.028	132.667	2.362

* Programma 9 bestaat volledig uit de overhead dus zijn de lasten en baten van de overhead niet meer afzonderlijk op deze regel gepresenteerd.

Toelichting overzicht van baten en lasten

Analyse verschillen per taakveld

In dit onderdeel worden de verschillen tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten per taakveld gepresenteerd. In de financiële verantwoording van de programma's wordt voor de afwijkingen groter dan € 100.000 een korte toelichting gegeven en wordt aangegeven of dit een incidenteel of structurele afwijking betreft.

(bedragen x €1.000)	Begr. na wijz. 2020		Realisatie 2020		Verschil		
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
1. Openbare orde en veiligheid							
- TV 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	2.345	44	2.336	44	9	54
- TV 1.2 Openbare orde en veiligheid	89	1.523	110	1.506	20	17	37
2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
- TV 2.1 Verkeer en vervoer	26	5.106	370	4.463	344	643	986
- TV 2.2 Parkeren	0	177	0	169	0	7	7
- TV 2.5 Openbaar vervoer	0	184	87	135	87	48	136
3. Economische zaken							
- TV 3.1 Economische ontwikkeling	0	344	0	238	0	106	106
- TV 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	199	229	433	236	234	-8	227
- TV 3.3 Bedrijfsloket- regelingen	157	160	152	166	-5	-6	-11
4. Onderwijs							
- TV 4.1 Openbaar basisonderwijs	0	41	0	41	0	0	0
- TV 4.2 Onderwijshuisvesting	44	3.226	47	2.718	3	509	512
- TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	332	2.905	328	2.711	-4	195	191
5. Cultuur, sport en recreatie							
- TV 5.1 Sportbeleid en activering	0	625	41	612	41	13	53
- TV 5.2 Sportaccommodaties	867	2.486	671	2.350	-196	137	-59
- TV 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	545	231	643	231	-98	132
- TV 5.5 Cultureel erfgoed	0	211	18	202	18	8	27
- TV 5.6 Media (bibliotheek en lokale omroep)	24	882	0	892	-24	-10	-34
-TV 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	182	4.089	203	4.157	21	-68	-47
6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening							
- TV 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.560	7.860	2.164	6.601	-396	1.259	863
- TV 6.2 Wijkteams	0	703	0	760	0	-57	-57
- TV 6.3 Inkomensregelingen	9.117	11.812	9.835	11.346	719	466	1.184
- TV 6.4 Begeleide participatie	0	4.053	0	3.925	0	128	128
- TV 6.5 Arbeidsparticipatie	0	1.137	0	1.014	0	123	123
- TV 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	2.435	610	2.647	610	-212	397

- TV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	417	6.425	466	7.135	49	-710	-660
- TV 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	18.115	2	18.983	2	-868	-866
- TV 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	87	0	87	0	0	0
- TV 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	1.060	0	1.615	0	-555	-555
7. Volksgezondheid en milieu							
- TV 7.1 Volksgezondheid	0	1.465	13	1.432	13	33	46
- TV 7.2 Riolering	3.332	2.315	2.851	1.923	-481	391	-90
- TV 7.3 Afval	5.941	4.750	5.936	4.968	-5	-218	-223
- TV 7.4 Milieubeheer	0	1.910	79	1.539	79	371	449
- TV 7.5 Begraafplaatsen	53	87	67	129	13	-42	-28
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting							
- TV 8.1 Ruimtelijke ordening	168	698	391	1.211	224	-513	-289
- TV 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	911	807	2.508	1.063	1.597	-256	1.341
- TV 8.3 Wonen en bouwen	1.143	3.236	1.642	1.841	499	1.395	1.894
9. Financiën en bedrijfsvoering							
- TV 0.4 Overhead	1	14.872	42	14.478	41	393	435
10. Algemeen bestuur							
- TV 0.1 Bestuur	0	1.792	91	2.336	91	-545	-454
- TV 0.2 Burgerzaken	551	951	535	903	-16	48	33
Algemene dekkingsmiddelen, VPB en onvoorzien							
- TV 0.5 Treasury	992	-767	914	76	-77	-843	-920
- TV 0.61 OZB woningen	5.161	326	5.219	343	59	-17	42
- TV 0.62 OZB niet-woningen	2.430	116	2.396	80	-34	36	2
- TV 0.64 Belastingen overig	3.911	783	4.109	1.375	199	-592	-393
- TV 0.7 Algemene en overige uitkeringen	70.145	0	70.167	0	22	0	22
- TV 0.8 Overige baten en lasten	136	3.715	5.001	7.621	4.865	-3.906	959
- TV 0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	0	122	0	810	0	-688	-688
Totaal baten en lasten	108.887	115.938	117.774	119.815	8.887	-3.878	5.010
Toevoeging Res.	0	12.293	0	12.852	0	-558	-558
Onttrekking Res.	19.344	0	17.254	0	-2.090	0	-2.090
Totaal saldo reserves	19.344	12.293	17.254	12.852	-2.090	-558	-2.648
Resultaat	128.231	128.231	135.028	132.667	6.797	-4.436	2.362

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de financiële verantwoording van de programma's.

Analyse begrotingsrechtsmatigheid

(bedragen x € 1.000)	Lasten begr.	Lasten werk.	Verschil	Rechtsmatig?	Toelichting
1. Openbare orde en veiligheid	3.868	3.841	27	n.v.t.	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	5.466	4.768	698	n.v.t.	
3. Economische zaken	732	641	92	n.v.t.	
4. Onderwijs	6.172	5.469	704	n.v.t.	
5. Cultuur, sport en recreatie	8.838	8.857	-19	Ja	Overschrijding (0,2%) is te verwaarlozen ten opzichte van de geraamde lasten.
6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	53.686	54.112	-426	Ja	De belangrijkste oorzaak hiervoor zit in het Sociaal Domein en betreffen hogere dan geraamde uitgaven voor jeugdzorg.
7. Volksgezondheid en milieu	10.526	9.992	535	n.v.t.	
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	4.741	4.114	627	n.v.t.	
9. Financiën en bedrijfsvoering	14.872	14.478	393	n.v.t.	
10. Algemeen bestuur	2.743	3.239	-496	Ja	De voornaamste oorzaak is een niet geraamd aanvullende storting (€ 524.000) in de voorziening wethouderspensioenen door een lagere rekenrente.
Algemene Dekkingsmiddelen	4.294	10.305	-6.011	Ja	De begrotingsoverschrijding van € 6.010.585 kent vier belangrijke oorzaken. Dit zijn de niet geraamde voorlopig opgelegde aanslagen Vpb over de jaren 2017 t/m 2020 naar aanleiding van de gerealiseerde winsten uit de deelname in de GEM Westeraam (€ 672.000). Ook is een niet geraamde dividendbelasting verantwoord inzake de Commandiet Westeraam (€ 295.000). Daarnaast is in het kader van de TOZO-regeling vanwege de coronapandemie € 4.730.000 uitgekeerd. Deze niet geraamde uitgaven zijn echter volledig gedekt door de niet geraamde rijksbijdrage TOZO. Ook is sprake van hogere kosten voor de belastingssamenwerking tussen gemeenten Lingewaard en Overbetuwe (€ 271.000). Hier tegenover staat een aanvullende bijdrage van de gemeente Lingewaard.
Totaal lasten	115.938	119.815	-3.878		
Toevoeging reserves	12.293	12.852	-558	Ja	Bij de stortingen in de reserves (lasten) doet zich een begrotingsoverschrijding voor van € 558.414. De belangrijkste drie oorzaken zijn een niet geraamde storting in de bestemmingsreserve Afslag 38 (€ 291.000) omdat het bovenwijkse complex B016 (Afslag 38) over 2020 een positief saldo had van € 291.000. Dit positieve saldo is als inkomst verantwoord op het taakveld 2.1. Verder is € 173.000 ontvangen aan bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen (zie taakveld 8.2). Dit bedrag is gestort in de bestemmingsreserve Bovenwijks. Deze storting was niet geraamd. Daarnaast was er voordeel op de exploitatielasten van de Brede Scholen (TV 6.1). Dit voordeel is conform de gemaakte afspraken met de betrokken onderwijs stichtingen gestort in de BR Brede School.
Totaal toevoeging reserves	12.293	12.852	-558		
Resultaat	128.231	132.667	-4.436		

Overzicht aanwending onvoorzien

Maand	Nr. wijz.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Bedrag
		Raming oorspronkelijke begroting 2020	55
mei	8	Dekking lasten Lokale Omroep jaar 2020	-13
oktober	61	Speelvoorziening De Vierslag Elst: aanvullend budget	-4
november	15	Toevoeging voordelig saldo 2e Berap 2020	543
	62	Dorpendeal Slijk Ewijk	-12
	63	Bijdrage jaar 2020 Lexkesveer	-25
Restant in jaarrekening 2020			544

Overzicht incidentele baten en lasten

	Begroot na wijz.	Werkelijk	Verschil
	Lasten Baten	Lasten Baten	Lasten Baten
1. Openbare orde en veiligheid			
<i>geen incidentele mutaties</i>			
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
- PNL-post 3b Invasieve plantensoorten (TV 2.1)	140	95	45
- PNL-post 7b Projectleider ontsluiting De Pas (TV 2.1)	10		10
- Positief saldo 2020 Bovenwijkse complex B016 (Afslag 38) (TV 2.1)		291	291
3. Economische zaken			
- PNL-post 26 Ondersteuningstraject agrar. sector (TV 3.1)	66		66
- Vrijval deel VZ verliesgevende complexen door snellere verkoop bedrijfskavels dan verwacht voor bedrijvencomplexen De Merm Oost (Elst), De Merm (Elst) en Spoorallee (Elst). (TV 3.2)		247	247
4. Onderwijs			
- PNL-post 28b Bouwbegeleiding noodlok. Westeraam (TV 4.2)	25		25
- PNL-post 30 Bouwbegeleiding div. nieuwb. scholen (TV 4.2)	25		25
5. Cultuur, sport en recreatie			
- PNL-post 41b Overbetuwe Doet eenmalig 2020 (TV 5.1)	17	17	
- PNL-post 45 Meer muziek in de klas (TV 5.3)	53	19	34
- PNL-post 48a Herdenking WOII eenmalig 2020 (TV 5.3)	38	38	
- PNL-post 50 Bronzen beeld generaal Sosabowski (TV 5.3)	20	11	9
- PNL-post 40a Erfgoed eenmalig 2020 (TV 5.5)	20	20	
- PNL-post 39 Actualiseren beheerplannen (IBOR) (TV 5.7)	75	22	53
- PNL-post 55a Doorontw. particip.meth. speelpl. (TV 5.7)	20	20	
- PNL-post 55b Inzet projectregisseur speelplannen (TV 5.7)	18	18	
- PNL-post 51 Eerste proefjaar knuffelbijen (TV 5.7)	10		10

6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening			
- PNL-post 59 Formatie: wetswijziging inburgering (TV 6.1)	60	60	
- Schoolmaatschappelijk werk (amendement begr. 2019) (TV 6.1)	50	50	
- PNL-post 53a Preventie overgewicht jeugd JOGG (TV 6.1)	35	35	
- Eenmalige uitgaven voorliggend veld (TV 6.1)	110	110	
- Eenmalige financiële ruimte verhoging taalniveau statushouders (TV 6.1)	55		55
7. Volksgezondheid en milieu			
- PNL-post 63a Duurzaamheid eenmalig 2020 (TV 7.4)	130		130
- PNL-post 63b Formatie duurzaamheid eenm. 2020 (TV 7.4)	10	10	
- Positieve afrekening ODRA over werkprogramma 2020 (TV 7.4)		111	111
8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			
- PNL-post 66a Sloop gebouwen 't Fort (TV 8.2)	50	50	
- PNL-post 66b Opstellen herinrichtingsscenario's (TV 8.2)	25	25	
- PNL-post 68a Invoeringsbudget Omgevingswet (TV 8.3)	500		500
- PNL-post 71a Uitvoering woonagenda 2020 (TV 8.3)	21	21	
- Afboeking van plankosten Land van Tap en niet door te berekenen plankosten van faciliterende projecten (TV 8.1)		149	-149
- Storting in VZ verliesgevende compl. voor grondcompl. Heteren Centr. (TV 8.2)		529	-529
- Voordelig resultaat afwikkeling grondcompl. Steenbeekstraat in Zetten (TV 8.2)		209	209
- Niet geraamde winstuitkering vanuit GEM Westeraam (TV 8.2)		1.920	1.920
- Niet geraamde ontvangen bijdragen fonds bovenwijkse voorzieningen (TV 8.2)		173	173
- Hogere netto verkoopopbrengst woning Thorbeckestraat (TV 8.3)		105	105
9. Financiën en bedrijfsvoering			
<i>geen incidentele mutaties</i>			
10. Algemeen bestuur			
- Niet geraamde aanvullende storting in VZ wethouderspensioenen door lagere rekenrente (TV 0.1)		524	-524
Algemene dekkingsmiddelen / onvoorzien			
- Eenmalige IU erhoging taalniveau statushouders (TV 0.7)	55	55	
- PNL-post 75a3 Effecten organisatieontwikk. 2020 (TV 0.8)	167		167
- PNL-post 72 Informatie Awareness (TV 0.8)	8	8	
- De ontvangen compensatie van Rijk en Provincie vanwege corona is niet volledig ingezet in 2020 (TV 0.8)		0 259	259
- Voorlopig opgelegde aanslagen Vpb over 2017 t/m 2020 naar aanleiding van gerealiseerde winsten uit deelname Gem Westeraam (TV 0.9)		672 0	0
- Niet geraamde betaling van dividendbelasting inzake de Commandiet Westeraam (TV 0.64)		295 0	0
Totaal	1.757	55 2.796 3.370	-1.039 3.315

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 1-1-2020	Bij	Af	Saldo 31-12-2020
BR kap.last. Ambtshuis	910	0	28	882
BR kap.last. Hockeycomplex	1.084	0	68	1.016
BR kap.last. Heteren-Centrum	4.162	0	178	3.983
BR kap.last. kunstgras Spero	280	0	24	256
BR kap.last. sporthal HPC	1.351	0	48	1.303
BR kap.last. tijd. huisv.maatr.	250	0	62	188
BR kap.last. P&R garage Elst	392	0	5	387
BR kap.last. huisvesting	773	0	0	773
BR kap.last. Bemmelseweg	485	0	0	485
BR verv. materieel Openb. W.	2.550	90	214	2.426
BR brede scholen	0	181	0	181
Totaal	12.237	270	628	11.879

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	DE van der Kamp	MHF Knaapen	PJE Breukers
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 - 31-12	01-01 - 31-08	26-08 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	0,889	1
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	80.282	113.190	41.098
Beloningen betaalbaar op termijn	11.775	0	6.044
Subtotaal	92.057	113.190	47.142
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	178.689	133.816	70.488
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	92.057	113.190	47.142
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	DE van der Kamp	MHF Knaapen
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 - 31-12	01-10 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	73.677	43.780
Beloningen betaalbaar op termijn	10.990	0
Subtotaal	84.667	43.780
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	172.466	48.898
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	84.667	43.780

Balans

Balans per 31 december (bedragen x € 1.000)	2019	2020
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa:	961	933
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	961	933
Materiële vaste activa:	131.374	145.801
- Investerings met een economisch nut	93.644	104.578
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	29.345	29.552
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.385	11.671
Financiële vaste activa:	8.682	9.287
- deelnemingen	209	209
- overige verbonden partijen	545	545
- Overige langlopende Leningen	7.928	8.534
Totaal vaste activa	141.016 141.016	156.021 156.021
Viottende activa		
Vorraden:	7.898	6.139
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.898	6.139
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:	3.773	6.720
- vorderingen op openbare lichamen	207	561
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	0	0
- Overige vorderingen	3.566	6.159
Liquide middelen:	40	213
- Kassaldi	7	12
- Banksaldi	33	200
Overlopende activa:	7.775	13.754
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.775	13.754
Totaal viottende activa	19.486 19.486	26.826 26.826
Totaal activa	160.502 160.502	182.847 182.847

Balans per 31 december (bedragen x € 1.000)	2019		2020	
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen:	39.669		37.627	
- Algemene reserve	19.160		8.104	
- Bestemmingsreserves	20.703		27.162	
- Gerealiseerde resultaat	-195		2.362	
Voorzieningen	23.316	23.316	22.981	22.981
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer:	67.322		88.061	
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	56.518		77.926	
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1a fido	9.500		9.000	
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	1.233		994	
- waarborgsommen	70		141	
Totaal vaste passiva	130.307	130.307	148.669	148.669
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:	16.336		18.185	
- Overige kasgeldleningen	12.000		14.000	
- Banksaldi	458		1	
- Overige schulden	3.878		4.184	
Overlopende passiva:	13.860		15.993	
- nog te betalen bedragen	11.111		9.026	
- Het Rijk	1.312		4.621	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.062		1.885	
- Overige Vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	375		460	
Totaal vlottende passiva	30.196	30.196	34.178	34.178
Totaal passiva	160.502	160.502	182.847	182.847
Gewaarborgde geldleningen	0	168.306	0	161.500
Garantstellingen hypotheek	0	14.633	0	14.100

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de immateriële vaste activa.

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	961	0	0	28	0	0	933
Totaal	961	0	0	28	0	0	933

Materiële vaste activa

De hierna opgenomen overzichten geven het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen in materiële vaste activa.

Investerings met economisch nut:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Voorzieningen 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen en van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	17.071	582	16.489	5.221	575	276	285	46	20.528
Strategische gronden	4.106	1.517	2.589	761	116	0	0	0	3.234
Woonruimten	443	0	443	4	0	51	0	0	396
Bedrijfsgebouwen	62.809	0	62.809	11.118	49	2.203	285	0	71.390
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.260	0	5.260	-3.454	0	32	0	0	1.775
Vervoermiddelen	1.693	0	1.693	702	0	236	0	0	2.159
Machines, apparaten en installaties	552	0	552	9	0	40	0	0	521
Overige materiële vast activa	3.808	0	3.808	1.839	1	1.070	0	0	4.576
Totaal	95.743	2.099	93.644	16.199	742	3.908	570	46	104.578

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Voorzieningen 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen en van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	29.345	0	29.345	555	0	348	0	0	29.552
Totaal	29.345	0	29.345	555	0	348	0	0	29.552

Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Voorzieningen 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
<u>Maatschappelijk nut voor 2017:</u>									
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.365	0	5.365	581	227	316	168	0	5.236
<u>Maatschappelijk nut vanaf 2017:</u>									
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.020	0	3.020	9.870	291	126	6.037	0	6.436
Totaal	8.385	0	8.385	10.451	518	442	6.205	0	11.671

Bij de investeringen economisch nut - grond- weg- en waterbouwkundige werken komt een negatief bedrag voor i.v.m. een correctie.

In 2019 per abuis dit bedrag ad 3.454 mio als investering van economisch nut is opgenomen.

In het huidige boekjaar is dit gecorrigeerd en is deze opgenomen onder maatschappelijk nut.

Financiële vaste activa

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa.

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/Aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekking en aan:						
- deelnemingen	209	0	0	0	0	209
- overige verbonden partijen	545	0	0	0	0	545
Overige langlopende leningen	7.928	872	267	0	0	8.534
Totaal	8.682	872	267	0	0	9.287

Vorraden

Voor het totaal van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden gegeven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2020
Bouwgronden in exploitatie	10.628	2.030	3.210	209	9.239	3.100	6.139

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)
Bouwgronden in exploitatie	9.239	2.500	8.597	3.142

Bij actualisatie van de grondcomplexen zijn de volgende parameters als uitgangspunt gehanteerd:

Prijspeil	01-01-2021
Rente	1,34 %
Index opbrengsten	0,0 %

Ondanks de prijsstijgingen op de woningmarkt en het volgen daarvan voor de bedrijventerreinenmarkt is vooralsnog geen opbrengstenstijging opgenomen door de toenemende bouwkosten en kwaliteitseisen aan de realisatie van vastgoed. Bovendien is bij de meeste projecten sprake van al gesloten overeenkomsten met een afgesproken grondprijs.

Index kosten 3,0 %

Dit percentage is op basis van (licht) marktherstel en het meerjarig gemiddelde van de GWW-index, als uitgangspunt gehanteerd.

Uitzettingen rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

In onderstaande tabellen vindt u een specificatie van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en daarnaast een overzicht van het bedrag dat buiten 's Rijks schatkist is aangehouden in het kader van het drempelbedrag volgende uit de Wet FIDO.

(bedragen x € 1.000)	Balanswaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	207	561	0	561
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0	0	0	0
Overige vorderingen	3.566	8.054	1.895	6.159
Totaal	3.773	8.615	1.895	6.720

(bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	142	129	130	110
Drempelbedrag	786	786	786	786
Ruimte onder drempelbedrag	644	657	656	676
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Overlopende activa

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2019	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
Geen specifieke uitkeringen EU/Rijk/Provincie				
Totaal				

Eigen vermogen

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de reserves gedurende 2020 weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
10001 Algemene Reserve	19.160	-195	381	11.242	0	8.104
Totaal algemene reserve	19.160	-195	381	11.242	0	8.104
12106 BR Bovenwijkse voorz.	2.884	0	173	0	0	3.057
12115 BR Verv.materiaal OR/Brandweer	2.550	0	90	214	0	2.426
12127 BR Vitens	310	0	0	155	0	155
12135 BR Woningbouwbudget Stadsregio Arnh/Nijm	190	0	0	0	0	190
12139 BR Afslag 38 Elst/Oosterhout	2.275	0	291	0	0	2.566
12141 BR Spoorzone	2.807	0	0	2.737	0	70
12145 BR Tekorten Sociaal Domein	0	0	9.027	2.492	0	6.535
12146 BR Brede Scholen	0	0	181	0	0	181
Totaal bestemmingsreserves algemeen	11.017	0	9.761	5.598	0	15.180
12206 BR Kap.I.Ambtshuis	910	0	0	0	28	882
12208 BR Kap.I.I. Hockeycomplex	1.084	0	0	0	68	1.016
12209 BR Kapitaallasten Heteren Centrum	4.162	0	0	0	178	3.983
12210 BR Kap.lasten Kunstgrasvelden Spero	280	0	0	0	24	256
12211 BR Kap.lasten sporthal HPC Zetten	1.351	0	0	0	48	1.303
12212 BR Kap.Ist.tijdelijke huisvestingsmaatr.	250	0	0	0	62	188
12213 BR kapitaallasten P&R garage	392	0	0	0	5	387
12214 BR Kapitaallasten Huisvesti	773	0	0	0	0	773
12214 BR Kapitaallasten Huisvesti	485	0	0	0	0	485
12214 BR Kapitaallasten Huisvesti	0	0	2.710	0	0	2.710
Totaal bestemmingsreserves t.b.v. kapitaallasten	9.686	0	2.710	0	414	11.982

Totaal bestemmingsreserves	20.703	0	12.471	5.598	414	27.162
13000 Saldo jaarrekening	-195	195	2.362	0	0	2.362
Resultaat na bestemming	-195	195	2.362	0	0	2.362
Totaal	39.669	0	15.213	16.840	414	37.627

AR	Storting	Toelichting
10001	€ 380.672,00	Dit betreft een tweetal mutaties. Te weten het voordeel van de Algemene Uitkering naar aanleiding van de septembercirculaire 2020 en de structureel in de begroting opgenomen jaarlijkse huuroprengrst TV Heteren (€ 7.145).
Totaal AR	€ 380.672,00	

BR	Storting	Toelichting
12106	€ 173.170,00	Dit betreft de stortingen voor bovenwijkse voorzieningen vanuit de grondcomplexen Zetten zuid (€ 80.250) en Tuin van Limes (€ 58.750), vanuit leges (€ 12.300 en vanuit het project Woonzorg appartementen Hoofdstroofd Herveld (€ 21.870).
12115	€ 89.653,00	Dit betreft de jaarlijkse storting op basis van het geactualiseerde vervangingsschema dat in 2019 is vastgesteld door de raad.
12139	€ 290.502,82	Jaarlijks wordt het saldo per 31 december van het bovenwijken complex B016 Afslag 38 verrekend met deze BR. Omdat er in 2020 meer inkomsten dan uitgaven waren, is over 2020 sprake van een positief saldo van € 290.502,82. Dit bedrag is gestort in deze BR.
12145	€ 9.027.000,00	Dit betreft de storting in de nieuwe BR Tekorten SD op basis van het besluit van de raad op 12-05-2020.
12146	€ 180.690,00	Dit betreft het overschot 2020 van vier brede scholen in de nieuwe BR Brede scholen op basis van het besluit van de raad op 10-11-2020.
12216	€ 2.710.000,00	Dit betreft de storting in de nieuwe BR Spoorkruisingen op basis van het besluit van de raad op 03-12-2019.
Totaal BR	€12.071.415,82	

AR	Onttrekking	Toelichting
10001	€ 11.242.475,37	Dit betreft een groot aantal mutaties. Zie de bijlage voor een specificatie.
Totaal AR	€ 11.242.475,37	

BR	Onttrekking	Toelichting
12115	€ 213.941,11	Dit betreft de onttrekking als dekking van de kapitaallasten 2020 van de investeringen van voorgaande jaren.
12127	€ 155.160,00	Gedurende vijftien jaar (voor het eerst in 2007) wordt conform de oorspronkelijke bedoeling jaarlijks een bedrag van € 155.160 aan deze bestemmingsreserve onttrokken om de begroting sluitend te krijgen.
12141	€ 2.736.881,93	Jaarlijks wordt het saldo per 31 december van het bovenwijks complex B012 Spoorzone verrekend met deze BR. Omdat er in 2020 meer uitgaven dan inkomsten waren, is over 2019 sprake van een negatief saldo van € 26.881,93. Dit bedrag is onttrokken aan deze BR. Daarnaast is een bedrag van € 2.710.000 onttrokken voor de vorming van de nieuwe BR Spoorkruisingen (zie ook toelichting hierboven bij BR 12216).
12145	€ 2.492.000,00	Dit betreft de onttrekking van het verwachte nadeel 2020 van het Sociaal Domein.
12206	€ 28.029,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
12208	€ 68.381,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
12209	€ 178.441,00	Dit betreft de dekking van het gedeelte van de kapitaallast van het maatschappelijk vastgoed waarover lineair wordt afgeschreven. De onttrekking is conform de (primaire) begroting 2020.
12210	€ 24.405,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
12211	€ 47.912,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
12212	€ 61.900,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
12213	€ 4.806,00	De betreft de dekking van de kapitaallasten van 2020.
Totaal BR	€ 6.011.857,04	

Voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de voorzieningen gedurende 2020 weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
21005 VZ Wethouderspensioenen	6.619	524	0	260	6.883
21006 VZ Planschades	11	15	0	18	8
21036 VZ Nabestaandenpensioen	299	28	0	17	310
21045 VZ Wachtgelden voormalige wethouders	135	0	0	135	0
21047 VZ Aankoopregeling Knoop 38	0	0	0	0	0
23002 VZ Afgesloten complexen	245	249	76	0	417
Voorzieningen risico's	7.309	815	76	430	7.617
22025 VZ. Groot onderh. gem. accommodaties	3.641	445	653	268	3.165
22027 VZ Groot onderhoud Brede Sc	0	984	0	117	867
Voorzieningen voor egalisatie	3.641	1.428	653	385	4.031
22026 VZ Riolering	12.366	0	1.034	0	11.332
Voorzieningen voor beklemde middelen	12.366	0	1.034	0	11.332
Totaal	23.316	2.243	1.764	815	22.981

Vaste schulden

De rentelast voor 2020 van de vaste schulden bedraagt € 1.461.385.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2020
<u>EU:</u>				
Geen				
<u>Rijk:</u>				
Rijksweg Noord	1.082	0	1.029	53
Elst Centraal	0	0	0	0
Afdracht Rijk inzake SoZa	148	0	148	0
Rijksbijdrage RWS A50	17	0	0	17
Onderwijs Achterstanden Beleid	52	0	52	0
Rijksbijdrage opvang statushouders	14	0	14	0
Rijksbijdrage verkeersmaatregelen	0	320	0	320
TOZO regeling	0	4.230	0	4.230
Totaal rijk	1.312	4.551	1.242	4.621
<u>Provincie:</u>				
A325 fietsviaduct	679	680	17	1.342
Provinciale subsidie Energie	20	0	0	20
Subsidie project veer Heteren	34	0	0	34
Bijdrage ontwikkeling Noordoever	88	11	0	100
Bijdrage mobiliteitsmanagement	18	0	18	0
Bijdrage Randwijkse Waarden	133	35	0	168
Bijdrage Nederrijn pad	5	0	5	0
Bijdragen fietsverb. Wester-Lingestr.	60	0	0	60
Bijdrage Provincie Fietspad	24	0	7	17
Bijdrage Provincie Stationsomgeving	0	144	0	144
Totaal provincie	1.062	871	47	1.885
Totaal	2.374	5.421	1.289	6.507

Waarborgen en garanties

Waarborgen

Aard/omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
WSW achtervang	52.109	100%	40.415	39.600
WEW achtervang	126.500	100%	126.500	121.000
SWS achtervang	490	100%	215	200
Overige garanties en borgstellingen	2.914		1.176	700
Totaal	182.013		168.306	161.500

Garanties

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Garantiebedrag 31-12-2020
Gemeente garantie	14.100
Totaal	14.100

Er zijn in het begrotingsjaar geen betalingen gedaan inzake de borg- en garantstelling.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

- De gemeente Overbetuwe is voor 50% aandeelhouder van GEM Westeraam Elst C.V. en hoofdelijk aansprakelijk voor de door GEM Westeraam Elst C.V. aangegane verplichtingen.
- De gemeente Overbetuwe heeft meerjarige contracten en overeenkomsten zoals voor energie, onderhoud en huur afgesloten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

C. BIJLAGEN

I. Lijst met gebruikte afkortingen

AR	Algemene Reserve
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BR	Bestemmings Reserve
CAK	Centraal advieskantoor bijzondere ziektekosten
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
GREX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
IGS	Intergemeentelijk Subsidiebureau
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
MFC	Multifunctioneel Centrum
MOP	Meerjaren Onderhoudsplan
ODRA	Omgevingsdienst Regio Arnhem
P&C	Planning en Control
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
VZ	Voorziening
WGR	Wet Gemeenschappelijke regelingen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen
WWB	Wet Werk en Bijstand

II. Specificatie onttrekkingen Algemene Reserve

Op basis van begrotings- en administratieve wijzigingen boekjaar 2020

Reden onttrekking	Onttrekking	Begr.wijz.	Adm.wijz.
Vormen nwe BR Tekorten Sociaal Domein	€ 9.027.000,00	7-2020	
Vormen nieuwe VZ Aankoopregeling Knoop 38 (RTG)	€ 930.000,00	21-2020	
Invasieve plantensoorten (PNL-post 3b)	€ 95.030,00	prim.begr.	
Ontwikkelvisie Smids Dorpsstraat Driel	€ 91.740,00		53-2020
Formatie: wetswijziging inburgering (PNL-post 59)	€ 60.000,00	prim.begr.	
Schoolmaatschappelijk werk (6.610.9010)	€ 50.000,00	prim.begr.	
Sloop gebouwen 't Fort (PNL-post 66a)	€ 50.000,00	prim.begr.	
Herdenking WOII eenmalig 2020 (PNL-post 48a)	€ 37.500,00	prim.begr.	
Preventie overgewicht jeugd JOGG (PNL-post 53a)	€ 35.000,00	prim.begr.	
Opstellen herinrichtingsscenario's (PNL-post 66b)	€ 25.000,00	prim.begr.	
Actualiseren beheerplannen (IBOR) (PNL-post 39)	€ 21.938,50	prim.begr.	
Uitvoering woonagenda 2020 (PNL-post 71a)	€ 21.239,00	prim.begr.	
Kwelwaterproblematiek Oosterhout	€ 20.470,00		56-2020
Erfgoed eenmalig 2020 (PNL-post 40a)	€ 20.000,00	prim.begr.	
Doorontw. particip.meth. speelpl.(PNL-post 55a)	€ 20.000,00	prim.begr.	
Huur noodlokale De Meeuwenberg	€ 20.000,00		54-2020
Meer muziek in de klas (PNL-post 45)	€ 18.682,62	prim.begr.	
Inzet projectregisseur speelplannen (PNL-post 55b)	€ 17.500,00	prim.begr.	
Overbetuwe Doet eenmalig 2020 (PNL-post 41b)	€ 16.800,00	prim.begr.	
Bronzen beeld generaal Sosabowski (PNL-post 50)	€ 11.143,50	prim.begr.	
Geormerkte storting armoedebeleid kinderen	€ 9.746,00	14-2020	
Formatie duurzaamheid eenm. 2020 (PNL-post 63b)	€ 9.578,03	prim.begr.	
Informatie Awareness (PNL-post 72)	€ 8.000,00	prim.begr.	
Evaluatie bombeleid	€ 6.750,00		51-2020
Subtotaal	€ 10.623.117,65		

Op basis van restantkredieten voorgaande jaren

Reden onttrekking	Onttrekking	Begr.wijz.	Adm.wijz.
Implem. Omgevingswet (rest. claim 2019) 68303045	€ 150.632,68		60-2020
Schulden en preventie (rest. claim 2019) 66711000	€ 140.000,00		60-2020
Opstellen IBOR (rest. claim 2019) 62102025	€ 64.215,00		60-2020
Sociale dorpsprofielen (rest. claim 2019) 66103010	€ 62.761,44		60-2020
Kunst en cultuur (rest. claim 2019) 65501020 (pnl22-2017)	€ 42.260,00		60-2020
Mobiliteit op maat (rest. claim 2019) 62501020	€ 26.850,06		60-2020
Armoedebel. kinderen (rest. claim 2019) 66303025	€ 19.839,00		60-2020
Kosten verh. asielinstr. (rest. claim 2019) 66105020	€ 16.636,00		60-2020
ICT samenwerking LW: restant jaarschijf 2019	€ 16.180,00		60-2020
Proc. woonw.standpl. (rest. claim 2019) 68302040	€ 14.581,00		60-2020
Uitw. visie pijlers vastg. (rest. claim 2019) 66104003	€ 12.677,00		60-2020
Strat. huisv.plan (rest. claim 2019) 64201000	€ 10.651,00		60-2020
Bestrijd. inv. plantens. (rest. claim 2019) 62102030	€ 10.240,00		60-2020
Beeld. kunst nieuwe hal (rest. claim 2019) 65301055	€ 10.106,14		60-2020
Inh. procesbegel. SD (rest. claim 2019) 66100005	€ 8.100,00		60-2020
Websites onsoverbet. (rest. claim 2019) 66103000	€ 5.500,00		60-2020
Voorber.kred. Nwe Aamsestr. (rest. claim 2019) 62101015	€ 4.618,59		60-2020
Uitrollen vitale sportp. (rest. claim 2019) 65201000	€ 2.277,24		60-2020
Kernger. werken (rest. claim 2019) 66103001	€ 1.232,57		60-2020
Subtotaal	€ 619.357,72		
Totaal	€ 11.242.475,37		

III. Voortgang onderzoeken Rekenkamercommissie (RKC)

Onderwerp	Advies RKC	Raadsbesluit	Follow up (maart 2020)
Rekenkamerbrief Beleidsindicatoren	De rekenkamercommissie adviseert de gemeente Overbetuwe om na te gaan in hoeverre zij zelf verantwoordelijk is voor de aanlevering van de ontbrekende data en eventueel andere hulpbronnen, zoals bijvoorbeeld CBS, te hanteren zodat een er volledig en actueel beeld geschetst wordt in de jaarstukken. Daarnaast adviseert de rekenkamercommissie de raad om kritischer te zijn op de volledigheid en actualiteit van de weergegeven beleidsindicatoren.	n.v.t.	In december 2020 heeft er met de raad een training beleidsindicatoren plaatsgevonden. Op 30 maart 2021 staat de 2 ^e avond gepland hiervoor om op basis van ingestuurd huiswerk dit onderdeel af te ronden. Zodra de nieuwe concern controller er is zal daar de taak neergelegd worden om dit onderwerp in te bedden in de ambtelijke organisatie.
Rekenkamerrapport Ruimtelijke initiatieven beoordeeld	Omgevingswet: binnen deze voorbereiding verdient het aspect 'burgerparticipatie' en dan met name de wijze waarop participatie op het voor de burger concrete niveau van ruimtelijke keuzes wordt vormgegeven en welke (lokale) eisen daarbij gelden in het bijzonder aandacht.	8 dec 2020	Het aspect burgerparticipatie en de vormgeving ervan zijn vastgelegd in de Interactiewijzer 2020 (raadsbesluit 8 dec 2020)
Quickscans naar digitale en schriftelijke toegankelijkheid van de Wmo- pagina's op de website en - brieven.	Digitaal: gebruik van actievere schrijfstijl, ontbreken van chatfunctie, aanpassen van lettergrootte en voorleesfunctie. Schriftelijk: verbeteren van volledigheid van informatie en de vormgeving van de brieven	12 mei 2020	Digitaal: • gebruik van actievere schrijfstijl: is gebeurd bij het herschrijven van de teksten. • ontbreken van chatfunctie: vooralsnog kiezen we hier niet voor omdat een chat ook bemenst moet worden. • kunnen aanpassen van lettergrootte: is toegevoegd. Zie linkje "Tekstgrootte" midden bovenaan elke pagina. • voorleesfunctie: nog niet beschikbaar. Mensen met een visuele beperking maken meestal gebruik van hun eigen screenreader. Aanschaf van een voorleesfunctie zullen we nader onderzoeken. Schriftelijk: Verbetering van onze brieven heeft onvoldoende aandacht gehad. De komende periode zullen we hier opnieuw naar kijken en de raad informeren over de voortgang.

Rekenkamerrapport Voorbij het opgavegericht werken	1. Laat de leerpunten uit de evaluatie opgavegericht werken nalopen en pas de organisatieaanpak daarop zo nodig aan. Dat wil zeggen: geef meer nadruk aan de gewenste cultuurverandering, heroverweeg (of balanceer) de aanpak gegeven de spanning die er bestaat tussen een organische aanpak en een aanpak die start vanuit 'harde' organisatieaanpassingen; 2. Stel een implementatieplan vast met haalbare, duidelijke afspraken en een tijdpad. Beleg, conform uw organisatiebesluit 2020, de uitvoering hiervan bij uw directeur ontwikkeling en de monitoring hiervan bij uw concerncontroller; 3. Stel heldere, meetbare doelen om te (kunnen) bepalen wanneer er sprake is van een behaald resultaat. De indicatoren uit het medewerkersonderzoek of gegevens over de tevredenheid onder bestuurders en inwoners kunnen hierbij zeer welkom zijn; 4. Monitor (minimaal) jaarlijks de wijze waarop medewerkers het veranderingsproces en hun werk (-omgeving en -omstandigheden) beoordelen. Pas zo nodig de aanpak of het tempo aan; 5. Wees realistisch in uw verwachtingen. Niet alles is mogelijk, zeker niet tegelijk en op korte termijn; 6. Informeer uw gemeenteraad zoals afgesproken	8 sept 2020	1. In juli 2020 hebben wij de "Organisatievisie en koers Overbetuwe 2020" vastgesteld. Hierin beschrijven wij de missie van de organisatie en via welke 4 pijlers wij deze missie gaan bereiken, aan de hand van onze kernwaarden als moreel kompas. Daarnaast is eind 2020 de interactievisie "Gemeente Overbetuwe: Samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar!" vastgesteld. Hierin staat hoe we met onze inwoners willen samenwerken, ook in lijn met de Omgevingswet die 1 januari 2022 in werking treedt. De bouwstenen voor de gewenste cultuurverandering in de organisatie waren daarmee gereed, waarbij de focus meer verlegd kan worden naar het implementeren van de 'zachte' kant van organisatieontwikkeling. In 2021 maken we daarmee een start door o.a. actief met de organisatie aan de slag te gaan met onze kernwaarden. 2. In 2020 is een start gemaakt met dit 'implementatieplan' door de contouren te schetsen voor de domein- en teamplannen. De eerste stappen naar concernkaders (voor 2021) en een Ontwikkelagenda (2021-2022) werden eind 2020 gezet en krijgen vervolg in 2021. 3. De nieuwe structuur, invulling van het management waarbij naast ervaring de leiderschapsstijl zwaar heeft meegewogen zijn onderdelen geweest waarbij we de resultaten van het medewerkersonderzoek hebben meegenomen. Bij de uitwerking van de ontwikkelagenda zal worden gekeken in hoeverre "smarte doelen" kunnen worden gekoppeld aan de diverse programma's waardoor de effectiviteit van onze inzet zichtbaar wordt. 4. Hiervoor blijven we gebruik maken van het instrument van het medewerkerbelevingsonderzoek (MBO). Het MBO wordt nu eens in de twee á drie jaar uitgevoerd en de laatste dateert uit 2019. Een vervolg op dit onderzoek zal waarschijnlijk niet in 2021 plaatsvinden, aangezien de gevolgen van de coronapandemie de resultaten erg zouden beïnvloeden en vergelijking met voorgaande jaren lastig maakt. De coronapandemie heeft wel gezorgd voor andere manieren van contact en in gesprek blijven met elkaar over het werk en welbevinden.
---	---	--------------------	---

			5. In onze bestuurlijke reactie op het concept rekenkamerrapport (d.d. 16 juni 2020) onderschreven wij dit als een belangrijk uitgangspunt voor het vervolg. Dit heeft de lengte van de coronapandemie en de gevolgen die dit had voor organisatieontwikkeling nog duidelijker gemaakt in het restant van 2020. Daarom heeft in de tweede helft van 2020 de focus gelegen op het invullen van de laatste managementposities, waaronder die van gemeentesecretaris. Daarnaast is keuzes maken en prioriteren leidend geweest bij de vaststelling van de ontwikkelagenda 2021-2022. 6. Naar aanleiding van de evaluatie van het p-budget (2019/2020) is vanuit de raad de behoefte gebleken om naast en/of vóór de formele momenten in de P&C cyclus geïnformeerd te worden over majeure (organisatie)ontwikkelingen. De toenmalige gemeentesecretaris heeft over dit thema in oktober 2019 en augustus 2020 een presentatie gegeven. Omdat dit in een behoefte voorzag, is afgesproken dit periodiek in deze vorm te herhalen. Ook in 2021 zal de raad hierover worden geïnformeerd.
Quickscan duurzaamheid	a. Laat u als gemeenteraad conform afspraak informeren en spreek daarop (zo nodig) het college aan. Leg koppelingen tussen nieuwe initiatieven en de routekaart beter vast en geef aan hoe deze bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen; b. Expliciteer als de raad uw behoefte aan sturingsinformatie, (her-)bevestig de (bestaande) afspraken met het college van B&W en probeer waar mogelijk deze te integreren in het P&C-proces. En zie toe op de naleving van deze afspraken; c. Bepaal op basis van deze informatie of u op koers ligt en stel of uw doelstellingen bij of intensiveer uw bestuurlijke inzet.	4 febr 2020	Eerder gaf het college al aan de aanbevelingen aan de raad te herkennen. Op dit moment geven wij dit een plek in actualisatie van de Routekaart Duurzaam Overbetuwe. Wij denken hiermee de raad te kunnen faciliteren in hun rol van controle en kaderstelling.

Rekenkamerrapport Onderzoek sociale kernteams	• Inventariseer de mate waarin de kaders waarbinnen de kortdurende ondersteuning van het Sociaal Kernteam geboden wordt, bijdraagt aan de beoogde doelstellingen van preventie en afschaling. Zodoende kan een mogelijke beperkende werking van de kaders worden ondervangen. • Koppel een duidelijk doel en streefwaarden aan de 1,63 fte aan opbouwwerk binnen het Sociaal Kernteam. Op die manier kan ingeschat worden of de huidige personele inzet volstaat. • Koppel streefwaarden aan de reeds opgestelde KPI's zodanig dat het de raad de mogelijkheid biedt mee te kunnen beslissen over en te kunnen sturen op basis van de opgestelde monitor. • Leg meer nadruk op outcome-indicatoren zoals cliëntervaringen in het monitoren van de doelstellingen binnen het Sociaal Domein. Dit vraagt om een aangepaste registratie van de resultaten. • Betrek huisartsen, in lijn met de verantwoordelijkheden van de gemeente, bij beleidsvorming en het opstellen van doelen en inventariseer bij huisartsen welke vorm voor hen het meest passend is om samenwerking te intensiveren. Neem daarbij de leidraad zoals opgesteld door de VNG en de LHV als uitgangspunt. • Ga bij de doorontwikkeling van het Sociaal Kernteam na of de kernteams ingericht moeten worden op ondersteuning bij jeugdproblematiek en hoe dit aan kan sluiten bij de dienstverlening van het Loket. Houd daarbij in het bijzonder de werkzame factoren van integrale jeugdhulp in het oog zoals opgesteld door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) in het document 'Wat werkt bij integrale jeugdhulp?'. • Voer na de geplande doorontwikkeling van het sociaal domein een formatiescan uit om te kijken of de uitvoeringspraktijk in lijn ligt met de doelstellingen zoals deze zijn opgesteld in het beleid.	7 jan 2020	Deze is afgehandeld middels het beleidsplan sociaal domein 2020-2025 (20bw000336)
--	--	-------------------	--

IV. Overzicht SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 327.509	€ 6.692	€ 0	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
		1						

IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08			
		1	0	Nee	0				
IenW	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1 Gemeenten	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is) Afspraak	Aantal afgeronde projecten (jaar T) Realisatie	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: E26/01	Aard controle R Indicator: E26/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E26/03				
			1	0	Nee				
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend)						
			Aard controle R Indicator: F1/01						
			€ 0						
			Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)		Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/02	Aard controle R Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle D1 Indicator: F1/05	Aard controle D1 Indicator: F1/06		Aard controle R Indicator: F1/07
		1	UWHS170087	€ 0	Nee		Nee	€ 372.055	
		2	UWHS170140	€ 0	Nee		Nee	€ 893.575	

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-00397170	€ 0	€ 0	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wvgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 7.577.878	€ 176.173	€ 486.243	€ 2.291	€ 51.127	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 103.282	€ 3.616	€ 0	€ 364.515	€ 0	Ja

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			-€ 22.822	€ 0	€ 43.959	€ 0	€ 0	€ 11.389
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07</i>					
			Nee					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 3.331.224	€ 142.041	€ 348.967	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 451.062	€ 90.471	€ 6.488	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 187.609	€ 11.500	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	765	14	€ 0	Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	160	9		Nee	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	120	2		Nee	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			<i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 870.456	-€ 3.702.089				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 2019 Kunstgras korfbalvelden Zetten	€ 203.454	€ 229.702	€ 0	€ 0	
			2 2020 Kunstgrasveld 3e veld Excelsior	€ 423.500	€ 377.698	€ 0	€ 0	
			3 2020 Nieuwbouw zwembad en sportacc.	€ 72.600	€ 22.930	€ 0	€ 0	
			4 2014: Nieuwbouw MFC Valburg	€ 1.460.742	€ 752.007	€ 0	€ 0	
			5 2016 MFC Herveld: advieskosten	€ 1.265.129	€ 1.315.046	€ 0	€ 0	
			6 2018: Multif. veld Sportpark De Pas	€ 721.483	€ 529.946	€ 0	€ 0	
			7 2018 GO: De Wanmolen Zetten	€ 41.140	€ 9.450	€ 0	€ 0	
			8 2019 GO: Sportcentrum De Helster Elst	€ 108.900	€ 8.003	€ 0	€ 0	
			9 2020 GO: Sportzaal 't Binnenveld Hetere	€ 1.843	€ 3.756	€ 0	€ 0	
			10 2020 GO: Sporthal Westeraam Elst	€ 7.623	€ 3.592	€ 0	€ 0	
			11 Exploitatiekosten	€ 1.646.904	€ 0	€ 1.246.417	€ 0	
			12 Mengpercentage	€ 74.000	€ 0	€ 0	€ 74.000	
			13 2019 Wanmolen Zetten variant light	€ 188.087	€ 0	€ 0	€ 0	
			14 2020 GO Mammoet Zetten	€ 4.840	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 2019 Kunstgras korfbalvelden Zetten	€ 229.702	23%			
			2 2020 Kunstgrasveld 3e veld Excelsior	€ 377.698	49%			
			3 2020 Nieuwbouw zwembad en sportacc.	€ 22.930	8%			
			4 2014: Nieuwbouw MFC Valburg	€ 752.007	168%			
			5 2016 MFC Herveld: advieskosten	€ 1.315.046	145%			
			6 2018: Multif. veld Sportpark De Pas	€ 529.946	83%			
			7 2018 GO: De Wanmolen Zetten	€ 9.450	5%			
			8 2019 GO: Sportcentrum De Helster Elst	€ 8.003	13%			
			9 2020 GO: Sportzaal 't Binnenveld Hetere	€ 3.756	0%			
			10 2020 GO: Sporthal Westeraam Elst	€ 3.592	1%			
			11 Exploitatiekosten	€ 1.246.417	189%			
			12 Mengpercentage	€ 74.000	9%			
			13 2019 Wanmolen Zetten variant light		22%			
			14 2020 GO Mammoet Zetten		1%			

VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/01 € 0	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/02 € 6.320	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03 € 0	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04 € 6.320	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05 Nee	
LNV	L5B	Regiodeals 3 ^e tranche SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01	Kenmerk/beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02	Betreft pijler Een pijler per regel Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03	Besteding per pijler (Jaar T) Aard controle R Indicator: L5B/04	Cofinanciering per pijler (jaar T) Aard controle R Indicator: L5B/05	
			1 061734 Gemeente Overbetuwe	20.0001731	Samenwerkingsagenda Boven-Linge	€ 0	€ 0	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator L5B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09		
			1 061734 Gemeente Overbetuwe	€ 0	€ 0			
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: L5B/11	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12			
			€ 0	€ 0	Nee			

V. Controleverklaring